

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMMISSION DE LA DÉFENSE NATIONALE

COMMISSIE VOOR DE LANDSVERDEDIGING

Mercredi
26-01-2011
Matin

Woensdag
26-01-2011
Voormiddag

N-VA	<i>Nieuw-Vlaamse Alliantie</i>
PS	<i>Parti Socialiste</i>
MR	<i>Mouvement réformateur</i>
CD&V	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
sp.a	<i>socialistische partij anders</i>
Ecolo-Groen!	<i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen!</i>
Open Vld	<i>Open Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VB	<i>Vlaams Belang</i>
cdH	<i>centre démocrate Humaniste</i>
LDD	<i>Lijst Dedecker</i>
PP	<i>Parti Populaire</i>

<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>		<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>	
DOC 53 0000/000	<i>Document parlementaire de la 53e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>	DOC 53 0000/000	<i>Parlementair stuk van de 53e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>	QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
CRIV	<i>Version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)</i>	CRIV	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>
CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (couverture bleue)</i>	CRABV	<i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>
CRIV	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)</i> <i>(PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)</i>	CRIV	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)</i> <i>(PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)</i>
PLEN	<i>Séance plénière</i>	PLEN	<i>Plenum</i>
COM	<i>Réunion de commission</i>	COM	<i>Commissievergadering</i>
MOT	<i>Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)</i>	MOT	<i>Moties tot besluit van interpellaties (op beigekleurig papier)</i>

<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>	<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>
<i>Commandes :</i>	<i>Bestellingen :</i>
<i>Place de la Nation 2</i>	<i>Natieplein 2</i>
<i>1008 Bruxelles</i>	<i>1008 Brussel</i>
<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.laChambre.be</i>	<i>www.deKamer.be</i>
<i>e-mail : publications@laChambre.be</i>	<i>e-mail : publicaties@deKamer.be</i>

SOMMAIRE

- Questions jointes de 1
 - M. Raf Terwingen au ministre de la Défense sur 1
 "l'avenir des musées militaires" (n° 1580)
 - Mme Annick Ponthier au ministre de la Défense 1
 sur "le Musée Pégase" (n° 1911)

Orateurs: **Annick Ponthier, Raf Terwingen, Pieter De Crem**, ministre de la Défense

- Questions jointes de 4
 - M. Theo Francken au ministre de la Défense sur 4
 "l'accueil de demandeurs d'asile à la base de Weelde et la situation concernant l'accueil hivernal" (n° 1617)
 - M. Wouter De Vriendt au ministre de la Défense 4
 sur "la situation en ce qui concerne l'accueil des sans-abri dans les casernes" (n° 1966)

Orateurs: **Theo Francken, Wouter De Vriendt, Pieter De Crem**, ministre de la Défense

- Question de M. Christophe Bastin au ministre de la Défense sur "les conclusions du Conseil des Affaires étrangères sur le développement des capacités militaires" (n° 1628) 9

Orateurs: **Christophe Bastin, Pieter De Crem**, ministre de la Défense

- Questions jointes de 10
 - M. Denis Ducarme au ministre de la Défense sur 10
 "le programme BEST" (n° 1652)
 - Mme Kattrin Jadin au ministre de la Défense sur 10
 "les futures vestes de nos militaires" (n° 1657)
 - M. Wouter De Vriendt au ministre de la Défense 10
 sur "le programme d'acquisition BEST" (n° 1658)
 - M. Bert Maertens au ministre de la Défense sur 10
 "les fuites dans la presse au sujet du programme 'Belgian Soldier Transformation'" (n° 1720)
 - M. Stefaan Vercamer au ministre de la Défense 11
 sur "le fonctionnement de la commission des Achats militaires, eu égard à la récente discussion concernant les 'vestes intelligentes'" (n° 2003)
 - M. Denis Ducarme au ministre de la Défense sur 11
 "les retombées économiques du programme BEST en faveur des firmes belges flamandes et francophones" (n° 2270)
 - M. Gerald Kindermans au ministre de la Défense 11
 sur "le fonctionnement de la commission des Achats militaires, eu égard à la récente discussion concernant les 'vestes intelligentes'" (n° 2330)

INHOUD

- Samengevoegde vragen van 1
 - de heer Raf Terwingen aan de minister van 1
 Landsverdediging over "de toekomst van de militaire musea" (nr. 1580)
 - mevrouw Annick Ponthier aan de minister van 1
 Landsverdediging over "het Pegasus Museum" (nr. 1911)

Sprekers: **Annick Ponthier, Raf Terwingen, Pieter De Crem**, minister van Landsverdediging

- Samengevoegde vragen van 4
 - de heer Theo Francken aan de minister van 4
 Landsverdediging over "de opvang van asielzoekers op de basis van Weelde en de stand van zaken met betrekking tot de winteropvang" (nr. 1617)
 - de heer Wouter De Vriendt aan de minister van 4
 Landsverdediging over "de stand van zaken met betrekking tot de daklozenopvang in kazernes" (nr. 1966)

Sprekers: **Theo Francken, Wouter De Vriendt, Pieter De Crem**, minister van Landsverdediging

- Vraag van de heer Christophe Bastin aan de minister van Landsverdediging over "de conclusies van de Raad Buitenlandse Zaken met betrekking tot de ontwikkeling van de militaire capaciteit" (nr. 1628) 9

Sprekers: **Christophe Bastin, Pieter De Crem**, minister van Landsverdediging

- Samengevoegde vragen van 10
 - de heer Denis Ducarme aan de minister van 10
 Landsverdediging over "het BEST-programma" (nr. 1652)
 - mevrouw Kattrin Jadin aan de minister van 10
 Landsverdediging over "de toekomstige vesten van onze militairen" (nr. 1657)
 - de heer Wouter De Vriendt aan de minister van 10
 Landsverdediging over "het BEST-aankoopprogramma" (nr. 1658)
 - de heer Bert Maertens aan de minister van 10
 Landsverdediging over "het perslek over het 'Belgian Soldier Transformation'-programma" (nr. 1720)
 - de heer Stefaan Vercamer aan de minister van 10
 Landsverdediging over "het functioneren van de commissie Legeraankopen naar aanleiding van de recente discussie over de 'smartvesten'" (nr. 2003)
 - de heer Denis Ducarme aan de minister van 10
 Landsverdediging over "de economische return van het BEST-programma voor de Vlaamse en Waalse bedrijven" (nr. 2270)
 - de heer Gerald Kindermans aan de minister van 10
 Landsverdediging over het functioneren van de commissie Legeraankopen naar aanleiding van de recente discussie over de 'smartvesten'"

		(nr. 2330)	
<i>Orateurs:</i> Denis Ducarme, Katrin Jadin, Wouter De Vriendt, Bert Maertens, Gerald Kindermans, Pieter De Crem , ministre de la Défense		<i>Sprekers:</i> Denis Ducarme, Katrin Jadin, Wouter De Vriendt, Bert Maertens, Gerald Kindermans, Pieter De Crem , minister van Landsverdediging	
Question de Mme Karolien Grosemans au ministre de la Défense sur "les chars d'assaut Leopard 1A5" (n° 1686)	18	Vraag van mevrouw Karolien Grosemans aan de minister van Landsverdediging over "de Leopard 1A5-tanks" (nr. 1686)	18
<i>Orateurs:</i> Karolien Grosemans, Pieter De Crem , ministre de la Défense		<i>Sprekers:</i> Karolien Grosemans, Pieter De Crem , minister van Landsverdediging	
Question de M. Anthony Dufrane au ministre de la Défense sur "les futurs investissements sur la base aérienne de Florennes" (n° 1834)	21	Vraag van de heer Anthony Dufrane aan de minister van Landsverdediging over "de toekomstige investeringen op de luchtmachtbasis te Florennes" (nr. 1834)	21
<i>Orateurs:</i> Anthony Dufrane, Pieter De Crem , ministre de la Défense		<i>Sprekers:</i> Anthony Dufrane, Pieter De Crem , minister van Landsverdediging	
Question de M. Anthony Dufrane au ministre de la Défense sur "la rationalisation des infrastructures militaires dans le cadre du plan de 'finalisation de la transformation'" (n° 1835)	22	Vraag van de heer Anthony Dufrane aan de minister van Landsverdediging over "de rationalisatie van de militaire infrastructuur in het kader van het plan 'de voltooiing van de transformatie'" (nr. 1835)	22
<i>Orateurs:</i> Anthony Dufrane, Pieter De Crem , ministre de la Défense		<i>Sprekers:</i> Anthony Dufrane, Pieter De Crem , minister van Landsverdediging	
Questions jointes de	24	Samengevoegde vragen van	24
- M. Theo Francken au ministre de la Défense sur "l'audit de la Cour des comptes 'Tirer des enseignements des opérations militaires à l'étranger'" (n° 1849)	24	- de heer Theo Francken aan de minister van Landsverdediging over "de audit van het Rekenhof van het 'Leren van Buitenlandse Militaire Operaties'" (nr. 1849)	24
- M. Wouter De Vriendt au ministre de la Défense sur "le rapport de la Cour des comptes 'Tirer des enseignements des opérations militaires à l'étranger'" (n° 1987)	24	- de heer Wouter De Vriendt aan de minister van Landsverdediging over "het verslag van het Rekenhof 'Leren van Buitenlandse Militaire Operaties'" (nr. 1987)	24
- M. Dirk Van der Maelen au ministre de la Défense sur "le rapport de la Cour des comptes 'Tirer des enseignements des opérations militaires à l'étranger'" (n° 2002)	24	- de heer Dirk Van der Maelen aan de minister van Landsverdediging over "het verslag van het Rekenhof 'Leren van Buitenlandse Militaire Operaties'" (nr. 2002)	24
- M. Gerald Kindermans au ministre de la Défense sur "le récent rapport de la Cour des comptes 'Tirer des enseignements des opérations militaires à l'étranger'" (n° 2157)	24	- de heer Gerald Kindermans aan de minister van Landsverdediging over "het recente verslag van het Rekenhof 'Leren van Buitenlandse Militaire Operaties'" (nr. 2157)	24
<i>Orateurs:</i> Theo Francken, Wouter De Vriendt, Gerald Kindermans, Pieter De Crem , ministre de la Défense		<i>Sprekers:</i> Theo Francken, Wouter De Vriendt, Gerald Kindermans, Pieter De Crem , minister van Landsverdediging	
Question de Mme Karolien Grosemans au ministre de la Défense sur "l'accident d'un F-16 au Maroc" (n° 1856)	30	Vraag van mevrouw Karolien Grosemans aan de minister van Landsverdediging over "het ongeluk van een F-16 in Marokko" (nr. 1856)	30
<i>Orateurs:</i> Karolien Grosemans, Pieter De Crem , ministre de la Défense		<i>Sprekers:</i> Karolien Grosemans, Pieter De Crem , minister van Landsverdediging	
Questions jointes de	31	Samengevoegde vragen van	31
- M. Theo Francken au ministre de la Défense sur "la décision du Conseil des ministres du 24 décembre 2010 concernant la participation à des opérations en 2011 et à la NRF en 2011-2013" (n° 1882)	31	- de heer Theo Francken aan de minister van Landsverdediging over "de beslissing van de Ministerraad van 24 december 2010 omtrent de deelname aan operaties in 2011 en het NRF in 2011-2013" (nr. 1882)	31
- M. Philippe Blanchart au ministre de la Défense sur "les engagements opérationnels en 2011" (n° 2321)	31	- de heer Philippe Blanchart aan de minister van Landsverdediging over "de operationele inzet in 2011" (nr. 2321)	31

<i>Orateurs:</i> Theo Francken, Philippe Blanchart, Pieter De Crem , ministre de la Défense		<i>Sprekers:</i> Theo Francken, Philippe Blanchart, Pieter De Crem , minister van Landsverdediging	
Question de M. Theo Francken au ministre de la Défense sur "la réaffectation de la caserne de la citadelle de Diest" (n° 1920)	35	Vraag van de heer Theo Francken aan de minister van Landsverdediging over "de herbestemming van de kazerne aan de citadel van Diest" (nr. 1920)	35
<i>Orateurs:</i> Theo Francken, Pieter De Crem , ministre de la Défense		<i>Sprekers:</i> Theo Francken, Pieter De Crem , minister van Landsverdediging	
Questions jointes de	37	Samengevoegde vragen van	37
- M. Wouter De Vriendt au ministre de la Défense sur "la critique du chef de la Défense M. Delcour" (n° 1932)	37	- de heer Wouter De Vriendt aan de minister van Landsverdediging over "de kritiek van Chef Defensie Delcour" (nr. 1932)	37
- Mme Annick Ponthier au ministre de la Défense sur "les propos critiques tenus par le chef d'état-major Delcour" (n° 1934)	37	- mevrouw Annick Ponthier aan de minister van Landsverdediging over "de kritische uitspraken van stafchef Delcour" (nr. 1934)	37
- Mme Annick Ponthier au ministre de la Défense sur "les équilibres linguistiques au sein de l'armée" (n° 1937)	37	- mevrouw Annick Ponthier aan de minister van Landsverdediging over "de taalevenwichten binnen het leger" (nr. 1937)	37
- M. Gerald Kindermans au ministre de la Défense sur "la récente lettre de vœux du chef de la Défense, le général Charles-Henri Delcour" (n° 1954)	37	- de heer Gerald Kindermans aan de minister van Landsverdediging over "de recente nieuwjaarsbrief van de Belgische Chief of Defense, generaal Charles-Henri Delcour" (nr. 1954)	37
- M. Anthony Dufrane au ministre de la Défense sur "la note du 24 décembre du général Delcour" (n° 2311)	37	- de heer Anthony Dufrane aan de minister van Landsverdediging over "de nota van 24 december van generaal Delcour" (nr. 2311)	37
<i>Orateurs:</i> Wouter De Vriendt, Annick Ponthier, Gerald Kindermans, Anthony Dufrane, Pieter De Crem , ministre de la Défense		<i>Sprekers:</i> Wouter De Vriendt, Annick Ponthier, Gerald Kindermans, Anthony Dufrane, Pieter De Crem , minister van Landsverdediging	
Question de Mme Juliette Boulet au ministre de la Défense sur "la disponibilité des terrains militaires pour des particuliers ou des entreprises" (n° 1958)	45	Vraag van mevrouw Juliette Boulet aan de minister van Landsverdediging over "de beschikbaarheid van legerterreinen voor particulieren of bedrijven" (nr. 1958)	45
<i>Orateurs:</i> Juliette Boulet, Pieter De Crem , ministre de la Défense		<i>Sprekers:</i> Juliette Boulet, Pieter De Crem , minister van Landsverdediging	
Question de M. Bert Maertens au ministre de la Défense sur "les deux terrains de camping de l'OCASC à la côte belge" (n° 2077)	47	Vraag van de heer Bert Maertens aan de minister van Landsverdediging over "de twee kampeerterreinen van de CDSCA aan de Vlaamse kust" (nr. 2077)	47
<i>Orateurs:</i> Bert Maertens, Pieter De Crem , ministre de la Défense		<i>Sprekers:</i> Bert Maertens, Pieter De Crem , minister van Landsverdediging	
Question de M. Bert Maertens au ministre de la Défense sur "l'état des cimetières militaires belges" (n° 2195)	50	Vraag van de heer Bert Maertens aan de minister van Landsverdediging over "de staat van de Belgische militaire kerkhoven" (nr. 2195)	50
<i>Orateurs:</i> Bert Maertens, Pieter De Crem , ministre de la Défense		<i>Sprekers:</i> Bert Maertens, Pieter De Crem , minister van Landsverdediging	
Question de M. Theo Francken au ministre de la Défense sur "la forte augmentation du nombre d'accidents survenant lors d'exercices militaires" (n° 2320)	52	Vraag van de heer Theo Francken aan de minister van Landsverdediging over "de sterke stijging van het aantal ongevallen tijdens operaties" (nr. 2320)	52
<i>Orateurs:</i> Theo Francken, Pieter De Crem , ministre de la Défense		<i>Sprekers:</i> Theo Francken, Pieter De Crem , minister van Landsverdediging	

COMMISSION DE LA DÉFENSE
NATIONALECOMMISSIE VOOR DE
LANDSVERDEDIGING

du

van

MERCREDI 26 JANVIER 2011

WOENSDAG 26 JANUARI 2011

Matin

Voormiddag

De vergadering wordt geopend om 10.06 uur en voorgezeten door de heer Filip De Man.
La séance est ouverte à 10.06 heures et présidée par M. Filip De Man.

01 Samengevoegde vragen van

- de heer Raf Terwingen aan de minister van Landsverdediging over "de toekomst van de militaire musea" (nr. 1580)

- mevrouw Annick Ponthier aan de minister van Landsverdediging over "het Pegasus Museum" (nr. 1911)

01 Questions jointes de

- M. Raf Terwingen au ministre de la Défense sur "l'avenir des musées militaires" (n° 1580)

- Mme Annick Ponthier au ministre de la Défense sur "le Musée Pégase" (n° 1911)

01.01 Annick Ponthier (VB): Mijnheer de minister, het eerste bataljon para uit Diest verliet de citadel in oktober jongstleden en tot 1 juli blijft er een achterwacht aanwezig om de kazerne te bewaken. Daarna wordt de kazerne officieel overgedragen aan het provinciecommando van Vlaams-Brabant.

Het Pegasusmuseum, dat op die locatie al sinds 1976 gevestigd is, moet na de overdracht van de citadel op zoek naar een andere locatie. Er werd al navraag gedaan en verhuizing naar een andere militaire basis zou volgens persberichten niet tot de mogelijkheid behoren. Het museum heeft een unieke en historisch interessante collectie weten op te bouwen over het eerste bataljon para, waardoor het ernstig te betreuren zou zijn, mocht die verloren gaan of in archiefdozen belanden. Op 12 februari zou de beherende vzw een definitieve beslissing nemen over de toekomst van de collectie, indien er geen ruimtelijke oplossing in het verschiet ligt. U hebt op een schriftelijke vraag die ik u enige tijd geleden stelde, geantwoord dat u een alternatief zou zoeken.

Hoever staat u daarmee? Tegen wanneer verwacht u uitsluitel te kunnen geven ter zake, want de tijd dringt?

Welke criteria zult u hanteren in uw zoektocht naar een herbestemmingslocatie?

Bent u van oordeel dat de genoemde collectie waardevol genoeg is om een blijvende tentoonstelling te garanderen? Indien u niet meteen een definitieve oplossing kan bewerkstelligen, overweegt u dan alvast een tijdelijke oplossing en zo ja, welke? Wordt er overleg gepleegd met het stadsbestuur van Diest – ik veronderstel van wel – om het probleem in gunstige zin op te lossen.

01.01 Annick Ponthier (VB): Le premier bataillon paracommando a quitté la citadelle de Diest en octobre 2010 et jusqu'au 1er juillet, l'arrière-garde assurera la surveillance de la caserne qui sera ensuite transférée au commandement militaire de la province du Brabant flamand. Le Musée Pégase du premier bataillon paracommando, important sur le plan historique, doit donc déménager.

Le ministre a-t-il déjà une idée de sa nouvelle localisation et quand pourra-t-il l'annoncer avec certitude? À quels critères faut-il satisfaire? Juge-t-il la collection suffisamment précieuse pour justifier une exposition permanente? L'administration communale de Diest a-t-elle été consultée?

01.02 Raf Terwingen (CD&V): Mijnheer de minister, ik ben blij dat mijn vraag mevrouw Ponthier heeft aanzet om een concrete vraag over een bepaald museum te stellen. Mijn vraag is breder gericht. Door het herstelplan wordt een aantal kazernes gesloten. Welnu, oud-militairen vertellen mij dat daar vaak een museumpje gevestigd is, dat meestal te klein is om zelfbedruipend te zijn. Nu dreigt heel wat erfgoed verloren te gaan, omdat die musea natuurlijk afhankelijk zijn van de kazernes die gesloten worden, en rekenen op hun logistieke en andere steun.

U bent het er ongetwijfeld mee eens dat dat culturele erfgoed, dat functioneert als een collectief cultureel geheugen bewaard moet blijven.

Hoeveel kleinere musea zijn eventueel bedreigd?

Welke maatregelen kan u treffen om ervoor te zorgen dat een en ander toch bewaard blijft?

01.03 Minister Pieter De Crem: Mijnheer de voorzitter, collega's, de vraagstellers hebben de problematiek goed geschetst. Er zijn verschillende sites van het militaire patrimonium die in de geest van de historische poll van Defensie worden beheerd, wat conform de wet van 2006 is.

Het gaat over Breendonk, met name het Memoriaal van de Tweede Wereldoorlog sinds de wet van 1947. Het gaat ook over Eben-Emael in Bitsingen, niet zover van uw geboortestreek, collega. Het is er trouwens mooi. Het gaat ook over de Foundation for Environmental Education Fort Eben-Emael, over McAuliffe Tweede Wereldoorlog in Bastogne, over de Kimmel Koude Oorlog, de site van de Kimmelberg, die onlangs is gerestaureerd en waarvan ik alle leden aanraad een bezoek aan de schitterende site te brengen, en over de Dodengang in Diksmuide, een herdenkingsmemoriaal van de Eerste Wereldoorlog.

Laatstgenoemde drie sites, met name McAuliffe, Kimmel en de Dodengang worden door het Koninklijk Museum van het Leger en de Krijgsgeschiedenis beheerd. Geen enkele van de bedoelde sites hangt van kazernes af.

In de meeste gevallen zijn, zoals u hebt gesteld, kleinere of kleine musea, afhankelijk van de eenheden, aanwezig. Zij zijn afhankelijk van de eenheden maar niet van kwartieren. Slechts heel weinig musea zijn aan een specifieke kazerne verbonden, zoals bijvoorbeeld het Museum van het kamp van Beverlo en het Thematische Museum K-blokken en Oscar Kapel, dat u goed kent, in Leopoldsborg.

Bijna alle eenheden hebben ook een plaats waar materiaal dat een historische waarde heeft, wordt bewaard. In voorkomend geval is er sprake van een traditiezaal, die niet vergelijkbaar is met een museum. In bedoelde zalen worden een aantal items tentoongesteld die aan de geschiedenis van de eenheid herinneren. Het kan gaan over enkele foto's, uniformen, souvenirs of wapens. Bedoelde zalen zijn niet toegankelijk voor het publiek.

Wanneer de leden van de commissie aan dergelijke infrastructuur een bezoek zullen brengen, zullen zij de zalen wel kunnen bezoeken.

01.02 Raf Terwingen (CD&V): Le plan du ministre entraînera la fermeture de nombreuses casernes qui abritent souvent un petit musée. De ce fait, une part importante du patrimoine historique risque de se perdre.

Combien de petits musées sont menacés? Que peut faire le ministre pour sauvegarder ce patrimoine culturel?

01.03 Pieter De Crem, ministre: Plusieurs sites du patrimoine militaire sont gérés par le pôle historique de la Défense conformément à la loi de 2006. Il s'agit du mémorial de Breendonk, de la Foundation for Environmental Education Fort Eben-Emael, du mémorial McAuliffe à Bastogne, du site du mont Kemmel et du Couloir de la mort à Dixmude. Ces trois derniers sites sont gérés par le Musée royal de l'armée et d'histoire militaire et ne dépendent pas de casernes.

Dans la plupart des cas, les petits musées dépendent d'unités et non de quartiers. Rares sont les musées qui, à l'instar de ceux de Beverlo et de Leopoldsborg, sont rattachés à une caserne en particulier. D'autre part, quasi toutes les unités disposent d'un local où est entreposé le matériel de valeur historique mais auquel le public n'a pas accès.

Le plan de transformation prévoit notamment une directive inhérente au traitement du patrimoine historique en ce qui concerne les possessions du Musée royal de l'Armée entreposées dans les unités, le patrimoine historique des unités et des associations patriotiques, les armes à feu et le matériel susceptibles de présenter

In het kader van de uitvoering van het Transformatieplan is een particuliere richtlijn inzake de behandeling van het historische patrimonium uitgewerkt. Bedoelde richtlijn heeft betrekking op de voorwerpen van het Koninklijk Legermuseum, die in bewaargeving zijn in de eenheden, op het historische patrimonium van de eenheden, op het historische patrimonium van de vaderlandslievende verenigingen, dat zich in een installatie van Defensie bevindt, op vuurwapens en op materieel dat van historisch belang zou kunnen zijn, maar waarvan het niet mogelijk is de eigenaar te identificeren.

In deze richtlijn wordt aan de korpscommandanten van de eenheden van Defensie gevraagd om alle noodzakelijke steun te leveren om het behoud van het historisch patrimonium te kunnen verzekeren. De benamingen van de eenheden na de transformatie zijn gekend en elke ontbonden eenheid weet welk organisme binnen Defensie haar tradities overneemt. Indien de tradities niet worden hernomen dient het betrokken patrimonium overgedragen te worden aan het Koninklijk Museum van het Leger en de Krijgsgeschiedenis.

Het historisch patrimonium van de vaderlandslievende verenigingen is geen eigendom van Defensie. De bestemming zal worden bepaald door haar eigenaar die in eer en geweten de beste oplossing zal bepalen. Wat specifiek het Pegasusmuseum betreft, kan ik het volgende meedelen. De collectie van de vzw Pegasusmuseum verantwoordt dat ze tentoongesteld wordt aan het brede publiek. Dat is een belangrijk uitgangspunt. Een verhuis naar een ander militair kwartier is a priori niet uitgesloten. Defensie is bereid alternatieve locaties te onderzoeken voor zover de vzw Pegasusmuseum tot een verhuis bereid is of constructief wenst mee te denken. Ze dienen dus zelf te beslissen over het deel van het patrimonium dat ze willen overhevelen naar Defensie. In die context kan worden vermeld dat de Special Forces Group, de SFG, die in het raam van de voltooiing van de transformatie in Heverlee wordt gehuisvest, de tradities van het eerste bataljon para in ere zal houden.

Voor alle te vervreemden kwartieren is het overleg met het Gewest en de lokale overheden gestart aangaande de nieuwe bestemmingen op het gewestplan. Defensie is ook bereid tot overleg met het stadsbestuur van Diest. Informele contacten hebben reeds plaatsgevonden. De stad Diest en de provincie Vlaams-Brabant laten momenteel een masterplan opstellen van de site. Defensie zetelt in de stuurgroep die op regelmatige tijdstippen samenkomt en werkt ook constructief mee in de richting van toekomstgerichte voorstellen.

un certain intérêt historique mais dont le propriétaire est inconnu.

Cette directive invite les commandants de corps à fournir l'assistance nécessaire de manière à pouvoir assurer la sauvegarde du patrimoine historique. Les nouvelles dénominations des unités après la transformation sont connues et chaque unité dissoute connaît l'organisme qui reprendra ses traditions au sein de la Défense. En cas de non-reprise des traditions, le patrimoine doit être cédé au Musée royal de l'Armée et d'Histoire militaire. La Défense n'est pas propriétaire du patrimoine historique des associations patriotiques. Il appartiendra à leur propriétaire d'en déterminer l'affectation.

L'ASBL Musée Pégase invoque l'ouverture de sa collection au public. Le déménagement vers un autre quartier militaire n'est cependant *a priori* pas exclu. La Défense est disposée à envisager d'autres lieux, pour autant que l'ASBL Musée Pégase soit disposée à déménager. Il lui appartient dès lors de déterminer la part du patrimoine qu'elle souhaite transférer à la Défense. Le Special Forces Group (SFG) hébergé à Heverlee assurera le respect des traditions du premier bataillon para-commando.

La concertation avec les Régions et les administrations locales a commencé pour ce qui est des nouvelles affectations du plan de secteur pour l'ensemble des quartiers à céder. La Défense est également disposée à organiser une concertation avec la ville de Diest. Des contacts informels ont déjà été établis. La ville de Diest et la province du Brabant flamand dressent actuellement un masterplan du site. La Défense siège au sein du groupe de pilotage qui se réunit régulièrement.

L'ASBL Musée Pégase affiche une histoire bien spécifique et dispose d'un matériel particulier.

01.04 Annick Ponthier (VB): Mijnheer de minister, ofwel heb ik het gemist, ofwel hebt u niet concreet geantwoord op mijn bijkomende vraag, namelijk welke criteria u hanteert om eventueel een andere locatie te vinden voor het museum in Diest.

01.05 Minister Pieter De Crem: De criteria zijn die van de operationele aanpak. Er is dus geen aftoetsingslijst van criteria opgesteld omdat de vzw Pegasusmuseum een heel specifieke geschiedenis kent met heel specifiek materiaal. We proberen eigenlijk zonder ons vast te pinnen op criteria een goede oplossing te zoeken en een bestemming voor de eigenheid van het museum.

01.05 Pieter De Crem, ministre: La Défense tente de trouver une affectation appropriée à la spécificité de ce musée sans se focaliser sur des critères particuliers.

De **voorzitter:** Om de reden tot zenuwachtigheid even uit te leggen, er was een probleem met de vertaling. Ik zie dat de dame die vertaalt thans aanwezig is.

Monsieur Dufrane, la traduction sera assurée dès maintenant.

01.06 Raf Terwingen (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik ben blij dat er in de transformatienota blijkbaar al aandacht is besteed aan heel dit verhaal van de musea, van cultureel erfgoed. Wij moeten dat blijven opvolgen.

01.06 Raf Terwingen (CD&V): Il est important de maintenir la coopération avec le Musée national de l'Armée. Je propose d'y associer les Communautés.

Ik noteer ook de samenwerking met het Nationaal Krijgsmuseum en dergelijke. Het is heel belangrijk om dat te behouden. Zelf wilde ik eventueel suggereren om daar misschien ook de Gemeenschappen, die daarin ook een bepaalde bevoegdheid kunnen hebben, in te kennen. Zo kunnen wij ook, met de convergerende bevoegdheden die er toch wel zijn op dit punt, kijken hoe wij zo goed mogelijk kunnen zorgen voor het behoud van dit soort erfgoed.

Het is immers niet alleen belangrijk voor ons en voor onze kinderen, maar vooral ook voor de militairen en de oud-militairen voor wie dit een plaats is waar zij vaak samenkomen en waarbij zij ook heel erg emotioneel betrokken zijn. Wij moeten daarvoor zeker zorg dragen.

01.07 Minister Pieter De Crem: Mijnheer de voorzitter, wenst u een kopie van de tekst voor de leden van de vertaling?

De **voorzitter:** Dat is misschien aangewezen, want de Franstalige leden hebben hier toch een kwartier zonder vertaling gezeten. Dat zou voor die mensen wel aangenaam zijn.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

02 Samengevoegde vragen van

- de heer Theo Francken aan de minister van Landsverdediging over "de opvang van asielzoekers op de basis van Weelde en de stand van zaken met betrekking tot de winteropvang" (nr. 1617)
- de heer Wouter De Vriendt aan de minister van Landsverdediging over "de stand van zaken met betrekking tot de daklozenopvang in kazernes" (nr. 1966)

02 Questions jointes de

- M. Theo Francken au ministre de la Défense sur "l'accueil de demandeurs d'asile à la base de Weelde et la situation concernant l'accueil hivernal" (n° 1617)
- M. Wouter De Vriendt au ministre de la Défense sur "la situation en ce qui concerne l'accueil des sans-abri dans les casernes" (n° 1966)

02.01 Theo Francken (N-VA): Mijnheer de minister, hier ben ik weer met mijn vraag over de stand van zaken over de winteropvang van asielzoekers en de winteropvang van de daklozen. Ik heb daarover al verschillende vragen gesteld, dus ik zal mijn inleiding zeer kort houden.

In de basis van Weelde zouden er enkele problemen gerezen zijn met onder andere veiligheidsvoorschriften, elektriciteit en sanitair. Zijn die problemen opgelost? Hebt u daarvoor geld van Defensie moeten uittrekken? Ik dacht van niet, omdat het Rode Kruis dat zou betalen. Wat is precies de afspraak?

Ik heb vernomen dat in de kerstvakantie een aantal asielzoekers naar Weelde is verhuisd, dus ik neem aan dat daar toch op zijn minst een deel van de capaciteit vrijgemaakt is.

Wat is de stand van zaken in verband met de opvang van asielzoekers? U hebt een aantal militaire basissen vrijgemaakt, goed voor zowat tweeduizend plaatsen, als ik mij niet vergis. Zijn die nu echt allemaal vrij? Zijn daar nu effectief asielzoekers in ondergebracht? Hoeveel zijn het er? Wat is de bezettingsgraad?

Wat is de bezettingsgraad van de daklozen op dit moment? U hebt gezegd dat u minder plaatsen wil vrijmaken dan vorig jaar, omdat vorig jaar het aantal bedden lang niet bezet was. U hebt er dan ook effectief minder vrijgemaakt. Hoe zit het dan met de bezettingsgraad op dit moment?

02.02 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen!): Mijnheer de minister, mijn fractie is een groot pleitbezorger van een efficiënte opvang van daklozen, zeker in de winterperiode, dus vandaar mijn vraag naar een stand van zaken in verband met de opvang van daklozen in kazernes.

Mijn eerste vraag gaat over de duur van de opvang. Kunt u voor elk van de acht opengestelde kazernes zeggen sinds wanneer zij operationeel waren voor de opvang van daklozen en tot wanneer de daklozenopvang voor elk van de acht kazernes open blijft?

Over het aantal beschikbare plaatsen per kazerne, u hebt enkele aantallen opgegeven in de vergadering van de commissie voor de Defensie van 1 december. Werd in bepaalde kazernes het aantal plaatsen verminderd of vermeerderd?

Mijn volgende vraag gaat over de bezettingsgraad. Kunt u voor elk van de acht kazernes aangeven hoeveel overnachtingen er al werden geregistreerd sinds het begin van de opvang? Graag vernam ik ook het gemiddeld aantal overnachtingen per nacht voor elk van de acht kazernes.

Een volgende vraag gaat over het vervoer en de begeleiding. Dat is een heikel punt, zoals we allemaal weten. Werd er een oplossing gevonden voor het vervoer en de begeleiding van de daklozen? Merkt u een verschil in bezettingsgraad naargelang een oplossing voor het vervoer en de begeleiding gevonden werd? Speelt Defensie een rol in dezen, niettegenstaande u eerder hebt gezegd dat niet te willen organiseren?

02.01 Theo Francken (N-VA): Les problèmes pratiques à la base de Weelde ont-ils été résolus en vue de l'accueil des demandeurs d'asile et des sans-abri cet hiver? Quels accords financiers ont été conclus avec la Croix-Rouge?

Le ministre a libéré quelque 2 000 places dans les bases militaires. Quel est le taux d'occupation?

02.02 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen!): Depuis quand les huit casernes mises à disposition sont-elles opérationnelles? Combien de temps resteront-elles ouvertes pour l'accueil des sans-abri? Le nombre de places a-t-il été augmenté ou réduit dans certaines casernes? Combien de nuitées ont été enregistrées depuis le début de l'accueil dans chaque caserne? Une solution a-t-elle été trouvée pour le transport et l'accompagnement des sans-abri? Cela a-t-il une influence sur le taux d'occupation? Est-il exact que des papiers d'identité sont demandés à l'entrée des casernes?

Tot slot, klopt het dat er aan de ingang van de kazernes identiteitspapieren gevraagd worden en dat zonder identiteitskaart geen toegang verleend wordt.

De OCMW-voorzitter van Oostende zou dit hebben verklaard. Heel wat daklozen beschikken uiteraard niet over identiteitspapieren.

02.03 Minister **Pieter De Crem**: De vraag wordt in twee delen beantwoord. Het eerste deel betreft de opvang van de asielzoekers zelf en daarna de opvang van de daklozen.

De asielzoekers. Defensie stelt in Weelde enkel de infrastructuur ter beschikking. Wij voorzien niet in financiële middelen voor de inrichting van het opvangcentrum. Het Rode Kruis heeft het centrum op 17 januari geopend en vangt actueel 40 personen op. In Weelde zullen, net als in andere centra, geen daklozen worden ondergebracht.

Het opvangcentrum in Helchteren is geopend sinds 7 december van vorig jaar en vangt actueel 396 personen op. Het centrum in Bierset is operationeel sinds 9 december en zorgt momenteel voor de opvang van 380 personen. Het centrum te Bastogne opende op 15 december en voorziet momenteel in de opvang van 250 personen.

Wat de opvang van de daklozen betreft. De acht opengestelde kazernes zijn operationeel vanaf 1 december 2010 tot 31 maart 2011. Daarvan werden twee kazernes vroeger opengesteld, met name Luik, operationeel vanaf 26 november van vorig jaar en Namen, operationeel vanaf 29 november. Enkel de capaciteit van Antwerpen werd verhoogd met 30 plaatsen, op vraag van het OCMW. De andere aantallen kloppen nog steeds met het antwoord dat ik u op 1 december heb gegeven.

Wat de overnachtingen betreft, werden 1 033 overnachtingen geregistreerd in de provincie Antwerpen, het kwartier Thoumsin in Zwijndrecht, met een gemiddelde van 22 overnachtingen. In de provincie Namen, het kwartier De Wispelaere in Jambes, vonden 713 overnachtingen plaats met een gemiddelde van 13 overnachtingen. In de provincie Luik, het kwartier Joncker, telt men 1 342 overnachtingen met een gemiddelde van 23 overnachtingen sinds het begin dat deze overnachtingen plaatsvonden.

Wat het vervoer en de begeleiding van daklozen betreft, zijn en blijven deze ten laste van de sociale organisaties, zoals men deze pleegt te noemen. Ik verwijs de geachte collega's naar mijn eerdere antwoorden in de vorige commissies van 10 november en 1 december van vorig jaar.

Op de specifieke vraag van collega De Vriendt kan ik ten slotte antwoorden dat de identiteitspapieren enkel aan de begeleiders worden gevraagd.

02.03 **Pieter De Crem**, ministre: À Weelde, la Défense ne met à la disposition des demandeurs d'asile que les infrastructures. Nous ne prévoyons pas de moyens financiers pour l'aménagement du centre d'accueil. La Croix-Rouge a ouvert ce centre le 17 janvier et y accueille actuellement 40 personnes. À l'instar des autres centres, le centre d'accueil de Weelde n'hébergera pas de sans-abri. Le centre d'accueil de Helchteren est ouvert depuis le 7 décembre 2010 et accueille actuellement 396 personnes. Le centre de Bierset est opérationnel depuis le 9 décembre et accueille actuellement 380 personnes. Le centre de Bastogne a ouvert ses portes le 15 décembre et accueille aujourd'hui 250 personnes.

En matière d'accueil des sans-abri, les huit casernes qui ont été ouvertes sont opérationnelles depuis le 1er décembre 2010 et elles le resteront jusqu'au 31 mars 2011. La caserne de Liège est déjà ouverte depuis le 26 novembre 2010 et celle de Namur depuis le 29 novembre 2010. Seule la capacité d'Anvers a été augmentée de 30 places à la demande du CPAS. Les autres nombres correspondent toujours à ceux que j'ai communiqués dans la réponse que j'ai fournie le 1er décembre 2010.

1 033 nuitées ont été enregistrées dans la province d'Anvers, soit une moyenne de 22 nuitées. Dans la province de Namur, 713 nuitées ont été enregistrées, ce qui nous donne une moyenne de 13 nuitées. Dans la province de Liège, 1 342 nuitées ont été recensées, ce qui fait une moyenne de 23 nuitées.

Le transport et l'accompagnement des sans-abri sont et demeurent à charge des organisations sociales. Je me réfère à cet égard à mes réponses aux questions qui m'ont été adressées lors des réunions de commission des 10 novembre et 1er décembre 2010.

Seuls les accompagnateurs sont invités à présenter leurs documents d'identité.

02.04 Theo Francken (N-VA): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Na een snelle rekensom kom ik tot zo'n 1 000 tot 1 050 plaatsen in totaal. Is de capaciteit op 2 000 gezet? Zijn er 2 000 plaatsen ter beschikking of is nu alles volzet? Betekent dat concreet dat er een duizendtal plaatsen openstaan? Wij weten immers dat er nog altijd 1 000 personen in hotels verblijven.

Na een vraag van mij hebt u in de commissie verklaard dat het de bedoeling is een deal te maken in de Ministerraad om de hotels zo snel mogelijk leeg te maken, omdat de opvang van kandidaat-vluchtelingen in hotels een aantrekkingskracht heeft in het buitenland. Via radio tamtam gaat dat immers de hele wereld rond. Net als de dwangsommen heeft dat een geweldig aanzuigeffect.

Ik stel vast dat vorige week nog altijd een duizendtal personen in hotels zaten. U zou 2 000 tot 2 500 plaatsen vrijmaken. Nu zijn er 1 000 bezet en zijn er dus juist 1 000 plaatsen vrij. Waarom zijn die hotels nog niet leeggemaakt?

02.05 Minister Pieter De Crem: Ik doe niet graag aan bevoegdheidsoverschrijding. Collega Francken maakt een belangrijke en belangwekkende politieke vaststelling. Zoals altijd heeft Defensie gedaan wat van haar wordt verlangd. Er zijn effectief 2 000 plaatsen ter beschikking. Voor de andere aspecten van uw vraag, uw bemerking en uw suggestie kan ik niet anders dan doorverwijzen naar collega Courard.

02.06 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen!): Mijnheer de minister, ik wil het hebben over de bezettingsgraad. U hebt aantallen genoemd voor een drietal kazernes. Betekent dit dat de daklozen van de andere kazernes, die u niet hebt genoemd, nog geen gebruik maken? U hebt niet alle kazernes opgenoemd die ter beschikking staan.

02.07 Minister Pieter De Crem: Ik heb wel in mijn antwoorden op vorige vragen alle kazernes opgenoemd die ter beschikking werden en worden gesteld tot 31 maart. Ik kan alleen maar vaststellen dat de cluster, die men gemeenzaam de sociale organisaties pleegt te noemen, van bepaalde aangeboden infrastructuren geen gebruik wenst te maken.

02.04 Theo Francken (N-VA): Après un rapide calcul, j'en arrive à un nombre de places compris entre 1 000 et 1 050. Deux mille places sont-elles réellement à disposition ou toutes les places sont-elles aujourd'hui occupées?

Nous savons que 1 000 personnes séjournent toujours dans des hôtels, ce qui produit un formidable effet d'aspiration, au même titre que les astreintes. Pourquoi ces hôtels n'ont-ils pas encore été vidés de leurs occupants?

02.05 Pieter De Crem, ministre: Comme toujours, la Défense a fait ce qu'on attend d'elle. Elle a donc mis 2 000 places à disposition. Pour ce qui regarde les autres éléments, je dois vous inviter à vous tourner vers le secrétaire d'État Courard.

02.06 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen!): Le ministre nous a donné les chiffres pour trois casernes. Les autres casernes ne sont-elles donc pas utilisées par des sans-abri?

02.07 Pieter De Crem, ministre: Dans les réponses que j'ai fournies à des questions précédentes, j'ai énuméré toutes les casernes qui sont mises à disposition jusqu'au 31 mars. Je ne puis que constater que les

organisations sociales ne souhaitent pas faire usage de certaines infrastructures.

02.08 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen!): Voor alle duidelijkheid, in de kazernes die door u vandaag niet werden genoemd, werden sinds het begin van de opvang nog geen daklozen opgevangen?

02.08 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen!): Dans toutes ces autres casernes, aucune nuitée n'a donc été enregistrée.

02.09 Minister Pieter De Crem: Ik heb geen overnachtingen kunnen registreren.

02.10 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen!): Dit wijst opnieuw op een pijnpunt, namelijk de voorwaarden die u zou hebben opgelegd. Ik verwijs naar de uitspraak van de VVSG die bekommerd is om de opvang van daklozen maar die u te strenge voorwaarden verwijt, onder andere de voorwaarden van permanente begeleiding en transport. Daarom zal de opvang van daklozen deze winterperiode geen succes kennen. Dat is jammer. U weet dat er nood aan is. Ik stel enkel vast dat Landsverdediging die sociale taak niet op zich wil nemen met alle sociale gevolgen van dien.

02.10 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen!): Cet état de fait met un problème particulier en évidence, à savoir les conditions que le ministre aurait imposées. La VVSG reproche en effet au ministre le caractère trop strict des conditions d'accompagnement et de transport, ce qui explique pourquoi l'accueil des sans-abri connaît un succès si limité cet hiver. Je constate que la Défense ne veut pas prendre cette mission sociale à sa charge.

02.11 Minister Pieter De Crem: Blijkbaar is het kader waarin wij werken voor de meer dan 3 000 mensen die er wel hebben overnacht geen belemmering geweest om de lokalen van Landsverdediging op te zoeken.

02.11 Pieter De Crem, ministre: Manifestement, le cadre dans lequel nous travaillons n'a pas été un obstacle pour plus de 3 000 personnes qui ont bel et bien été hébergées dans des casernes.

02.12 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen!): Daarover heb ik een specifieke vraag gesteld. Als u een verschil opgeeft in de bezettingsgraad, heeft dat dan te maken met factoren zoals begeleiding en transport die wel door andere sociale organisaties worden opgenomen? Het is interessant om te weten waar het knelpunt ligt.

02.12 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen!): La différence de taux d'occupation dont le ministre fait état est-elle à mettre en rapport avec des facteurs tels que l'accompagnement et le transport?

De **voorzitter**: Ofwel stelt u een schriftelijke vraag zodat de minister u zeer omstandig kan antwoorden, ofwel dient u twee of drie mondelinge vragen in. U weet dat er een beperking in spreektijd is.

Le **président**: M. De Vriendt, soit vous posez une question écrite, de façon à ce que le ministre puisse répondre de façon circonstanciée, soit vous déposez deux ou trois questions orales. Le temps est limité. Sinon, cette partie de ping-pong pourrait encore durer.

02.13 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen!): Mijnheer de voorzitter, ik heb enkel gerepliceerd op het antwoord van de minister. Dat is toch mijn recht? Als de minister van oordeel is dat hij wel – en ik dank hem daarvoor – antwoord geeft op mijn vragen, dan kan ik repliceren in mijn hoedanigheid van parlements lid.

De **voorzitter**: Dit pingpongspel kan eeuwig blijven duren. U hebt het laatste woord gekregen. Daarnaast hebt u het recht om zoveel

Le **président**: Sinon, cette partie de ping-pong pourrait encore

mogelijk schriftelijke en mondelinge vragen in te dienen in de durer. toekomst.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

03 Question de M. Christophe Bastin au ministre de la Défense sur "les conclusions du Conseil des Affaires étrangères sur le développement des capacités militaires" (n° 1628)

03 Vraag van de heer Christophe Bastin aan de minister van Landsverdediging over "de conclusies van de Raad Buitenlandse Zaken met betrekking tot de ontwikkeling van de militaire capaciteit" (nr. 1628)

03.01 Christophe Bastin (cdH): Monsieur le président, monsieur le ministre, un Conseil "Affaires étrangères" des ministres européens de la Défense s'est tenu le mois dernier à Bruxelles.

À raison, ce Conseil a souligné "la nécessité de transformer la crise financière et ses conséquences pour les budgets nationaux de la Défense en une chance à saisir, le but étant de donner un nouvel élan au développement des capacités militaires européennes afin de pouvoir atteindre le niveau d'ambition fixé, de combler les lacunes qui subsistent et de préserver les capacités de défense requises pour soutenir la politique de sécurité et de défense communes de l'Union européenne, ainsi que de réaliser les objectifs nationaux en matière de capacités, tout en évitant les doubles emplois inutiles entre États membres".

Le même jour, l'éditorial du journal *Le Monde* rappelait les conséquences de la désunion européenne en matière d'aviation de combat.

Pas moins de trois avions de combat ont été développés par différents États membres de l'Union européenne, ce qui, bien sûr, est favorable au concurrent américain et, à terme, aux concurrents chinois et indiens.

Monsieur le ministre, tout en sachant que le gouvernement est en affaires courantes, quelles sont les conséquences de ce Conseil pour la Défense belge? Quelles mesures ou initiatives sont-elles mises en place pour mettre ces conclusions en pratique? En outre, le Conseil a salué l'accord de coopération militaire entre la France et le Royaume-Uni. Il y a une initiative germano-suédoise. L'Europe de la Défense n'apparaît-elle pas, une fois de plus, divisée?

03.02 Pieter De Crem, ministre: Monsieur le président, cher collègue, plusieurs initiatives bilatérales ont effectivement vu le jour ces derniers mois. Vous y avez fait référence. Celles-ci devraient permettre de créer une dynamique propre à favoriser de nouvelles possibilités de coopération entre les États membres sur le plan de la défense.

Au cours de la réunion formelle de décembre, j'ai insisté en précisant que, plus la coopération en Europe en matière de capacité de défense augmentera, plus l'Union européenne jouera un rôle actif et nécessaire dans le monde en matière de paix, de sécurité et de stabilité.

En conclusion de la réunion, la Haute Représentante Catherine

03.01 Christophe Bastin (cdH): Op de Raad van de Europese Defensieministers van 9 december werd erop gewezen dat de financiële crisis kan worden aangegrepen om werk te maken van het wegwerken van de bestaande overlappings op het vlak van het Gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid. De Franse krant *Le Monde* verwees in dit verband naar de ontwikkeling van drie verschillende Europese gevechtsvliegtuigen, die de positie van de Amerikaanse, Chinese en Indische concurrenten versterkt.

Welke maatregelen kan een regering van lopende zaken nemen om de besluiten van de Raad in praktijk te brengen? Wijst het naast elkaar bestaan van meerdere bilaterale initiatieven er niet op dat de Europese Defensie in verspreide slagorde optreedt?

03.02 Minister Pieter De Crem: De bilaterale initiatieven zouden een dynamiek tot stand moeten brengen die de samenwerking tussen de lidstaten in de hand werkt. Ik heb er uitdrukkelijk op gewezen dat een betere samenwerking in Europa zal bijdragen tot een actievere rol van de Unie met het oog op vrede, stabiliteit en veiligheid.

Lady Ashton besloot dat de crisis kansen biedt en vroeg nadrukkelijk

Ashton a souligné que la crise financière est une opportunité. Elle a insisté pour continuer à exploiter, dans les prochains mois, le *momentum* de Gand, autrement dit le cadre de Gand, qui doit être considéré comme une référence.

Monsieur le président, cher collègue, permettez-moi de me référer à un extrait des *Security Policy Briefs* sous la plume du professeur Sven Biscop qui vient d'être publiée par Egmont. Le texte est rédigé en anglais: "On 9 December 2010 the Ministers of Defence of the EU agreed on the so-called Ghent Framework, referring to their earlier informal meeting in that city in September. Each EU Member State will analyze his capabilities in order to identify: (1) those it will maintain on a national level; (2) those to which it will contribute through pooling with other Member States; (3) those to which it will no longer contribute, relying on specialization and role-sharing between Member States. If done in a permanent and structured manner, such a process will lead to true cooperation – as envisaged by Permanent Structured Cooperation, the new defence mechanism in the Lisbon Treaty. The end-result will benefit everybody: more effective forces, no matter how integrated, will be available for national as well as CSDP, NATO and UN operations."

dat het Ghent Framework Initiative de referentie zou blijven. Professor Sven Biscop houdt een vergelijkbaar pleidooi in nr. 16 (januari 2011) van de *Security Policy Briefs* van het Egmontinstituut.

Ik zal u een kopie bezorgen van de toespraak die ik gisteren heb gegeven in de subcommissie Veiligheid en Defensie van het Europees Parlement en waarin ik verslag uitbreng over de resultaten van de top te Gent en de beleidskeuzes die tijdens de vergadering van 9 december 2010 werden gemaakt.

D'ailleurs, hier, je participais à la sous-commission de la Défense du Parlement européen pour parler du bilan de notre présidence et pour débattre de la PESD avec les parlementaires européens. À ce sujet, je vous transmettrai une copie du discours que j'ai tenu hier et qui contient un compte rendu des résultats du Sommet de Gand et des options prises par nos collègues lors de la première réunion formelle des ministres de la Défense du 9 décembre 2010.

03.03 **Christophe Bastin** (cdH): Monsieur le ministre, je vous remercie pour votre réponse.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

04 **Samengevoegde vragen van**

- de heer Denis Ducarme aan de minister van Landsverdediging over "het BEST-programma" (nr. 1652)
- mevrouw Kattrin Jadin aan de minister van Landsverdediging over "de toekomstige vesten van onze militairen" (nr. 1657)
- de heer Wouter De Vriendt aan de minister van Landsverdediging over "het BEST-aankoopprogramma" (nr. 1658)
- de heer Bert Maertens aan de minister van Landsverdediging over "het perslek over het 'Belgian Soldier Transformation'-programma" (nr. 1720)
- de heer Stefaan Vercamer aan de minister van Landsverdediging over "het functioneren van de commissie Legeraankopen naar aanleiding van de recente discussie over de 'smartvesten'" (nr. 2003)
- de heer Denis Ducarme aan de minister van Landsverdediging over "de economische return van het BEST-programma voor de Vlaamse en Waalse bedrijven" (nr. 2270)
- de heer Gerald Kindermans aan de minister van Landsverdediging over het functioneren van de commissie Legeraankopen naar aanleiding van de recente discussie over de 'smartvesten'" (nr. 2330)

04 **Questions jointes de**

- M. Denis Ducarme au ministre de la Défense sur "le programme BEST" (n° 1652)
- Mme Kattrin Jadin au ministre de la Défense sur "les futures vestes de nos militaires" (n° 1657)
- M. Wouter De Vriendt au ministre de la Défense sur "le programme d'acquisition BEST" (n° 1658)
- M. Bert Maertens au ministre de la Défense sur "les fuites dans la presse au sujet du programme 'Belgian Soldier Transformation'" (n° 1720)
- M. Stefaan Vercamer au ministre de la Défense sur "le fonctionnement de la commission des Achats

militaires, eu égard à la récente discussion concernant les 'vestes intelligentes'" (n° 2003)

- M. Denis Ducarme au ministre de la Défense sur "les retombées économiques du programme BEST en faveur des firmes belges flamandes et francophones" (n° 2270)

- M. Gerald Kindermans au ministre de la Défense sur "le fonctionnement de la commission des Achats militaires, eu égard à la récente discussion concernant les 'vestes intelligentes'" (n° 2330)

04.01 Denis Ducarme (MR): Monsieur le président, je ferai le nécessaire pour combiner mes deux questions qui portent sur le programme BEST. Monsieur le ministre, une mise au point en commission est utile et nécessaire sur l'utilité du programme BEST déterminé fin décembre par le gouvernement. Malgré des critiques produites envers ce programme, les engagements pris antérieurement vont être tenus pour que la Belgique collabore avec les Pays-Bas et le Luxembourg au lancement de la présérie, du prototype de cette veste intelligente qui a pour but de renforcer la sécurité de nos hommes en opération. Qui s'intéresse à ce dossier sait que tous les soldats sur le théâtre des opérations seront équipés de ce type de matériel autour de 2015.

Il était nécessaire pour le MR que cet impératif soit respecté et donc de travailler à la présérie comme cela avait été prévu. Des problèmes techniques doivent être réglés: c'est l'objet de la présérie, particulièrement en matière d'interopérabilité. Monsieur le ministre, dans un premier temps, puisque vous n'avez pas eu l'occasion de vous exprimer devant la commission en décembre, je voudrais vous donner l'opportunité de nous rappeler le sens et la base de l'engagement de la Belgique dans un programme comme celui-là.

Monsieur le président, la seconde question porte également sur le programme BEST. On y fait régulièrement allusion dans cette commission: il est intéressant de voir fonctionner l'Europe de la défense et la collaboration de certains pays européens dans l'achat d'équipements pour leurs armées, notamment entre les Pays-bas, la Belgique et le Luxembourg pour ce programme BEST. Collaborer, c'est bien, monsieur le ministre, mais il faut qu'on s'y retrouve; il faut des retombées positives pour les firmes belges, qu'elles soient francophones ou flamandes. Il faut un retour assuré pour l'industrie.

Il est clair que les Pays-Bas seront *lead nation* pour l'exécution de la procédure d'achat au nom des pays participants mais il faudra que les Affaires économiques soient impliquées dans ce dossier afin de vérifier le retour industriel. J'espère, monsieur le ministre, que vous pourrez nous rassurer sur ce point.

Le dossier a-t-il bien été instruit et transféré au SPF Économie en vue d'entamer la discussion avec l'alter ego néerlandais?

Le MOU signé entre les pays concernés quant au retour industriel sera-t-il à la hauteur du montant investi par la Belgique, tant pour ce qui concerne la présérie que la série?

Le retour économique privilégiera-t-il les compensations directes pour l'industrie belge? Notre tissu industriel dispose de toutes les compétences nécessaires à cet effet.

Il faut également s'assurer que les Néerlandais n'imposeront pas de ticket d'entrée à payer. Chacun doit se retrouver dans cette collaboration.

04.02 Katrin Jadin (MR): Monsieur le président, monsieur le

04.01 Denis Ducarme (MR): De commissie zou een stand van zaken moeten opmaken van het BEST-programma dat eind december door de regering werd goedgekeurd. België zal dus samenwerken met Nederland en Luxemburg om de productie op te starten van een proefserie van een smartvest, die onze militairen in gevechtssituaties beter moet beschermen. Tegen 2015 zouden onze jongens daar moeten mee zijn uitgerust.

Is de deelname van België aan dit programma zinvol?

Nederland zal die aankoopprocedure uitvoeren namens de drie deelnemende landen, maar dat project moet ook economische voordelen opleveren voor Belgische ondernemingen. Economische Zaken moet derhalve bij dit dossier betrokken worden. Kan u ons ter zake geruststellen?

Werd dit dossier inderdaad aan de FOD Economie bezorgd? Zullen er voor de Belgische industrie rechtstreekse compensaties zijn?

04.02 Katrin Jadin (MR): Het

ministre, nous avons pu lire dans la presse que notre armée allait investir dans des nouvelles vestes *high-tech* pour nos militaires. Le coût serait évalué à 125 000 euros la veste, ce qui n'est pas négligeable.

Il est important que nos forces soient équipées des dernières technologies; je ne veux donc pas remettre ce choix en cause. Néanmoins, je souhaite vous poser quelques questions.

Monsieur le ministre, pourquoi nos forces armées ont-elles besoin de ces vestes?

Où les vestes seront-elles fabriquées? Pourquoi ne seront-elles pas fabriquées en Belgique, comme cela avait été annoncé dans la presse?

04.03 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen!): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb een aantal formele neutrale vragen naar aanleiding van de heisa die rond dit aankoopdossier is ontstaan.

Wat kunt u publiek zeggen ter verdediging van het aankoopdossier-BEST inzake de noodzaak van de aankoop, de kostprijs van de vesten, zowel de preserie als definitief naar aanleiding van de persartikelen, de interoperabiliteit met andere landen, de motivering van de urgentie?

Er gaan ook stemmen op om bepaalde aspecten van legeraankopen toch publiek te kunnen bespreken. Wat is uw mening? Waarom kunnen niet alle elementen uit dit specifieke aankoopdossier-BEST publiek worden besproken?

Ik stel deze vragen uitdrukkelijk naar aanleiding van het lek uit de gesloten vergadering van de commissie Legeraankopen.

04.04 Bert Maertens (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, mijn vragen sluiten aan bij de vragen van de heer De Vriendt.

Midden december heeft een lid van de commissie Legeraankopen het hele dossier van de aankoop van de smartvesten in de pers te grabbel gegooid, ondanks de vertrouwelijkheid en gevoeligheid van deze informatie.

Ik ben zeer nieuw in de Kamer en trots dat ik de bevolking hier mag vertegenwoordigen. Dan ga ik er ook van uit dat ieder lid van deze Kamer de regels van dit Huis respecteert.

Ik was die morgen zeer verbolgen toen ik in De Standaard zeer sterke kritiek op de aankoop las en bovendien ook nog kleine details uit het dossier te lezen kreeg. Tot mijn grote verbazing, en ik denk niet alleen die van mij.

U weet ook dat het lekken van vertrouwelijke informatie die in de commissie Legeraankopen wordt besproken, indruist tegen het huishoudelijk reglement van de commissie en het protocol dat tussen de commissie en de minister van Defensie is gesloten.

Onze verbolgenheid heeft geleid tot een brief met een klacht van mijn fractie aan de voorzitter van de Kamer met de vraag wat hij daaraan

Belgisch leger gaat investeren in nieuwe hightechvesten waarvan de eenheidsprijs 125 000 euro zou bedragen. Dat is een aanzienlijk bedrag. Onze krijgsmacht moet goed toegerust zijn, maar waarom hebben zij deze vesten nodig en waarom worden deze niet in België geproduceerd?

04.03 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen!): Quels aspects du dossier d'achat BEST le ministre peut-il rendre publics? De plus en plus de voix s'élèvent pour réclamer un débat public sur certains aspects des achats militaires. Quelle est la position du ministre en la matière? Pourquoi l'ensemble des éléments de ce dossier spécifique ne peuvent-ils pas faire l'objet d'un débat public? Je pose ces questions à l'occasion des fuites qui ont récemment eu lieu alors même que la commission des Achats militaires s'était réunie à huis clos.

04.04 Bert Maertens (N-VA): À la mi-décembre 2010, un membre de la commission des Achats militaires a transmis à des journalistes le dossier relatif à l'acquisition des vestes intelligentes. Je réproouve fermement ces fuites. Notre groupe a envoyé au président de la Chambre un courrier lui demandant quelle solution il suggérerait d'apporter à cette affaire. Le président de la Chambre nous a fait savoir qu'il évoquerait cet incident avec le président de la commission des Achats militaires, à savoir M. De Vriendt.

Le président de la Chambre a déclaré dans la presse qu'il ne peut intervenir dans cette affaire, alors que le Règlement de la Chambre, mais aussi le règlement d'ordre intérieur de la commission des Achats militaires, sont très

zou doen, welke oplossing hij suggereert.

Wij hebben een zeer kort antwoord gekregen, namelijk dat hij de heer De Vriendt als voorzitter van de commissie Legeraankopen over deze kwestie zou aanspreken. Ik moet die vraag niet aan u stellen. Ik zal in de wandelgangen wel eens aan de heer De Vriendt vragen wat daar is uitgekomen.

De Kamervoorzitter had het er in de pers ook over dat hij niet weet hoe hij moet optreden in deze zaak. Voor hem was die zaak min of meer gesloten. Nochtans is het Reglement ter zake bijzonder duidelijk, niet alleen het Kamerreglement, maar ook het huishoudelijk reglement van de commissie Legeraankopen.

U reageerde ook intussen, volgens mij terecht teleurgesteld en kwaad, op het perslek en u deelde mee dat u laat onderzoeken of u gerechtelijke stappen kunt nemen tegen de betrokken persoon of personen. Daarover gaan mijn vragen.

Ten eerste, wat is de stand van zaken van het onderzoek dat u voert of hebt gevoerd inzake de mogelijkheid tot het nemen van effectieve gerechtelijke stappen tegen de betrokkenen?

Ten tweede welke maatregelen en/of juridische stappen plant u als minister of plant Landsverdediging tegen betrokkenen?

04.05 Gerald Kindermans (CD&V): Mijnheer de minister, mijn vragen gaan in dezelfde richting. Wij hebben moeten vaststellen, naar aanleiding van de laatste vergadering begin december van de commissie Legeraankopen, dat er duidelijk lekken zijn geweest naar de pers.

Kunt u mij beschrijven welke acties u hebt ondernomen toen duidelijk werd dat de vertrouwelijkheid van de commissie Legeraankopen werd geschonden?

Kunt u verduidelijken welke andere instanties, mogelijk in samenspraak met het kabinet, ook acties hebben ondernomen om dit lek aan te kaarten? Wat was de reactie van de betrokkene en van de Kamer?

Welke mogelijke procedures bestaan er volgens u om de vertrouwelijkheid van deze commissie in de toekomst te garanderen?

04.06 Minister Pieter De Crem: Mijnheer de voorzitter, collega's, ik wil vermelden dat zowel de Kamervoorzitter als de voorzitter van de parlementaire commissie Legeraankopen mij schriftelijk hebben laten weten dat zij de schending van de geheimhoudingsplicht die geldt voor de parlementaire commissie Legeraankopen ten zeerste betreuen.

Ik heb inmiddels over deze kwestie het juridisch advies ontvangen van de defensiestaf. Daaruit blijkt dat indien een parlamentslid vertrouwelijke informatie lekt aan de pers, er effectief sprake kan zijn van schending van artikel 458 van het Strafwetboek. Dat artikel houdt in dat personen die uit hoofde van hun staat of beroep kennis dragen van geheimen die hun zijn toevertrouwd en deze bekendmaken buiten het geval dat zij geroepen worden om in recht of voor een

clairs à ce sujet. Le ministre a dit qu'il ferait examiner la possibilité d'entamer des démarches juridiques.

Quelles mesures envisage-t-il de prendre contre la personne concernée?

04.05 Gerald Kindermans (CD&V): Quelles initiatives le ministre a-t-il prises à la suite des fuites dans la presse? Quelles autres instances ont pris des mesures à la suite de ces fuites? Quelle a été la réaction de la personne concernée et de la Chambre? Quelles mesures le ministre peut-il prendre pour garantir le caractère confidentiel des travaux de la commission?

04.06 Pieter De Crem, ministre: Le président de la Chambre et celui de la commission parlementaire des Achats militaires m'ont fait savoir par écrit qu'ils déplorent profondément cette violation de l'obligation de secret. J'ai reçu entre-temps l'avis juridique de l'état-major de la Défense sur cette question. Il ressort de cet avis que si un parlementaire divulgue des informations confidentielles dans la presse, il peut effectivement

parlementaire onderzoekscommissie getuigenis af te leggen, en buiten het geval dat de wet hen verplicht die geheimen bekend te maken, worden gestraft met een gevangenisstraf van 8 dagen tot 6 maanden en met een geldboete van 100 euro tot 500 euro.

Het parlementslid geniet in strafzaken uiteraard van de parlementaire onschendbaarheid, maar zoals u weet, kan deze worden opgeheven door de Kamer waarvan het parlementslid deel uitmaakt.

De vervolging in strafzaken kan tijdens de zitting enkel worden ingesteld door het openbaar ministerie.

De parlementaire onschendbaarheid laat de burgerrechtelijke aansprakelijkheid van parlementsliden onverkort. Wanneer blijkt dat het foutief openbaar maken van de informatie die werd meegedeeld in de commissie Legeraankopen Defensie schade heeft berokkend, kan het parlementslid burgerrechtelijk aansprakelijk worden gesteld op basis van de artikelen 1382 en 1383 van het Burgerlijk Wetboek.

Ik leg bij deze dus expliciet en zonder voorbehoud het burgerrechtelijk risico bij degene die gelekt heeft.

Ten slotte vraag ik nogmaals expliciet en schriftelijk aan de Kamervoorzitter of naar aanleiding van de schending van de geheimhoudingsplicht die geldt voor de commissie Legeraankopen het artikel 7 van het protocol gesloten tussen de commissie Legeraankopen en de minister van Landsverdediging moet worden toegepast.

Dit artikel stelt: "De leden van de ad-hoccommissie zijn tot geheimhoudingsplicht gehouden. Ieder lid van de ad-hoccommissie dat de geheimhoudingsplicht schendt, verliest onmiddellijk voor de rest van de zittingsperiode het recht om lid te zijn van de ad-hoccommissie. Het lid zal zonder verwijl vervangen worden door een ander lid van dezelfde fractie. De schending van de geheimhoudingsplicht wordt vastgesteld door de voorzitter van de Kamer, na advies van de ad-hoccommissie en na het lid te hebben gehoord. De voorzitter deelt tijdens de eerstvolgende plenaire vergadering zijn beslissing mee. Deze aankondiging geeft geen aanleiding tot debat. In elk geval moet deze procedure worden toegepast."

En ce qui concerne le programme BEST, il remédiera aux lacunes opérationnelles et sécuritaires actuelles auxquelles nos soldats sont confrontés dans un environnement hostile ou dangereux. Il est essentiellement constitué de communications individuelles - à la fois voix et données -, qui permettront en temps réel l'échange d'informations relatives aux dangers ou menaces à proximité des soldats déployés.

Chers collègues, le système permet également de visualiser la position des troupes amies de sorte que le feu sur les forces propres puisse être évité. Ces appareils électroniques sont intégrés dans une nouvelle structure de port, un harnais, un sac à dos appelé *smart vest* offrant également une protection balistique accrue.

Le système BEST contribuera donc à anticiper les menaces potentielles et à améliorer sensiblement la sécurité de nos soldats.

être question d'une violation de l'article 458 du Code pénal. Il s'agit donc bien d'une infraction.

Le parlementaire jouit de l'immunité parlementaire en matière pénale mais celle-ci peut évidemment être levée. Seul le ministère public peut diriger la poursuite en matière de répression.

L'immunité parlementaire ne modifie en rien la responsabilité civile des parlementaires. Autrement dit, un parlementaire qui divulgue des informations confidentielles peut être tenu pour civilement responsable.

Je réitère ma question au président de la Chambre: ne faut-il pas, dans ce cas-ci, appliquer l'article 7 du protocole conclu entre la commission des Achats militaires et le ministre de la Défense nationale? Selon ledit article, un membre d'une commission ad hoc qui viole le secret perd le droit d'être membre de cette commission pour le reste de la législature. Le président de la Chambre décide sur avis de la commission et après audition du membre concerné. La décision finale est communiquée à la séance plénière subséquente.

Via het BEST-programma kunnen de operationele en veiligheidstekortkomingen worden weggewerkt, waar onze militairen in een vijandige of gevaarlijke omgeving mee te maken krijgen. Het programma maakt het mogelijk met bevriende troepen te communiceren en hun positie te visualiseren. Die elektronische apparaten zijn geïntegreerd in een soort rugzak, de zogenaamde *Smartvest*.

De hoge prijs van de proefserie (voor België 40 *Smartvests* en vijf

Bref, la *smart vest* fournira à nos soldats des moyens de communication, de navigation et d'informatique intégrés, ainsi qu'un système de protection balistique modulaire, un système de port et une alimentation en énergie.

Pour des raisons évidentes, je souhaite indiquer que le coût de la pré-série et de la série était estimé sur la base des prix moyens de la prospection. La pré-série complète est composée de 120 *smart vests* et de 15 configurations de véhicules, dont pour la Belgique 40 *smart vests*, incluant cinq configurations de véhicules. Il est en effet très important que nos soldats sur le terrain restent en contact avec leur véhicule pour que leurs collègues puissent les protéger et qu'ils restent en contact avec les échelons supérieurs qui, d'une manière précise et rapide, doivent être informés de chaque menace.

Le prix élevé de la pré-série est justifié par le développement nécessaire principalement du logiciel et interfaces dans différentes configurations de véhicules. Comme la plupart d'entre vous le savent, les frais de développement pour de tels projets et de tels programmes sont très élevés. Ces frais de développement sont partagés entre les trois pays Benelux. Les prix de série seront sensiblement inférieurs.

Par cette coopération, l'interopérabilité entre les pays Benelux est garantie.

Afin de garantir aussi l'interopérabilité avec nos partenaires de coalition, le système sera compatible avec les standards OTAN convenus, auxquels les systèmes futurs devront satisfaire.

Dans l'exécution de leurs missions opérationnelles, nos soldats ont de plus en plus besoin d'un équipement qui leur permette d'agir avec efficacité tout en gérant les risques auxquels ils sont confrontés. Les expériences rencontrées par nos soldats et nos alliés démontrent clairement qu'il est primordial que chaque soldat puisse disposer de moyens individuels performants en matière de communication, de visualisation de sa position et de celle de ses coéquipiers ainsi que la possibilité de transmettre très rapidement et avec précision la localisation de tout danger imminent, cela tout en restant concentré sur sa mission et l'emploi de son armement individuel.

Par ailleurs, il est essentiel qu'il dispose d'une protection balistique performante contre d'éventuels tirs ennemis.

À ces besoins convient le système BEST. La plupart des composantes existent déjà sur le marché. Un développement reste cependant nécessaire pour l'intégration du nouveau système dans la chaîne de commandement et de communication.

Pour ce qui concerne la partie de cette chaîne de commandement et de communication, existant depuis les quartiers-généraux jusqu'aux véhicules, nous collaborons déjà avec les Pays-Bas. Le développement avec les Pays-Bas de la dernière étape de l'intégration du soldat dans cette chaîne demandera beaucoup moins de ressources qu'avec tout autre pays. Cette collaboration internationale nous permettra ainsi de bénéficier d'économies d'échelle et les coûts de développement seront répartis entre les trois pays. Finalement, la gestion et l'entretien en commun des systèmes seront assurés, tout comme c'est déjà le cas pour d'autres

voertuigconfiguraties) is gerechtvaardigd door de ontwikkeling van de software en de interfaces. Deze kosten worden gedragen door de drie Benelux-landen. De kosten voor de serieproductie zullen aanzienlijk lager liggen. De interoperabiliteit tussen de Benelux-landen is verzekerd. Het systeem zal compatibel zijn met de NAVO-normen.

De meeste onderdelen zijn al aanwezig op de markt. Er zal wel nog productontwikkeling nodig zijn met het oog op de integratie van het nieuwe systeem in de commando- en communicatiestructuur. In dat verband werken we al samen met Nederland.

Voor het BEST-dossier is er nog geen bestek of overeenkomst. De Belgische industrie zal meewerken aan de productie.

équipements.

Pour le dossier BEST, il n'y a pas encore de publication d'un cahier des charges, donc pas de contrat. Il est donc à ce stade impossible de déterminer où les systèmes seront fabriqués. Dans le cadre du projet d'acquisition en collaboration avec les Pays-Bas, la procédure d'achat prévoit cent pour-cent de compensation industrielle pour les investissements belges. Cela relève des compétences du SPF Économie qui a confirmé ce retour industriel dans différents avis. L'industrie belge participera donc à la fabrication des *smart vests*.

Ten slotte, bepaalde aspecten van legeraankopen zouden publiek kunnen worden besproken. Over onderhavig dossier werd reeds meermaals op parlementaire vragen geantwoord. Hierbij werden tevens de intenties van Defensie meegedeeld. Het dossier bevat echter, net als vele andere dossiers, ook gevoelige informatie, zowel vanuit bedrijfseconomisch oogpunt als vanuit het oogpunt van de veiligheid van onze militairen, die we willen verzekeren. In het huidige stadium van het dossier is het om die redenen inderdaad niet opportuun om de informatie publiek te maken.

Certains aspects des achats militaires pourraient faire l'objet d'une certaine publicité mais un grand nombre de dossiers ne peuvent, à ce stade, être rendus publics, que ce soit pour des raisons économiques ou pour garantir la sécurité de nos militaires.

04.07 Denis Ducarme (MR): Monsieur le ministre, je vous remercie pour votre réponse. En ce qui concerne le travail de nos troupes sur le terrain, elle apporte de la clarté quant aux impératifs à rencontrer en matière de sécurité, de communication et d'interopérabilité.

Certains éléments indiqués sont rassurants au niveau du retour industriel et économique pour la Belgique. Évidemment, nous tenons à voir la valeur ajoutée belge – notre qualité, nos talents sur le plan industriel et économique – pleinement associée à un projet aussi important. Aussi, sans rentrer dans les détails aujourd'hui, je reviendrai vers vous ultérieurement afin d'avoir quelques précisions soit par ce biais soit par celui de la commission des Achats militaires.

04.07 Denis Ducarme (MR): De minister verwijst naar de industriële en economische return voor België, wat voor ons een geruststelling inhoudt. We vinden het natuurlijk belangrijk dat een dergelijk project een Belgische toegevoegde waarde inhoudt.

Entre nous soit dit, monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues qui avez interpellé sur les fuites, compte tenu de ce qui vient d'être indiqué ici en termes de détails sur un tel dossier, je n'ai pas le sentiment – j'en parle tout à fait librement pour ne pas y avoir été mêlé – que les informations qui se sont retrouvées dans *De Standaard* aient dévoilé le dossier davantage que nous ne l'avons fait aujourd'hui.

Naar mijn gevoel was de door *De Standaard* gepubliceerde informatie niet echt onthullend. Sommigen gaven een vertekend beeld en verbaasden zich over de prijs van 5 miljoen euro voor de aankoop van 40 vesten, terwijl deze natuurlijk niet vergelijkbaar zijn met gewone vesten.

Plusieurs parlementaires sont revenus sur le programme BEST en s'interrogeant sur sa nécessité. Certains ont même caricaturé en s'étonnant du prix de 5 millions d'euros pour l'achat de 40 vestes. Cela fait un peu cher la veste! Évidemment, pour la personne de la rue qui éprouve des difficultés à s'acheter une veste pour l'hiver, cela semble énorme, mais ce n'est évidemment pas comparable!

Le **président**: Pouvez-vous conclure, monsieur Ducarme?

04.08 Denis Ducarme (MR): Oui, monsieur le président.

Je conclurai en indiquant que, si les règlements existent, je ne vois pas clairement en quoi un débat qui a pris cours sur une telle question, de la manière dont elle a été posée dans la presse, dévoilerait quelque secret Défense extrêmement important, extrêmement sensible.

04.08 Denis Ducarme (MR): Het is voor mij niet duidelijk in welke mate een debat over deze kwestie belangrijke of gevoelige defensiegeheimen aan het licht zou brengen.

04.09 Kattrin Jadin (MR): Monsieur le président, beaucoup de choses ayant déjà été dites, je serai plus succincte que mon collègue.

Monsieur le ministre, comme M. Ducarme, je pense que la transparence a aussi le mérite d'être débattue ici. Je ne vois pas en quoi nous aurions dû ne pas rebondir sur ce que nous avons appris de la presse. J'entends bien vos réponses et vous en remercie, en espérant que nous pourrions rouvrir le débat ultérieurement.

04.10 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen!): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Ik zal als voorzitter van de commissie voor de Legeraankopen blijven waken over de naleving van het Reglement en het protocol, zoals ik in deze trouwens heb gedaan.

04.11 Bert Maertens (N-VA): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

U hebt echter niet geantwoord op een klein, maar niet onbelangrijk aspect van mijn vraag. Zal Defensie nu een juridische klacht indienen?

Ik wil tot slot nogmaals elke betrokkene, uzelf, alsook de voorzitter van de commissie voor de Legeraankopen en de Kamervoorzitter, oproepen om te doen wat zij moeten doen. Wij mogen dergelijke praktijken niet tolereren en ik vraag u heel formeel om de reglementaire bepalingen omtrent de schending van de geheimhoudingsplicht onverkort uit te voeren.

Ter aanvulling daarop kan ik zeggen dat recent in de Conferentie van voorzitters een voorstel is besproken en aangenomen om in het Kamerreglement de commissie voor de Legeraankopen toe te voegen aan de lijst van commissies waar de geheimhoudingsplicht strikt moet worden nageleefd.

04.12 Gerald Kindermans (CD&V): Mijnheer de minister, ik vind het goed dat een aantal collega's verontwaardigd is en dat dat ook hier in het debat komt. Zo niet verglijdt een en ander op termijn en kunnen wij van geen enkele deontologische regel nog zeker zijn.

Ik dring erop aan dat wij allemaal de verantwoordelijkheid zouden nemen om het Reglement wat dat betreft toe te passen. Hetgeen is gebeurd, is echt pijnlijk, te meer omdat men kan nagaan dat de betrokken collega zelfs niet eens aanwezig was op de technische besprekingen in die commissie en het 's anderendaags toch nodig vond om in de krant daarover zijn verklaringen af te leggen.

Ik verwijs naar het Reglement dat stelt: "Wanneer vertrouwelijke dossiers worden meegedeeld, dienen de leden van de commissie en in voorkomend geval de aangewezen parlementaire medewerkers deze geheimhouding te eerbiedigen. Elke schending van de geheimhoudingsplicht zal aan de voorzitter van de Kamer worden meegedeeld die desgevallend aan de fractie zal vragen om het betrokken lid te vervangen."

Ik dring er dus ook bij de Kamervoorzitter op aan dat hij dat namens

04.09 Kattrin Jadin (MR): Gelet op hetgeen hierover in de pers is verschenen, vind ik dat we het hier over de transparantie moeten hebben.

04.10 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen!): En tant que président de la commission des Achats militaires, je continuerai à veiller au respect du Règlement et du protocole.

04.11 Bert Maertens (N-VA): La Défense va-t-elle à présent déposer une plainte auprès de la justice? Je demande officiellement l'application immédiate des dispositions réglementaires concernant la violation du secret. La Conférence des présidents a du reste récemment adopté une proposition visant à ajouter la commission des Achats militaires à la liste des commissions soumises par le Règlement de la Chambre au respect scrupuleux du secret.

04.12 Gerald Kindermans (CD&V): Il faut en effet que les règles déontologiques offrent les garanties nécessaires. Le cas est particulièrement regrettable, d'autant plus que le collègue concerné n'a pas participé aux discussions techniques de la commission, mais ne s'est pas privé de les commenter le lendemain dans la presse. Le Règlement prescrit explicitement le secret et précise que le président de la Chambre peut demander au groupe politique de remplacer le membre concerné. J'insiste également sur une application rigoureuse du Règlement.

de commissie zou doen en dat het Reglement strikt wordt toegepast wat dat aspect betreft.

04.13 Pieter De Crem, ministre: Monsieur le président, je remercie les membres de la commission pour leurs interventions et leurs suggestions.

Collega Kindermans heeft eigenlijk al geantwoord op de opmerking van collega Maertens. Het is duidelijk dat de voorwaarden van het protocol moeten worden uitgevoerd. Daarin spelen de Kamervoorzitter en de voorzitter van de commissie Legeraankopen een essentiële rol.

04.14 Bert Maertens (N-VA): Zal Defensie of uzelf een stap zetten?

04.13 Pieter De Crem, ministre: Les conditions du protocole doivent être mises en œuvre. Le président de la Chambre ainsi que le président de la commission des Achats militaires jouent un rôle essentiel à cet égard.

04.14 Bert Maertens (N-VA): Le ministre va-t-il entreprendre une quelconque démarche dans cette affaire ou en laissera-t-il le soin à son administration?

De **voorzitter**: De minister is niet verplicht om het antwoord te geven dat u verlangt. Hij wil dat dus duidelijk niet doen.

Le **président**: Il est clair que le ministre ne désire pas répondre à cette question.

04.15 Bert Maertens (N-VA): Ik ben blij dat de voorzitter van de commissie de minister verdedigt. (*Hilariteit*)

De **voorzitter**: Ik zeg enkel dat de minister mag antwoorden wat hij wil en zelfs niet moet antwoorden.

Le **président**: Il n'y est pas tenu.

04.16 Bert Maertens (N-VA): Ik stel vast dat hij niet antwoordt.

De **voorzitter**: Ik stel dat met u vast. Deze materie zal wellicht nog aan bod komen. Dan kan men de rest van de munitie nog opgebruiken.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

05 Vraag van mevrouw Karolien Grosemans aan de minister van Landsverdediging over "de Leopard 1A5-tanks" (nr. 1686)

05 Question de Mme Karolien Grosemans au ministre de la Défense sur "les chars d'assaut Leopard 1A5" (n° 1686)

05.01 Karolien Grosemans (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, momenteel zijn er nog twee tankbataljons met de Leopard 1A5 uitgerust, namelijk het 1/3 Regiment Lansiers te Marche-en-Famenne en het 2/4 Regiment Lansiers te Leopoldsburg. Het was de bedoeling om binnen enkele jaren de Leopards uit omloop te nemen en ze te vervangen door gepantserde wielvoertuigen, Armoured Infantry Vehicles, AIV's. Uw voorganger heeft 18 AIV DF90 pantservoertuigen aangekocht en u hebt vorig jaar aangekondigd deze te verkopen.

05.01 Karolien Grosemans (N-VA): Deux bataillons de chars sont encore équipés de chars Leopard. L'objectif était de remplacer ces derniers par des véhicules blindés sur roues. Le précédent ministre de la Défense a acheté 18 Armoured Infantry Vehicles (AIV) dont l'actuel ministre a annoncé l'an passé qu'il comptait les vendre.

De conflicten zijn de jongste 20 jaar enorm geëvolueerd en het is daarom belangrijk om te investeren in nieuw materieel. Landsverdediging voert vooral nog missies uit om de vrede te handhaven en voor zulke opdrachten is mobiliteit cruciaal, maar de bescherming en veiligheid van onze militairen moet onze hoofdprioriteit blijven.

Si la mobilité constitue un élément crucial des missions de paix assurées par la Défense, la protection et la sécurité de nos militaires doivent rester notre souci

Onlangs verscheen een rapport van de Canadese overheid over operatie Medusa in Afghanistan. Het Canadese leger was ook van plan om de Leopard-tanks te vervangen door pantserwagens met wielen. Tijdens de gevechten in de provincie Kandahar bleek dat deze gepantserde wielvoertuigen enkele serieuze gebreken hebben.

Ik citeer uit een Canadees rapport: "The Panjwai district's mud-brick compounds and its irrigation ditches presented the Armoured Infantry Vehicles with limits they could not overcome. The Leopard tanks' heft and traction are equally significant because they can crumble low-lying brick walls by using front-mounted engineering attachments like dozer blades or just their own weight. This clears a path for other forces and allows the tanks to continue moving forward and providing fire support."

Canada heeft daarom beslist om niet te investeren in pantserwagens met wielen. Ze hebben nu 20 Leopard 2A6 en 80 Leopard 2A4-tanks gekocht.

De AIV kostte destijds gemiddeld tussen de 3,8 en de 4 miljoen euro, terwijl in dezelfde periode Leopard 2A6-tanks tweedehands verkocht werden voor 1,5 miljoen euro. Er bestond en bestaat dus een goedkoper en effectiever alternatief.

Wat bent u van plan met deze AIV DF90 pantservoertuigen? Gaat u deze verkopen? Hoeveel van de AIV DF90 pantservoertuigen zijn er intussen geleverd?

Indien deze niet verkocht worden, in welke eenheden worden ze dan ingezet? Zijn er gevolgen voor de Limburgse basis van Leopoldsburch, het 2/4 Regiment Lansiers en het 1/3 Regiment Lansiers in Marche-en-Famenne?

Hebt u al een koper gevonden voor deze pantservoertuigen als deze toch verkocht worden zoals u eerder had aangekondigd? Is er al een overeenkomst rond de verkoopprijs?

05.02 Minister **Pieter De Crem**: Mijnheer de voorzitter, collega Grosemans, ten eerste, er zijn geen plannen voor de aankoop van tanks voor en door Landsverdediging.

Ten tweede, in het kader van de voltooiing van de transformatie werd het regiment van het 2/4 Regiment Lansiers als dusdanig ontbonden midden 2010 om te worden vervangen door de structuur met mediane bataljons. De Belgische mediane capaciteit stemt overeen met wat door de NAVO verstaan wordt onder medium forces. Een mediaan bataljon bestaat, naast de staf en de diensten, uit twee medianencompagnies, een direct fire compagnie en een verkenningspeloton. Een mediane compagnie zal samengesteld zijn uit twaalf armoured infantry vehicles AIV's fuselier en vier armoured infantry vehicles AIV's direct fire van 30 mm. Deze omvatten in geen geval moderne tanks.

De AIV DF30 is een standaardplatform waarop een 30 mm wapenstation is gemonteerd met een coaxiaal machinegeweer van 7.62 mm en een bemanning van drie personen en een antitankploeg van drie personen. De AIV DF30 is onder andere in staat licht gepantserde voertuigen te vernietigen. Deze AIV DF30 compagnies

majeur. Un rapport publié récemment par les autorités canadiennes sur l'opération Medusa en Afghanistan a révélé que les AIV présentaient des lacunes graves. Le Canada a dès lors décidé de ne pas investir dans des AIV et d'acheter 20 chars Leopard.

Combien d'AIV ont déjà été livrés? Seront-ils vendus? Dans l'affirmative, je voudrais connaître les acheteurs et le prix demandé. Dans la négative, dans quels régiments les AIV seront-ils mis en service?

05.02 **Pieter De Crem**, ministre: La Défense ne projette pas d'acquérir des chars d'assaut. Dans le cadre de la réforme de l'armée, des régiments de lanciers ont été dissous vers la moitié de l'année 2010 puis remplacés par ce qu'on appelle des "medium forces". Un bataillon médian est constitué d'un état-major et de services mais aussi de deux compagnies médianes, d'une compagnie "direct fire" et d'un peloton de reconnaissance. Une compagnie médiane sera composée de douze AIV fusilier et de quatre AIV "direct fire" de 30 mm. Ces compagnies ne disposeront en aucun cas de chars d'assaut modernes. Le AIV DF30 est une plate-forme

zijn gelegerd in Leopoldsburg en Marche-en-Famenne.

Met betrekking tot de levering van de voertuigen AIV DF90, het volgende. De levering is momenteel lopende. De al geleverde en nog te leveren AIV DF90's van de vaste schijf zullen worden aangewend in het kader van de training van de eenheden. Een inzet van deze systemen in operaties wordt niet overwogen. Ter herinnering, deze vaste schijf wordt geleverd omdat het contract volledig verbreken enorme financiële gevolgen zou hebben gezien de firma het recht heeft om een schadevergoeding te eisen om haar verliezen ten gevolge van de volledige verbreking van het contract te compenseren. De schadevergoeding zou wat betreft de AIV DF90 evenveel bedragen als de aankoop van de achttien voertuigen van de vaste schijf zelf.

Concrete mogelijkheden voor de verkoop van de voertuigen met 90 mm kanon zijn op dit moment nog niet geëxploiteerd.

Dat is helaas het enige antwoord wat ik u kan geven.

standard sur laquelle est montée une station d'armes calibre 30 mm avec une mitrailleuse coaxiale de 7.62 mm et un équipage de trois personnes ainsi qu'une équipe antichar de trois personnes. Cet AIV est capable de détruire des véhicules légèrement blindés. Les compagnies AIV DF30 sont stationnées à Bourg-Léopold et à Marche-en-Famenne.

Les AIV DF90 de la tranche fixe qui ont déjà été livrés ou qui seront livrés seront utilisés dans le cadre de l'entraînement des unités. Une utilisation de ces systèmes en opération n'est pas envisagée. Cette tranche fixe est livrée parce que la dénonciation complète du contrat serait lourde de conséquences sur le plan financier. Les dommages-intérêts dus à la firme en question seraient aussi élevés que le prix d'achat des 18 véhicules de la tranche fixe. La Défense n'a encore examiné aucune possibilité concrète en ce qui concerne la vente des véhicules munis d'un canon de 90 mm.

05.03 Karolien Grosemans (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, als ik het goed begrijp, bent u afgestapt van uw plan om de AIV DF90-voertuigen te verkopen. U zult ze inzetten voor de training van eenheden.

05.03 Karolien Grosemans (N-VA): Le ministre a donc renoncé au projet de vendre les véhicules AIV DF90?

05.04 Minister Pieter De Crem: Ik zal ze wel eerst geleverd moeten krijgen. U kent heel de problematiek van het 90-mm-verhaal. Ze moeten eerst geleverd worden. Het schadebeding is vastgelegd. De pistes worden geëxploiteerd, maar dat is op dit moment nog niet gebeurd. Er wordt dus niet afgestapt van dat plan, maar de piste is nog niet geëxploiteerd.

05.04 Pieter De Crem, ministre: Le projet n'est pas abandonné mais les possibilités n'ont pas encore été étudiées. Nous attendons que les véhicules soient livrés.

05.05 Karolien Grosemans (N-VA): U heeft nu al 9 geleverde AIV's?

05.06 Minister Pieter De Crem: En er komen er 18.

05.07 Karolien Grosemans (N-VA): Er komen er 18, maar u bent niet van plan om ze te verkopen?

05.08 Minister Pieter De Crem: Jawel, maar wij wachten eerst de levering af en dan zullen wij dat exploiteren.

05.09 Karolien Grosemans (N-VA): U wacht eerst de levering af die eind 2012 zal zijn afgerond en pas dan gaat u op zoek naar kopers?

05.09 Karolien Grosemans (N-VA): La livraison de l'ensemble des 18 véhicules AIV DF90 ne se

terminera que vers la fin de 2012 et ce n'est qu'à ce moment-là que le ministre entend chercher des candidats-acheteurs.

05.10 Minister **Pieter De Crem**: Dan gaan we exploiteren in dit bijzonder gegeerd wapentuig.

05.11 **Karolien Grosemans** (N-VA): Heeft u intussen al geïnteresseerden?

05.12 Minister **Pieter De Crem**: Als u er een weet zitten, mag u mij altijd zijn adres geven.

05.13 **Karolien Grosemans** (N-VA): Mag ik nog een vraag stellen? Wat bedoelt u precies met de training van de eenheden?

05.13 **Karolien Grosemans** (N-VA): Ces véhicules seront affectés à l'entraînement des unités. Qu'entend-il précisément par là?

05.14 Minister **Pieter De Crem**: Dat zijn de eenheden die getraind worden in het vooruitzicht van te worden uitgestuurd naar operaties in het buitenland.

05.14 **Pieter De Crem**, ministre: Il s'agit des unités qui sont entraînées pour les préparer à effectuer des opérations à l'étranger.

De **voorzitter**: Mevrouw, u hebt de kans gekregen om een paar keer een extra vraagje te stellen. We gaan deze vraag afsluiten, maar u hebt alle recht om hierop terug te komen.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

06 Question de M. Anthony Dufrane au ministre de la Défense sur "les futurs investissements sur la base aérienne de Florennes" (n° 1834)

06 Vraag van de heer Anthony Dufrane aan de minister van Landsverdediging over "de toekomstige investeringen op de luchtmachtbasis te Florennes" (nr. 1834)

06.01 **Anthony Dufrane** (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, j'ai récemment appris que vous aviez dernièrement présenté une série de contrats à vos collègues du gouvernement. Dans ce lot de dossiers, se trouvait notamment un contrat de travaux de 9,2 millions d'euros pour la construction d'un nouveau bloc logement (F51) avec parking à Bourg-Léopold.

06.01 **Anthony Dufrane** (PS): Op 20 oktober 2010 deelde u in de commissie voor de Landsverdediging mee dat er een dossier aan de regering zou worden voorgelegd met betrekking tot een investering van 4,28 miljoen euro in de luchtmachtbasis van Florennes, waarmee er garanties worden geboden voor het behoud van die basis.

Dans le même registre, vous avez annoncé aux membres de la commission de la Défense, en date du 20 octobre 2010, qu'un investissement de 4,28 millions d'euros serait prochainement présenté au gouvernement pour la base aérienne de Florennes et donnant ainsi certaines garanties relatives à sa pérennisation.

Pourriez-vous donc me tenir informé de l'état d'avancement de ce dossier et me communiquer la date de sa présentation au gouvernement?

Wat is de stand van zaken met betrekking tot dat dossier en wanneer zal het aan de regering worden voorgelegd?

06.02 **Pieter De Crem**, ministre: Monsieur le président, chers collègues, avant de répondre à votre question relative à Florennes, je souhaiterais situer son thème dans un cadre plus général.

06.02 Minister **Pieter De Crem**: Gelet op de periode van lopende zaken, geldt het principe van de budgettaire voorzichtigheid. Elk

Les investissements en matériel ou en infrastructures réalisés par la Défense font l'objet d'une planification au sein du département et sont repris dans les plans annuels d'investissement. Chaque dossier d'investissement fait partie d'un marché qui est soumis à la législation sur les marchés publics. Suivant le type de marché (travaux, fournitures ou services), suivant le mode de passation (adjudication, appel d'offres ou procédure négociée) et suivant le montant, un avis de l'Inspection des Finances peut être requis, de même que l'accord du ministre ou secrétaire d'État au Budget pour les dossiers qui, de par leur ampleur, doivent être soumis à l'approbation du Conseil des ministres.

Le gouvernement étant en affaires courantes, une discipline et une prudence budgétaires doivent être observées. Chaque département est tenu de soumettre à l'approbation du Conseil des ministres, sous forme de listes, les dossiers pour autant qu'ils répondent à des critères bien déterminés, comme la continuité du service, l'urgence, la préservation des intérêts nationaux, etc. Et ce, pour autant que leurs montants dépassent le seuil fixé et qu'ils aient obtenu un avis positif et inconditionnel de l'Inspection des Finances, ce qui explique la série de contrats présentés au Conseil des ministres.

En ce qui concerne les investissements de la base aérienne de Florennes, je répète qu'il n'entre nullement dans mes intentions de fermer cette base et que les investissements qui y ont été planifiés seront donc poursuivis normalement. Les dossiers qui se trouvent dans les conditions fixées pour être présentés au Conseil des ministres lui seront présentés dès qu'ils seront finalisés, en principe, au cours du second semestre 2011 pour les dossiers devant être engagés en 2011.

06.03 Anthony Dufrane (PS): Monsieur le ministre, je vous remercie pour votre réponse. Je resterai vigilant.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

07 Question de M. Anthony Dufrane au ministre de la Défense sur "la rationalisation des infrastructures militaires dans le cadre du plan de 'finalisation de la transformation'" (n° 1835)

07 Vraag van de heer Anthony Dufrane aan de minister van Landsverdediging over "de rationalisatie van de militaire infrastructuur in het kader van het plan 'de voltooiing van de transformatie'" (nr. 1835)

07.01 Anthony Dufrane (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, dans le cadre de votre plan de transformation de nos forces armées, vous avez entamé une rationalisation de l'infrastructure existante. Sur la base des principes énumérés dans votre plan, vous avez décidé de conserver 57 quartiers militaires et par conséquent d'en supprimer 22. Ajoutons à cela l'aliénation de 9 installations d'entraînement et de terrains d'exercice.

Je suppose, qu'aujourd'hui, la mise en œuvre de votre plan de rationalisation des infrastructures a largement avancé. Dès lors, pouvez-vous me dire quels sont les quartiers et installations ou terrains d'exercice qui ont déjà été fermés, ainsi que ceux qui ont déjà été aliénés depuis la mise en œuvre de votre plan?

En ce qui concerne les quartiers et installations ou terrains d'exercice déjà vendus, pouvez-vous me donner le prix que vous avez obtenu

departement moet de dossiers die aan bepaalde criteria beantwoorden, zoals de continuïteit van de werking van de dienst, de hoogdringendheid of de vrijwaring van de nationale belangen, voor zover het bedrag ervan een bepaald plafond overschrijdt en er een positief en onvoorwaardelijk advies van de Inspectie van Financiën over werd uitgebracht, ter goedkeuring aan de ministerraad voorleggen. Daarom heb ik onlangs verscheidene dossiers aan de ministerraad voorgelegd.

Ik herhaal dat ik absoluut niet van plan ben de luchtmachtbasis van Florennes te sluiten en dat de voorgenomen investeringen voor die basis gewoon gedaan zullen worden. De dossiers die aan de voormelde voorwaarden beantwoorden, zullen aan de ministerraad worden voorgelegd zodra ze klaar zijn, in principe in de tweede helft van 2011 voor de dossiers waarvoor de kredieten dit jaar moeten worden vastgelegd.

07.01 Anthony Dufrane (PS): Het transformatieplan van Defensie voorziet in het behoud van 57 kwartieren, in de afschaffing van 22 kwartieren en in de overdracht van negen trainingsinstallaties en oefenterreinen.

Welke kwartieren en trainingsinstallaties of oefenterreinen werden er reeds gesloten of overgedragen? Hoeveel heeft die overdracht opgebracht? Stemt dat overeen met de ramingen in de begroting? Waar zal u dat geld in

pour chaque infrastructure? Quel est le montant total des recettes récupérées par ces ventes? Le produit réalisé correspond-il aux estimations prévues dans le budget 2010 de la Défense? Où comptez-vous réinvestir cet argent au sein de la Défense?

Votre plan de transformation prévoit également qu'à court terme, d'autres quartiers et installations ou terrains d'exercice seront quittés et aliénés. Pouvez-vous me dire si les échéances présentées dans votre plan seront tenues? À combien estimez-vous les recettes de ces ventes? Où comptez-vous réinvestir cet argent au sein de la Défense?

07.02 Pieter De Crem, ministre: Monsieur le président, cher collègue, le timing de l'implémentation du plan de finalisation de la transformation de la Défense, qui est suivi de très près par le département, avance comme prévu. Comme vous le savez, il s'étale sur plusieurs années.

En 2010, la Défense a déjà fermé les quartiers et terrains d'exercice suivants:

- le quartier Limbosch à Diest;
- le quartier Gooreind à Herentals;
- le dépôt Weelde en Campine;
- le quartier Helchteren à Houthalen-Helchteren;
- une partie de la base de Bierset;
- la plaine du Sans-Souci à Bastogne;
- une partie du champ de tir à Brasschaat;
- l'île Vas-t'y-Frotte à Jambes;
- la partie Nord du domaine de Marche-les-Dames.

L'estimation de la valeur vénale des biens relève de la compétence du SPF Finances, chargé de l'organisation de la vente proprement dite ainsi que de la rédaction et de la finalisation des actes notariés. L'aboutissement plus ou moins rapide des ventes dépend également de plusieurs facteurs dont les principaux sont le processus des décisions d'une nouvelle destination au plan de secteur, l'assainissement des terrains en cas de pollution du sol, sans oublier la recherche de candidats acquéreurs et la volonté de ceux-ci de conclure rapidement la vente.

La Défense dépend donc, pour la procédure de vente, d'autres organismes fédéraux, régionaux, communaux et des candidats acquéreurs.

Les recettes des ventes sont reversées au budget de la Défense et réallouées à de grands projets d'investissements d'infrastructures sur les sites militaires nationaux. Elles servent également au paiement de la contribution belge au programme d'infrastructures de l'OTAN, par exemple à Mons.

En 2010, le SPF Finances a pu réaliser la vente d'une partie de la base de Bierset. Le produit de cette vente, qui s'élève à environ 2,6 millions d'euros, correspond à l'estimation prévue dans le budget 2010.

Les recettes à réaliser pour les années suivantes sont estimées à 1,02 million en 2011, à 2,05 millions en 2012, à 20,9 millions en 2012, à 13 millions en 2013, à 21 millions en 2014 et à 23 millions en 2015.

herinvesteren?

Zal het tijdpad voor de overige overdrachten op korte termijn worden gerespecteerd? Hoeveel zullen de inkomsten daarvan bedragen? Waarin zal u ze herinvesteren?

07.02 Minister Pieter De Crem: De planning, die meerdere jaren behelst, wordt nageleefd. In 2010 werden de volgende installaties gesloten: het kwartier Limbosch in Diest; het kwartier Gooreind in Herentals; het depot Weelde in de Kempen; het kwartier Helchteren in Houthalen-Helchteren; een gedeelte van de basis van Bierset; de plaine de Sans-Souci in Bastenaken; een gedeelte van het schietveld in Brasschaat; het île Vas-t'y-Frotte in Jambes; het noordelijke gedeelte van het domein van Marche-les-Dames.

De FOD Financiën gaat over de schatting van de waarde van de goederen. Wat de verkoop-procedure betreft, hangt Defensie af van andere federale, gewestelijke en gemeenschaps-instellingen, evenals van de kandidaat-overnemers.

De opbrengsten worden geherinvesteerd in grote nationale militaire voorzieningen en in die van de NAVO, bijvoorbeeld in Bergen.

De FOD Financiën verkocht in 2010 een deel van de basis van Bierset voor 2,6 miljoen euro, in overeenstemming met de raming van de begroting 2010. Ik stel voor dat ik u een lijst bezorg met een opsplitsing van de ontvangsten die de komende jaren moeten worden gerealiseerd.

L'effort pour respecter le timing et l'implémentation du plan de restructuration de nos forces armées sera ainsi maintenu.

Étant donné le nombre de chiffres cités, je vous propose de vous fournir un exemplaire de ma réponse.

07.03 Anthony Dufrane (PS): Monsieur le président, je remercie le ministre pour sa réponse et je compte bien analyser le document qui me sera remis.

Cela dit, des réunions ou des contacts sont-ils organisés avec le ministère des Finances afin de faire le point sur l'état d'avancement de la situation?

07.03 Anthony Dufrane (PS): Wordt er vergaderd met de FOD Financiën om de situatie op te volgen?

07.04 Pieter De Crem, ministre: Oui, mais ce sont les comités d'achat qui sont chargés des conditions de vente. Bien entendu, les Régions jouent un rôle très important concernant la destination des terrains.

Un certain nombre de réunions ont eu lieu. Un accord informel a également été pris avec les autorités locales qui sont, pour nous, les premiers acteurs lorsqu'il s'agit d'orienter la destination future des terrains, et en particulier pour ce qui concerne les terrains aliénés.

07.04 Minister Pieter De Crem: Ja, maar de aankoopcomités bepalen de verkoopvoorwaarden. Er wordt vergaderd met de Gewesten. Zij spelen een belangrijke rol in het bepalen van de bestemming van de terreinen. Er werd in dit verband ook een informele overeenkomst gesloten met de gemeenten.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

08 Samengevoegde vragen van

- de heer Theo Francken aan de minister van Landsverdediging over "de audit van het Rekenhof van het 'Leren van Buitenlandse Militaire Operaties'" (nr. 1849)
- de heer Wouter De Vriendt aan de minister van Landsverdediging over "het verslag van het Rekenhof 'Leren van Buitenlandse Militaire Operaties'" (nr. 1987)
- de heer Dirk Van der Maelen aan de minister van Landsverdediging over "het verslag van het Rekenhof 'Leren van Buitenlandse Militaire Operaties'" (nr. 2002)
- de heer Gerald Kindermans aan de minister van Landsverdediging over "het recente verslag van het Rekenhof 'Leren van Buitenlandse Militaire Operaties'" (nr. 2157)

08 Questions jointes de

- M. Theo Francken au ministre de la Défense sur "l'audit de la Cour des comptes 'Tirer des enseignements des opérations militaires à l'étranger'" (n° 1849)
- M. Wouter De Vriendt au ministre de la Défense sur "le rapport de la Cour des comptes 'Tirer des enseignements des opérations militaires à l'étranger'" (n° 1987)
- M. Dirk Van der Maelen au ministre de la Défense sur "le rapport de la Cour des comptes 'Tirer des enseignements des opérations militaires à l'étranger'" (n° 2002)
- M. Gerald Kindermans au ministre de la Défense sur "le récent rapport de la Cour des comptes 'Tirer des enseignements des opérations militaires à l'étranger'" (n° 2157)

08.01 Theo Francken (N-VA): Mijnheer de minister, ik zal het kort houden, want er is nog veel werk aan de winkel. Ongetwijfeld hebt u de audit van het Rekenhof ook gelezen. U hebt er zelfs een repliek op geschreven. Zoals het vaak gaat, krijgt u enkele weken de tijd om een repliek te schrijven. Het Rekenhof heeft het systeem Evaluatie & Lessons Learned doorgelicht en heeft een aantal opmerkingen geformuleerd bij alles wat met buitenlandse operaties te maken heeft. In de nasleep van de Rwandacommissie is die sectie opgericht om de operaties te evalueren en zo punten van kritiek of verbetering te formuleren.

08.01 Theo Francken (N-VA): La Cour des comptes a réalisé un audit du système d'"Evaluation & Lessons Learned" de la Défense et plaide pour un système de rapportage unique pour l'enregistrement des leçons. Par ailleurs, il y a lieu de les valider sur la base des critères de l'OTAN afin de rendre le système plus efficace.

Er is een aantal aanbevelingen geformuleerd. Ik citeer: “Ten eerste, Defensie kan beide rapporteringskanalen integreren en alle lessen in een uniek systeem registreren dat toegankelijk is voor alle betrokkenen. Daardoor wordt dubbel gebruik in briefings, coördinatievergaderingen, richtlijnen en procedures vermeden. Een aanpak van de databank Lessons Learned verdient de voorkeur.

Ten tweede, de ingevoerde lessen moeten worden gevalideerd aan de hand van de NAVO-criteria. Dat zal het Lessons Learned-systeem effectiever maken.

Ten derde, het hele proces moet in een consistent en transparant systeem worden opgevolgd en bewaakt.

Ten vierde, het gebruik van het Lessons Learned-systeem door de hiërarchische lijn moet meer aantoonbaar zijn.

Ten vijfde, om lessen op beheers- en beleidsmatig niveau te trekken, is het aangewezen diepgaande analyses te maken van de informatie uit meerdere operaties, zodat patronen kunnen worden geïdentificeerd”.

Een minister heeft altijd de mogelijkheid te repliceren op een auditrapport over de doorlichting door het Rekenhof van zijn beleid. U hebt dat ook gedaan en was bijzonder scherp. Voor een aantal zaken hebt u gezegd dat het niet mogelijk is, gezien het vertrouwelijk karakter van buitenlandse missies. Zomaar openlijk communiceren bemoeilijkt de zaak. U hebt dus een aantal bevindingen opzij geschoven. Ik vraag mij af met welke elementen die het Rekenhof naar voren brengt u wel akkoord kunt gaan. Plant u maatregelen op basis van dit rapport om beterschap te brengen in een aantal evaluatieprocedures van alles wat met buitenlandse operaties te maken heeft?

De **voorzitter**: Mijnheer De Vriendt, mag ik u vragen om uw schriftelijke tekst wat te comprimeren, want u houdt dit nooit binnen de drie minuten.

08.02 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen!): Ik doe mijn best mijnheer de voorzitter.

Mijnheer de voorzitter, het Rekenhof heeft inderdaad een zeer interessant onderzoek gevoerd over Defensie en buitenlandse operaties met een aantal onderzoeksvragen. De conclusies van het Rekenhof zijn op diverse vlakken kritisch en de vraag stelt zich dan ook hoe u als minister daarop reageert.

Een eerste punt, de verantwoording over de buitenlandse operaties: het Rekenhof stelt dat de informatie die aan het Parlement wordt verstrekt beperkt en algemeen van aard zou zijn. In de praktijk is het meestal het Parlement zelf dat om uitleg vraagt indien de regering beslist aan een operatie deel te nemen.

Verder stelt het rapport dat het Rekenhof weinig informatie gevonden heeft over de evaluatieresultaten van de operaties, die vanuit Defensie aan de regering zijn bezorgd, zoals nochtans de Rwanda-commissie in haar aanbeveling 47 had gevraagd.

Le processus doit faire l'objet d'un suivi cohérent et transparent, la hiérarchie doit utiliser le système de manière plus visible et les informations recueillies dans le cadre de différentes opérations doivent faire l'objet d'une analyse plus approfondie afin de pouvoir identifier certaines constantes. Dans sa réplique le ministre a indiqué qu'une telle procédure était impossible à mettre en œuvre en raison du caractère confidentiel de certaines missions à l'étranger.

Avec quels éléments avancés par la Cour des comptes le ministre peut-il marquer son accord? Prévoit-il de prendre des mesures sur la base de ce rapport en vue d'améliorer un certain nombre de procédures d'évaluation?

08.02 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen!): Les conclusions de la Cour des comptes sont critiquées à maints égards. Par exemple, la Cour observe que les informations communiquées au Parlement sont fragmentaires et trop générales et qu'il est permis de s'interroger sur le bon fonctionnement de la banque de données *Lessons Learned*. En outre, il n'existe aucun système de validation digne de ce nom et il n'est pas certain que la hiérarchie utilise effectivement cette banque de données ainsi que les rapports. Enfin, il faut selon la Cour intégrer ce système dans le concept de l'évaluation opérationnelle. Par ailleurs, il y a un manque patent de

Ten tweede: lessen trekken uit buitenlandse operaties. Defensie beschikt over een lessons-learned-databank model, maar het Rekenhof heeft bemerkingen bij het functioneren ervan, het gebrek aan een consistent systeem om vaststellingen te valideren, ook enige twijfel over de vraag of de hiërarchie de databank en de verslagen wel gebruikt. Bovendien is er ook een globaal concept 'operationele evaluatie', eigenlijk een tweede soort systeem, en de integratie van beide databanken van beide systemen werd nog niet gerealiseerd. Het Rekenhof besluit dat er een gebrek aan coördinatie is.

Ten derde, het Rekenhof stelt ook een duidelijk gebrek aan transparantie vast over de kostprijs van elke buitenlandse operatie. De begroting van Defensie is niet voldoende transparant, zo zegt het Rekenhof. Vandaar mijn vraag, hebt u maatregelen genomen om aan deze opmerkingen tegemoet te komen en kunt u ook een overzicht geven van de bruto kosten van elke buitenlandse operatie voor het jaar 2010?

Ten vierde, een laatste vraag, u hebt gereageerd op het voorontwerp van het verslag, maar in uw repliek – en het werd al aangehaald door collega Francken – hebt u zich vooral beperkt tot methodologische bezwaren als het ware. Eigenlijk bent u niet ingegaan op de vele interessante aanbevelingen en punten van opmerkingen en kritiek van het Rekenhof en dat is toch op z'n minst opmerkelijk te noemen. In het nawoord van het Rekenhof wordt dit trouwens zo uitdrukkelijk vermeld.

Vandaar mijn vraag, kunt u uitleggen hoe u omgaat met alle geformuleerde aanbevelingen en in welke mate u eraan wil tegemoet komen?

08.03 Gerald Kindermans (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, wij hebben met veel interesse het verslag van het Rekenhof "Leren van Buitenlandse Missies" gelezen dat in december werd gepubliceerd en aan de Kamer van volksvertegenwoordigers is gericht.

In de nasleep van de Rwandacommissie richtte Defensie een sectie Evaluatie & Lessons Learned op. Het was de bedoeling om buitenlandse operaties grondig te evalueren en de resultaten van die evaluaties in operationele richtlijnen om te zetten.

In zijn rapport heeft het Rekenhof getracht te onderzoeken of Defensie wel degelijk lessen trekt uit deze evaluaties om zo de efficiëntie en de effectiviteit van haar toekomstige buitenlandse missies te verbeteren.

Voor de hoofdstukken 2 en 3 bevatten volgens ons interessante analyses en bruikbare aanbevelingen.

Zo wordt in hoofdstuk 2 gepleit voor de versterking van de sectie Evaluatie & Lessons Learned, het stroomlijnen van de verschillende informatiekanaalen, het uniformiseren van de datagegevens en het werken met NAVO-criteria bij het evalueren van operaties.

In hoofdstuk 3 wordt dan weer gefocust op de geleerde lessen. Lessen trekken heeft, zoals in het rapport terecht wordt opgemerkt, immers alleen zin als er iets mee wordt gedaan en als de getrokken

transparence en ce qui concerne le coût des missions à l'étranger.

Le ministre a-t-il pris des mesures pour tenir compte de ces observations et pourrait-il fournir un aperçu des coûts bruts de chaque opération à l'étranger pour 2010?

08.03 Gerald Kindermans (CD&V): Nous avons lu avec grand intérêt le rapport de la Cour des comptes intitulé "Tirer des enseignements des opérations militaires à l'étranger". Hélas, la crédibilité de ce rapport est en partie mise à mal par le fait qu'il recourt aussi à des documents, quelquefois même copiés littéralement, relatifs au contrôle parlementaire de l'engagement de forces armées à l'étranger. Les parlementaires Vandenhove, Vautmans et De Vriendt y sont même remerciés pour leur collaboration. Ces parlementaires attribuent ainsi à leurs propres points de vue une certaine crédibilité par le truchement d'un article scientifique puis posent des questions à ce sujet.

Quelle méthode de travail a été utilisée pour la communication d'informations? Quel cheminement conduit aux procédures?

lessen op die manier een positieve impact hebben op toekomstige operaties.

Bovendien maakt het Rekenhof duidelijk dat Defensie leert uit positieve en negatieve ervaringen op het terrein.

Alleen is het jammer dat de geloofwaardigheid van het rapport gedeeltelijk onderuit wordt gehaald door hoofdstuk 1, dat gebaseerd is op een zogenaamd wetenschappelijk artikel "Kroniek van een nakende grondwetswijzing? Parlementaire controle op het inzetten van strijdkrachten in het buitenland" dat in november 2009 is verschenen in het Rechtskundig Weekblad.

Bepaalde stukken zijn zelfs letterlijk gekopieerde teksten. Interessant is dat de auteur in de eerste voetnoot drie kamerleden expliciet bedankt voor hun medewerking. Het gaat om Ludwig Vandenhove, Hilde Vautmans en Wouter De Vriendt, allen lid van de bijzondere gemengde commissie Buitenlandse Operaties. Zij geven aan hun eigen standpunt geloofwaardigheid via een wetenschappelijk artikel en stellen er hier dan vragen over. Zo is de cirkel rond en zo kan men dus een dossier samenstellen.

Mijnheer de minister, wat is de werkmethode voor het bezorgen van informatie? Hoe komt men aan de procedures? Hoe weet men hoe het Rekenhof daarmee omgaat, zodat dergelijke niet-wetenschappelijke kwadratuur van de cirkel niet meer mogelijk is?

08.04 Minister **Pieter De Crem**: Mijnheer de voorzitter, collega-vraagstellers, ik onderschrijf de analyse van het Rekenhof dat Defensie een degelijk systeem met heel wat potentieel heeft ontworpen, om informatie over problemen bij buitenlandse opdrachten te verzamelen, te analyseren en te verspreiden. Zulks is een nieuwe evolutie.

Ik stel vast dat zij die wel inspanningen leveren om tot een dergelijk organiek kader te komen, de roede krijgen. Zij die ze niet leveren, worden gewoon gespaard.

Ten tweede, het document in kwestie is niet wetenschappelijk te noemen. De heer Vandenhove, mevrouw Vautmans en de heer De Vriendt zijn geconsulteerd om hun visie te geven. Dat ik, in mijn hoedanigheid van voogdijminister over het departement van Defensie, niet word geconsulteerd, kan mij, eerlijk gezegd, geen barst schelen. Echter, dat de partij namens wie ik in het Parlement zit, niet en op geen enkele wijze wordt geconsulteerd, noch van ver noch van nabij, ondergraaft natuurlijk op beduidende wijze de waarde van het document.

Ik heb zulks ook met zoveel woorden aan de heer Voorzitter van het Rekenhof laten weten. Tot op heden heb ik op voornoemde post nog geen antwoord gekregen.

Ten tweede, het proces "Evaluation and Lessons Learned" binnen Defensie is een levend proces, dat continu wordt verbeterd. Het Rekenhof heeft het proces tussen juli en december 2009 doorgelicht.

Wij zijn nu al meer dan een jaar later. Defensie heeft intussen verbeteringen aangebracht. De Defensiestaf heeft mij verzekerd dat

Comment sait-on comment la Cour des comptes aborde celles-ci?

08.04 **Pieter De Crem**, ministre: Je souscris à l'analyse de la Cour des comptes qui indique que la Défense a conçu un système valable pour collecter, analyser et diffuser des informations sur les problèmes survenus dans le cadre de missions effectuées à l'étranger. Nous tentons de faire preuve de créativité et nous sommes à présent critiqués sur ce point. La critique est aisée et l'art est difficile.

Le document n'a aucun caractère scientifique. MM. Vandenhove et De Vriendt et Mme Vautmans ont été invités à exprimer leur vision, mais personne n'a par exemple été consulté au CD&V, ce qui discrédite totalement le document. J'en ai informé le président de la Cour des comptes, mais j'attends sa réponse.

Le processus "Evaluation and Lessons Learned" est un processus dynamique en perpétuelle amélioration. La Cour des comptes l'a analysé entre juillet et décembre 2009. Plus

het huidig gehanteerde proces globaal gezien conform is met de aanbevelingen van de audit en in overeenstemming met de "NATO Lessons Learned" en het "process" dat daarop van toepassing is.

Ook een recent verslag van de inspecteur-generaal van Defensie, dat er op mijn verzoek is gekomen, wordt geanalyseerd met het oog op het nog beter dienen van de core business van Defensie, namelijk het voeren van operaties voor vrede en veiligheid.

De brutokostprijs van de belangrijkste, buitenlandse operaties in 2010, uitgedrukt in miljoenen euro, bedraagt voor KFOR in Kosovo 3,285 miljoen euro. Voor ISAF in Afghanistan is dat in globaliteit 103,405 miljoen euro. Voor de DAS Close Protection in Afrika is dat 1,145 miljoen euro. Voor MONUC/MONUSCO in het oosten van Congo bedraagt de kostprijs 11,633 miljoen euro. Voor UNOCI in Côte d'Ivoire is dat 0,369 miljoen euro. De operatie Atalanta ten noorden van Afrika kost 9,6 miljoen euro. Ocean Shield in de Indische Oceaan draagt een kostprijs van 0,001 miljoen mee. De operatie UNMIS in Soedan heeft een kostenplaatje van 0,262 miljoen euro. Voor EUTM, een opleidingsmissie in Somalië, bedraagt de kostprijs 0,1 miljoen euro. Voor de NATO Support to African Union is dat 0,033 miljoen euro, voor de PPM-operatie in Burundi 0,077 miljoen euro en voor de PPM-operatie, dus het partnerschap op het vlak van Defensie, in Benin 0,093 miljoen euro. De kostprijs voor UNIFIL in Libanon bedraagt 18,207 miljoen euro en voor UNTSO in Somalië 0,076 miljoen euro. Voor Earthquake in Haïti is dat 1,343 miljoen euro en voor Active Endeavour in de Middellandse Zee 0,033 miljoen euro. De operatie Open Spirit in de Baltische Zee kost 0,484 miljoen euro.

Het Rekenhof haalt een gebrek aan transparantie van het budget aan door te stellen dat de kosten van elke operatie er niet in voorkomen. Indien de kosten per operatie in het initieel opgestelde budget niet voorkomen, dan is dat hoofdzakelijk te wijten aan de op het moment van de opmaak en het moment van het ter perse gaan van de parlementaire documenten nog niet bekende details van de operatie. Defensie maakt sinds enkele jaren een punt van de verbetering van de kwaliteit van de verantwoording van haar budgettaire voorstel. Het Rekenhof heeft dat trouwens aangehaald bij de voorstelling van het budget 2010 en voor het programma van de operaties in het bijzonder. De geschatte kosten van elke operatie zullen in de mate van het mogelijke bij het voorstellen van het budget 2011 worden vermeld.

Het Rekenhof stelt ook dat een gedeelte van de uitgaven verbonden aan operaties, niet wordt aangerekend op het hiertoe bestemde budgettaire programma. Op dat punt zal ik mijn standpunt aanhouden. Enkel de uitgaven die voortvloeien uit operaties en die niet zouden voorkomen, mochten zij niet hebben plaatsgevonden, dienen te worden aangerekend op het programma van de operaties. Anders werken zou de indruk kunnen wekken dat bij een gebrek aan operaties de wedde van de militairen niet zou worden betaald. Ook in Nederland volgt men dezelfde logica.

Ik verwijs voor het overige naar mijn schriftelijke antwoord op het ontwerpverslag met betrekking tot het leren van buitenlandse militaire operaties, dat in bijlage 2 van het verslag van het Rekenhof aan de Kamer van volksvertegenwoordigers te vinden is.

d'une année s'est écoulée et de nombreuses corrections ont déjà été apportées. Le processus actuel est conforme aux recommandations de l'audit et au processus *Lessons Learned* de l'OTAN.

Un récent rapport de l'inspecteur général de la Défense est actuellement analysé dans le but de parfaire encore les futures opérations de maintien de la paix et de la sécurité.

En 2010, les coûts ont été de 3,285 millions d'euros pour la KFOR au Kosovo, de 103,405 millions d'euros pour l'ISAF en Afghanistan, de 1,145 million d'euros pour Das Close Protection en Afrique, de 11,633 millions d'euros pour la MONUC/MONUSCO dans l'est du Congo, de 0,369 million d'euros pour l'UNOCI en Côte d'Ivoire, de 9,6 millions d'euros pour l'opération Atalanta, de 0,001 million d'euros pour l'Ocean Shield dans l'océan Indien, de 0,262 million d'euros pour l'UNMIS au Soudan, de 0,1 million d'euros pour l'EUTM en Somalie, de 0,033 million d'euros pour le soutien OTAN à l'Union africaine, de 0,077 million d'euros pour l'opération PPM au Burundi et de 0,076 million d'euros au Bénin, de 1,343 million d'euros pour le tremblement de terre en Haïti, de 0,033 million d'euros pour Active Endeavour en Méditerranée et de 0,484 million d'euros pour l'opération Open Spirit en mer Baltique.

Selon la Cour des comptes, le budget n'est pas assez transparent, dès lors qu'il n'indique pas le coût de chaque opération individuelle. Si les coûts d'une opération déterminée ne sont pas divulgués, c'est simplement parce qu'au moment de la publication des documents parlementaires, tous les détails de l'opération ne sont pas encore connus. Depuis quelques années, la Défense

s'efforce de mieux justifier sa proposition budgétaire, ce que la Cour des comptes a reconnu. Dans la mesure du possible, le coût estimé de chaque opération sera mentionné dans le budget 2011.

La Cour des comptes indique également qu'une partie des dépenses liées aux opérations n'est pas imputée au programme budgétaire *ad hoc*. À cet égard, je persiste et signe en disant que seules les dépenses liées aux opérations doivent être imputées au programme budgétaire des opérations.

Pour le reste, je renvoie mes confrères à ma réponse écrite au projet de rapport sur les opérations militaires à l'étranger, que l'on peut retrouver dans le rapport de la Cour des comptes.

08.05 Theo Francken (N-VA): Bedankt voor het antwoord, mijnheer de minister.

08.06 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen!): U bent bijzonder vaag over de mate waarin u de aanbevelingen van het Rekenhof wil realiseren. Op zichzelf is het nogal vreemd dat u die inhoudelijke zaken niet hebt vermeld in uw antwoord aan het Rekenhof. Het Rekenhof beklaagt zich daar zeer formeel over.

In uw antwoord doet u nogal denigrerend over het werk van het Rekenhof en ook over de instelling zelf. Als minister is dat weinig passend. Het is toch een diepgaande analyse van de buitenlandse militaire operaties. Het is heel flauw dat u en collega Kindermans de analyse van de FWO-onderzoeker aangrijpen om het hele rapport te ondermijnen. De FWO-doctorandus spreekt zich uit over een bepaalde zaak, namelijk dat de informatie die aan het Parlement wordt verstrekt, beperkt en algemeen van aard zou zijn. Alle andere aanbevelingen van het Rekenhof worden wel degelijk door het Rekenhof zelf bepaald en gebeuren dus niet op basis van het onderzoek van die doctorandus.

Ik overloop snel de pagina's met de punten van kritiek: pagina's 19, 21, 33, 29 en 20.

Ik rond af. Er zit heel veel in dit rapport. Uw antwoord was ondermaats en ook denigrerend ten opzichte van het Rekenhof. Ik hoop dat u binnenskamers wel de moeite doet om dit rapport zeer goed te bestuderen en te zien welke aanbevelingen u in de praktijk kunt omzetten.

08.07 Gerald Kindermans (CD&V): Ik ga daar niet te veel op antwoorden, maar ik zou collega De Vriendt willen suggereren de

08.06 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen!): Le ministre reste vague sur la manière dont il entend mettre en œuvre les recommandations de la Cour des comptes. La Cour s'en plaint d'ailleurs également. Le ministre a en outre une attitude assez dénigrante à l'égard du travail réalisé par la Cour des comptes. C'est un peu facile de se servir de l'analyse du chercheur FWO pour affaiblir l'ensemble du rapport. Toutes les autres recommandations de la Cour des comptes ont été bel et bien élaborées par la Cour elle-même.

Il s'agit d'un rapport très intéressant et la réponse du ministre est décevante. J'espère qu'il se donnera la peine d'étudier le rapport en interne et qu'il mettra en œuvre les recommandations qu'il contient.

08.07 Gerald Kindermans (CD&V): J'ai des doutes quant à la

teksten eens naast elkaar te leggen en eventueel een programma aan te wenden dat men aan de universiteit gebruikt om studenten te buizen wanneer zij teksten afschrijven. U zou dan perfect kunnen zien dat dit gewoon copy/paste is. Ik begin te twijfelen aan de geloofwaardigheid van een document, wanneer hele stukken voorkomen in een ander zogenaamd wetenschappelijk document. De wetenschappelijkheid van dat laatste document trek ik dan alweer in twijfel omdat het ingegeven is door drie collega's die ik zeer goed heb leren kennen tijdens de vorige legislatuur, en hun standpunten ook.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

09 Vraag van mevrouw Karolien Grosemans aan de minister van Landsverdediging over "het ongeluk van een F-16 in Marokko" (nr. 1856)

09 Question de Mme Karolien Grosemans au ministre de la Défense sur "l'accident d'un F-16 au Maroc" (n° 1856)

09.01 Karolien Grosemans (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, op donderdag 16 december verscheen het bericht dat een incident met een Belgische F-16 had plaatsgevonden tijdens trainingen in Marokko. Een botsing van een Belgische F-16 met hoogspanningskabels zette delen van Marokko en Algerije zonder stroom.

Volgens verschillende bronnen lag "Top Gun-gedrag" aan de basis van dit ernstig incident. Ik vind het onaanvaardbaar dat zoiets kon gebeuren met materieel van miljoenen euro. Wij moeten natuurlijk wel het onderzoek afwachten, voor wij definitieve conclusies trekken.

Mijnheer de minister, ik heb hierover toch de volgende vragen.

Er is nog steeds veel onduidelijkheid over wat er juist gebeurd is. Kunt u hierover intussen meer duidelijkheid geven?

Het incident zette grote delen van Marokko en Algerije zonder stroom. Dat zal in beide landen voor aanzienlijke ongemakken en zelfs schade gezorgd hebben. Hoe reageerden beide landen op het incident?

Wat gaat dat "Top Gun-gedrag" de Belgische Staat kosten? Wat is de schade aan de F-16? Wat zijn de geschatte kosten die Algerije en Marokko rechtstreeks en onrechtstreeks geleden hebben ten gevolge van het incident?

De **voorzitter**: Mijnheer de minister, is er daar sprake van Top Gun-gedrag?

09.02 Minister Pieter De Crem: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Grosemans, ik weet natuurlijk niet naar welke scène u verwijst. De scène die mij het meest bijblijft, is die van opstijgende en landende vliegtuigen op een vliegdekschip. Dat wordt nadien door Tom Cruise en Kelly McGillis, als ik mij niet vergis, op een bijzonder uitbundige manier verwelkomd, op alle vlakken. Het doet hen "take my breath away" zingen.

Dat gezegd zijnde, het ongeval op 11 november met de F-16 in Marokko is voorgevallen tijdens een intensieve oefenperiode, met onder andere vluchten op zeer lage hoogte, vanuit de luchtmachtbasis van Sidi Slimane in het noorden van Marokko. Het onderzoek is

crédibilité d'un document dont des pans entiers sont simplement recopiés d'un autre document, lui-même peu crédible car inspiré par trois parlementaires.

09.01 Karolien Grosemans (N-VA): Le 16 décembre 2010, plusieurs régions du Maroc et de l'Algérie se sont retrouvées sans courant parce qu'un F-16 belge avait heurté des câbles à haute tension. Il serait question en l'occurrence d'un comportement "digne d'une scène de Top Gun".

Que s'est-il passé exactement? Comment le Maroc et l'Algérie ont-ils réagi à cet incident? Quels sont les dommages au F-16 et à quel montant se chiffrent les coûts indirects pour les deux pays concernés?

09.02 Pieter De Crem, ministre: L'accident du F-16 au Maroc est survenu le 11 novembre 2010 pendant une période d'entraînement intensif comportant, entre autres, des vols à très basse altitude à partir de la base aérienne de Sidi Slimane dans le Nord du Maroc. L'enquête est en cours et aucune conclusion officielle ne peut, dès lors, être communiquée.

lopende. Zolang het loopt, kunnen er geen officiële resultaten worden bekendgemaakt. Ik heb mij daarvoor ook bij mijn Marokkaanse collega verontschuldigd.

Er is tot nu toe geen enkele reactie op het niveau van Defensie genoteerd, meer bepaald bij de dienst Geschillen van de algemene directie Juridische Steun en Bemiddeling. De opgelopen schade aan de F-16 bestaat uit insnijdingen in de vleugels en ter hoogte van de verankeringspunten. De gedemonteerde F-16 bevindt zich momenteel in Melsbroek. In de komende weken zal hij via wegtransport naar de basis van Florennes worden teruggebracht, waar hij een expertise zal moeten ondergaan om de kosten van de reparatie te bepalen. Geen enkele raming van de schade opgelopen door Marokko en Algerije is momenteel bij Defensie bekend.

Je me suis excusé auprès de mon collègue marocain pour cet incident.

Jusqu'ici, la section Contentieux de la Direction générale de l'Appui juridique et de la Médiation n'a reçu aucune réaction.

Les dégâts au F-16 consistent en des entailles sur les ailes et au niveau des points d'ancrage. Le F-16, qui a été démonté, se trouve actuellement à la base de Melsbroek. Il sera transporté à Florennes par transport routier dans les prochaines semaines. Une expertise établira alors les coûts de réparation.

La Défense n'a pas connaissance, pour l'instant, d'une estimation des dommages subis par le Maroc et l'Algérie.

09.03 Karolien Grosemans (N-VA): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

10 Samengevoegde vragen van

- de heer Theo Francken aan de minister van Landsverdediging over "de beslissing van de Ministerraad van 24 december 2010 omtrent de deelname aan operaties in 2011 en het NRF in 2011-2013" (nr. 1882)

- de heer Philippe Blanchart aan de minister van Landsverdediging over "de operationele inzet in 2011" (nr. 2321)

10 Questions jointes de

- M. Theo Francken au ministre de la Défense sur "la décision du Conseil des ministres du 24 décembre 2010 concernant la participation à des opérations en 2011 et à la NRF en 2011-2013" (n° 1882)

- M. Philippe Blanchart au ministre de la Défense sur "les engagements opérationnels en 2011" (n° 2321)

10.01 Theo Francken (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, op 24 december legde de Ministerraad het Belgisch engagement in het buitenland vast voor het volgende jaar. Hierbij werd besloten het Belgisch leger voor de volgende operaties in te zetten: in Afghanistan met BELU-ISAF, met maximum 626 soldaten; in Libanon met BELUFIL UNIFIL, met 100 soldaten tot 31 augustus; in Hoorn van Afrika met UNAVFOR Atalanta, the Ocean Shield; in Burundi, Benin, DR Congo, Monusco, Soedan, de Belgische ambassades in Afrika, met DAS, in de Baltische Zee; in Middellandse Zee. Bovendien werd besloten om zich in te schrijven en zich stand-by te houden voor de NATO Response Force en de EU Battlegroups. Graag kreeg ik van u informatie over deze geplande operaties.

10.01 Theo Francken (N-VA): Lors du Conseil des ministres du 24 décembre 2010, l'engagement opérationnel belge à l'étranger a été fixé.

Quel est le contingent maximum qui peut être déployé pour des opérations à l'étranger? Combien de militaires et de civils pourront être déployés simultanément? À combien s'élèvera le nombre d'effectifs au sein des états-majors

Ten eerste, wat is het troepenplafond dat door Defensie tegelijkertijd voor operaties in het buitenland kan worden ingezet? Met andere woorden, welke is de maximumlimiet in ideale omstandigheden. Hoeveel militairen en burgers schat Defensie in 2011 tegelijkertijd in te zetten op basis van de aangekondigde operaties, exclusief militairen werkzaam in internationale staven? Hoeveel militairen en burgers zullen in 2011 werkzaam zijn in internationale staven?

Ten tweede, wat is de raming van de kosten opdat Landsverdediging in 2011 de internationale verplichtingen kan nakomen? Ligt dat bedrag hoger dan in 2010?

Ten derde, twee grote afwezigen in dit persbericht waren de missie voor het UNTSO, United Nations Treaty Supervision Organizations, of een aantal VN-waarnemers in het Midden-Oosten, evenals de Belaremissie, u ongetwijfeld beter bekend als de Antarticamissie op de Prinses Elisabethbasis. Moeten wij hieruit besluiten dat deze missies in 2011 zullen worden stopgezet?

Ten slotte, nog een vraag over Libanon. Ik heb me laten vertellen dat u die missie liever kwijt dan rijk bent, maar België heeft daar nu eenmaal engagementen in opgenomen. Het is of was in het verleden een topprioriteit in het kader van de NAVO of de Verenigde Naties. Is de datum van 31 augustus 2011 definitief de stopzetting?

10.02 Philippe Blanchart (PS): Monsieur le président, ma question sera malheureusement un peu moins sexy; nous n'aurons pas l'occasion de discuter de cinéma ou de la cravate de M. Ducarme!

Monsieur le ministre, en novembre, nous avons eu un échange intéressant sur les opérations militaires à l'étranger, notamment celles prévues pour 2011. Entre-temps, le Conseil des ministres du 24 décembre a approuvé les engagements opérationnels pour 2011 ainsi que la contribution belge à la Nato Response Force de l'OTAN pour la période 2011-2013. Vous venez d'évoquer les grandes masses budgétaires qui ont été affectées aux différentes opérations à l'étranger. Pouvez-vous nous fournir de plus amples informations sur cette décision, plus précisément les différents théâtres d'opérations sur lesquels nos militaires sont actifs, le nombre de participants pour chaque opération, la durée de l'engagement ainsi que le budget alloué?

Comme je vous l'avais déjà suggéré en novembre dernier et comme cela a d'ailleurs été évoqué dans les questions précédentes, il serait utile, dans un souci de clarté, de venir exposer au parlement, à l'aide d'un tableau explicatif et didactique qui reprendrait toutes ces informations, les décisions prises en termes d'engagements opérationnels, de manière à pouvoir en suivre l'évolution.

Par ailleurs, la frégate Louise-Marie a mis fin le 20 janvier à trois missions anti-piraterie dans le golfe d'Aden et dans le bassin somalien. Quel est le bilan de cette mission?

En outre, il semblerait qu'un projet de renforcement des capacités maritimes locales pour la lutte anti-piraterie pourrait être mis en place à Djibouti et au Yémen. Ce projet a-t-il déjà été discuté entre les ministres européens de la Défense? Si oui, quels seraient les contours de cette nouvelle mission?

internationaux en 2011? Quelle est l'estimation des coûts pour assurer le respect de nos obligations internationales en 2011? Ce montant est-il en augmentation par rapport à 2010? La mission UNTSO et l'expédition Belare seront-elles arrêtées en 2011? La mission au Liban se terminera-t-elle définitivement le 31 août 2011?

10.02 Philippe Blanchart (PS): De ministerraad heeft op 24 december de deelname aan operaties in 2011 en de Belgische bijdrage aan de *NATO Response Force* in 2011-2013 goedgekeurd.

In welke operatiegebieden zijn onze militairen actief? Hoeveel militairen nemen aan elke operatie deel? Hoelang duurt telkens hun inzet? Welk budget wordt er voor elke operatie uitgetrokken?

Het is wenselijk dat het Parlement daarover ingelicht zou worden.

Wat is de balans van de antipiraterijmissies in de Golf van Aden en voor de Somalische kust?

Hebben de Europese ministers van Defensie het al gehad over de geplande versterking van de lokale maritieme capaciteit in Djibouti en Jemen met het oog op de bestrijding van de piraten?

Zo ja, wat zijn de krijtlijnen van deze nieuwe missie?

10.03 Minister **Pieter De Crem**: Mijnheer de voorzitter, ik begin met een antwoord op de vraag van de heer Francken.

Het troepenplafond dat tegelijkertijd voor operaties in het buitenland kan worden ingezet – met andere woorden, het ambitieniveau van Defensie – is in detail beschreven in de politieke oriëntatienota van juni 2008. Conform het regeerakkoord zullen, zoals vermeld, meer middelen voor operaties worden aangewend. Om deze doelstelling te ondersteunen worden de inspanningen opgedreven om een groter deel van het werkingsbudget te besteden aan operaties en training. Er zal, eventueel gefaseerd, naar gestreefd worden om op jaarbasis gemiddeld 1 200 personeelsleden te ontplooiën voor vredesondersteunende operaties.

Tot de terugkeer van het fregat Louise-Marie op 7 februari 2011 zullen gemiddeld een duizendtal militairen ingezet worden in het buitenland. Vanaf maart tot eind 2011 zullen dat er gemiddeld een 800-tal zijn. Deze cijfers zijn exclusief de militairen werkzaam in de internationale staven waar er gemiddeld een 55-tal militairen zijn tewerkgesteld. Deze cijfers gaan in belangrijke mate uit van eerdere beslissingen van de Ministerraad. Er werd tijdens de Ministerraad van 24 december 2010 afgesproken dat de minister van Defensie een nieuw dossier aan de raad zal voorleggen tegen eind maart 2011, om aldus te kunnen inspelen op veranderende factoren.

De kosten voor Defensie om de internationale verplichtingen in 2011 na te komen, worden geraamd op 156,463 miljoen euro bruto en op 76,766 miljoen euro netto. Dit bedrag ligt niet hoger dan in 2010.

De Belgische bijdrage aan de UNTSO, United Nations Truce Supervision Organization, werd in mijn nota aan de Ministerraad hernomen. Deze missie wordt dus niet stopgezet in 2011. De steun aan de BELARE-missie wordt niet hernomen onder de deelname aan operaties. Deze steun wordt immers gedragen door het budget Training.

Pour répondre à votre question, monsieur Blanchart, un tableau reprenant nos engagements opérationnels pour 2011 vous sera fourni par mes collaborateurs.

La frégate Louise-Marie a terminé sa mission Atalante le 20 janvier dernier. Le navire est attendu à Zeebrugge le 7 février. Il est encore trop tôt, comme vous le comprenez, pour pouvoir établir un bilan complet de l'opération mais nous pouvons d'ores et déjà constater que le navire a été à même de remplir avec succès la mission qui lui était dévolue.

L'Union européenne pense à une mission de développement des capacités maritimes locales. Pour l'instant, ce projet comporte deux volets: d'abord, l'assistance et le conseil dans la programmation et la

10.03 **Pieter De Crem**, ministre: Le plafonnement du contingent pour les opérations à l'étranger est décrit dans la note d'orientation politique de juin 2008. Conformément à l'accord de gouvernement, une part plus importante du budget de fonctionnement sera consacrée aux opérations et aux entraînements. Nous visons une moyenne annuelle de 1 200 militaires pour les opérations de maintien de la paix.

Pour l'heure, et jusqu'au retour de la frégate Louise-Marie le 7 février 2011, quelque 1 000 militaires sont opérationnels à l'étranger. À partir du mois de mars et jusque fin 2011, il s'agira de quelque 800 militaires. Par ailleurs, quelque 55 militaires travaillent dans les états-majors internationaux. Fin mars, le ministre de la Défense soumettra de nouvelles propositions au Conseil des ministres.

Le coût pour honorer nos obligations internationales est estimé à 156,463 millions d'euros bruts ou 76,766 millions nets pour 2011. Ce montant n'est pas supérieur à celui de 2010.

Notre participation à l'opération UNTSO figure dans ma note soumise au Conseil des ministres et elle sera poursuivie en 2011. La mission Belare sera désormais inscrite au budget Entraînement.

Mijn medewerkers zullen u een overzicht bezorgen van onze operationele inzet voor 2011.

Het fregat Louise-Marie heeft operatie Atalanta beëindigd op 20 januari. Het schip wordt op 7 februari in Zeebrugge verwacht. Wij kunnen nu al zeggen dat het schip zijn opdracht met succes heeft kunnen afronden.

De Europese Unie denkt aan een opdracht inzake lokale maritieme

planification du matériel et l'équipement, y compris la maintenance; ensuite, l'entraînement, lors de cours maritimes à terre mais également lors de cours en mer, dans le domaine nautique et tactique. Le but final de ce projet est le développement d'une capacité dans le cadre de la Eastern African Maritime Component (EAMC) et d'une capacité pour la Somalie de contrôler son littoral côtier. Ce projet n'a pas encore été discuté entre les ministres européens de la Défense.

Je vous transmets le document qui sera très didactique.

ontwikkeling die uit twee delen zou bestaan: ondersteuning inzake planning met betrekking tot het materiaal, en tevens het verstrekken van een opleiding aan land en op zee op het gebied van zeevaart en tactiek. Het is de bedoeling om een bepaalde capaciteit te ontwikkelen in het kader van de Eastern African Maritime Component (EAMC) en om Somalië in staat te stellen zijn kust te controleren. Dit project werd nog niet besproken door de Europese ministers van Defensie.

De **voorzitter**: Mijnheer de minister, mag ik voorstellen dat het document aan de secretaris wordt overhandigd, zodat alle commissieleden daarvan kopie kunnen krijgen?

10.04 Theo Francken (N-VA): Mijnheer de minister, begrijp ik het goed dat er nu een duizendtal zijn en in januari-februari een achthonderdtal, waarna u in maart komt met een oriëntatienota inzet buitenlandse strijdkrachten?

Ik meen toch dat wij uiteindelijk vanaf augustus 2011 zullen terugvallen op een zevenhonderdtal. Immers, als de missie in Libanon dan ook afgelopen is, zullen er nog een zevenhonderdtal in buitenlandse operaties zijn op hetzelfde ogenblik. Begrijp ik dat goed?

10.05 Minister Pieter De Crem: De operatie in Libanon is geen NAVO-operatie, maar een UN-operatie.

Nog wat Libanon betreft, onze inzet aldaar werd op mijn voorstel verlengd tot eind augustus. Maar toen hebben we niet beslist over al of niet verlenging na die termijn.

We waren toen ook nog in lopende zaken en ik heb de consensus van de regering gekregen om dat te doen. Eind maart moet er echter wel worden beslist wat wij zullen doen met de missie in Libanon. Dat zal afhangen van de interpretatie van de notie lopende zaken en hoe die evolueert.

Hoe dan ook moeten wij tijdig een beslissing nemen om de operatie in Libanon al of niet te verlengen. De bewering als zou ik neutraal of misschien een licht negatief vooroordeel hebben ten opzichte van de operatie, is niet juist.

De oriëntatie van onze aanwezigheid in Libanon is echter wel veranderd, met die zin dat wij met het veldhospitaal Tibnin hebben verlaten en ons hebben geconcentreerd op de echte kerntaak, met hoofdkwartier in Atiri, namelijk de ontmijning in de Blue Line, een gevaarlijke opdracht, die tot ieders voldoening wordt vervuld.

10.06 Theo Francken (N-VA): Ik heb een zaak niet goed begrepen, omdat u zo snel sprak. BELARE wordt niet afgebouwd, maar waardoor wordt het budget overgenomen?

10.07 Minister Pieter De Crem: Het staat op het budget Training.

10.04 Theo Francken (N-VA): À l'issue de l'opération au Liban à la fin août, le nombre de militaires participant à des opérations à l'étranger ne s'élèvera dès lors plus qu'à environ 700?

10.05 Pieter De Crem, ministre: Notre participation à l'opération onusienne au Liban a, sur ma proposition, été prolongée jusqu'à fin août. Cette décision a été prise dans une période d'affaires courantes et une décision définitive devra intervenir fin mars. Il n'est pas vrai que je ne soutiens pas cette opération. L'orientation de notre présence a toutefois été modifiée: nous avons quitté l'hôpital de campagne à Tibnin et nous nous concentrons maintenant sur notre mission principale, à savoir le déminage sur la Ligne bleue.

10.08 Philippe Blanchart (PS): Monsieur le ministre, je constate que vous avez suivi l'opération de la frégate Louise-Marie avec beaucoup d'intérêt. Je me réjouis d'apprendre que nous aurons, au mois de mars, un exposé didactique complet sur la situation.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

11 Vraag van de heer Theo Francken aan de minister van Landsverdediging over "de herbestemming van de kazerne aan de citadel van Diest" (nr. 1920)

11 Question de M. Theo Francken au ministre de la Défense sur "la réaffectation de la caserne de la citadelle de Diest" (n° 1920)

11.01 Theo Francken (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de citadel van Diest werd daarnet reeds even aangehaald in de vraagstelling over het Pegasusmuseum, maar mij gaat het vooral over de herbestemming van de kazerne.

Ik weet via onze Vlaamse ministers, in Vlaanderen heeft de N-VA wel reeds ministers ...

11.02 Minister Pieter De Crem: (...)

11.03 Theo Francken (N-VA): Geen commentaar.

Alleszins, de ministers die wij in Vlaanderen hebben, of de mensen op het kabinet alleszins, hebben mij laten weten dat er toch wel wat vooruitgang is in het dossier van de herbestemming van de kazerne aan de citadel van Diest.

De provincie organiseerde reeds overleg over de bestemming van de fortengordel tussen de betrokken erfgoedconsulenten, bouwkundig erfgoed en landschappen, op 22 januari 2010 en op 19 maart 2010. Daarop werd een intentieverklaring opgesteld om een masterplan voor de site te laten uitvoeren. Nadien heeft de provincie voor alle betrokken partijen nog een ontmoetingsmoment georganiseerd op de site. Toch blijft een aantal buitenstaanders een beetje op hun honger zitten in verband met de informatie.

Ik vernam wel dat er een stuurgroep is opgericht waarin ook Defensie aanwezig is, maar bijvoorbeeld ook Ruimte en Erfgoed, dat is een poot van de erfgoeddienst van de Vlaamse Gemeenschap, ANB, het stadsbestuur van Diest en de provincie Vlaams Brabant, die zijn blijkbaar bij elkaar geweest.

Is er reeds meer bekend over de mogelijke herbestemming van de citadel? Er zijn al verschillende opties bekend: woningen, toeristische en recreatieve doeleinden, zelfs een jeugdherberg zou tot de mogelijkheden behoren. Is er reeds een keuze gemaakt?

Is het juist dat er in opdracht van de stad en de provincie een haalbaarheidsonderzoek werd toegewezen voor de herbestemming van de citadel in Diest? Wat is het resultaat hiervan of wanneer wordt dit resultaat verwacht?

Hoe verliep de vergadering van 23 december jongstleden? Wat werd er afgesproken? Wanneer komt de stuurgroep terug samen? Wie

11.03 Theo Francken (N-VA): Certaines avancées auraient semble-t-il été notées dans le dossier relatif à la réaffectation de la caserne de la citadelle de Diest. La province a déjà organisé en janvier et mars 2010 des réunions de concertation avec l'ensemble des acteurs impliqués. Une rencontre a ensuite eu lieu sur le terrain, après quoi un groupe de pilotage réunissant plusieurs interlocuteurs dont la Défense a été institué.

En sait-on déjà davantage sur la réaffectation de la citadelle? Est-il exact qu'une étude de faisabilité portant sur ce projet a été réalisée ou est en cours de réalisation à la demande de la ville et de la province? Quels en sont les résultats ou pour quand attend-on les conclusions de cette étude? Comment s'est déroulée la dernière réunion du groupe de pilotage? Quand se réunira-t-il à nouveau? Qui représente la Défense? Qui se chargera du financement du projet de réaffectation? Quel est le montant demandé par la Défense pour la vente du site? A-t-on déjà trouvé un acquéreur?

neemt deel namens Defensie?

Weet u wie voor de kosten van de gebouwen zal opdraaien? Het zal immers zware investeringen vergen om de citadel om te bouwen, eender voor welk doel.

Hoeveel vraagt Defensie juist voor deze site? Aan wie zal het verkocht worden? Is er hierover reeds een akkoord?

11.04 Minister **Pieter De Crem**: Mijnheer de voorzitter, collega Francken, in het kader van de toekomstige ruimtelijke invulling op het gewestplan van alle Vlaamse sites die door Defensie worden verlaten, werd in 2010 door de Vlaamse regering meegedeeld dat voor elke site een beleidsoptie zou worden genomen over wie hier het initiatief moet, moest of zal nemen, de gemeente, de provincie of het Gewest zelf.

De stad Diest en de provincie Vlaams-Brabant hebben inderdaad een extern bureau de opdracht gegeven om een haalbaarheidsstudie uit te voeren over de verschillende opties die mogelijk zouden zijn, waaronder ook een jeugdverblijfcentrum. De studie loopt tot de lente van 2011, een definitieve keuze is dus nog niet gemaakt.

De ambtelijke stuurgroep die deze haalbaarheidsstudie opvolgt, is een eerste keer samengekomen op 26 november. Een volgende vergadering is nog niet gepland. Op die startvergadering was een afvaardiging van de defensiestaf, het provinciecommando en het kwartiercommando aanwezig. Die delegatie kan variëren in functie van de te bespreken agendapunten. Op 23 december is niet de stuurgroep, maar wel de werkgroep samengekomen. Aanvankelijk was niet bepaald dat Landsverdediging ook hierin zou plaatsnemen, maar op uitdrukkelijk verzoek van de stad werd toch een afvaardiging van Defensie opgenomen. Het kwartiercommando vervult die functie. De vergaderingen verlopen zeer constructief. Er wordt aan het externe studiebureau de nodige informatie bezorgd om toe te laten de haalbaarheidsstudie in optimale omstandigheden te kunnen laten uitvoeren.

De kosten voor de ombouw van de citadel tot de nieuwe nog te bepalen bestemming, zullen waarschijnlijk worden gedragen door de nieuwe eigenaar. Landsverdediging zal de site overdragen aan de Federale Overheidsdienst Financiën voor vervreemding. Die zal de venale waarde bepalen. Op dit ogenblik is het niet duidelijk of de stad of de provincie de citadel zelf zullen verwerven via een minnelijke onteigeningsprocedure dan wel via een verkoop aan de meest biedende, die natuurlijk zal worden georganiseerd door de Federale Overheidsdienst Financiën.

Voor de omliggende gronden, buiten de vesten van de citadel, heeft het Vlaams Gewest, met name het Agentschap voor Natuur en Bos, haar interesse voor verwerving laten blijken. Tot daar alle informatie die ik over dit dossier nu kan geven.

11.04 **Pieter De Crem**, ministre: Le niveau de pouvoir appelé à prendre une initiative en matière d'aménagement futur du territoire dans le cadre du plan de secteur a été défini pour chaque site que la Défense a quitté en 2010. Il s'agit selon les cas de la commune, de la province ou de la Région.

Dans le cas que vous citez, la ville et la province ont en effet chargé un bureau externe de réaliser une étude de faisabilité portant sur les différentes options possibles. Cette étude devant être achevée au printemps, aucun choix n'a encore été opéré.

Le groupe de pilotage composé de fonctionnaires qui assure le suivi de cette étude de faisabilité s'est réuni pour la première fois le 26 novembre 2010. Une deuxième réunion n'est pas encore prévue.

C'est le groupe de travail, et non le groupe de pilotage, qui s'est réuni le 23 décembre 2010. À la demande de la ville, une délégation de la Défense, et plus précisément le commandement de quartier, était présente. Les réunions se déroulent dans un climat constructif et le bureau d'étude externe reçoit les informations nécessaires.

Les coûts liés à la transformation de la citadelle devront probablement être pris en charge par le nouveau propriétaire. La Défense transférera le site au SPF Finances, qui déterminera sa valeur vénale. On ignore encore s'il s'agira d'une procédure d'expropriation amiable ou d'une vente au plus offrant.

La Région flamande, à savoir l'agence flamande pour la nature et les forêts, s'intéresserait aux terrains environnants.

11.05 Theo Francken (N-VA): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Ik kan alleen zeggen dat ik, ook namens velen in onze regio, hoop dat het zal kunnen worden overgedragen of eventueel verkocht, niet aan een privéspeler maar aan de stad of de provincie om er een publiek karakter aan te blijven geven.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

11.05 Theo Francken (N-VA): J'espère que le site deviendra propriété de la ville ou de la province, afin qu'il puisse garder un caractère public.

12 Samengevoegde vragen van

- de heer Wouter De Vriendt aan de minister van Landsverdediging over "de kritiek van Chef Defensie Delcour" (nr. 1932)
- mevrouw Annick Ponthier aan de minister van Landsverdediging over "de kritische uitspraken van stafchef Delcour" (nr. 1934)
- mevrouw Annick Ponthier aan de minister van Landsverdediging over "de taalevenwichten binnen het leger" (nr. 1937)
- de heer Gerald Kindermans aan de minister van Landsverdediging over "de recente nieuwjaarsbrief van de Belgische Chief of Defense, generaal Charles-Henri Delcour" (nr. 1954)
- de heer Anthony Dufrane aan de minister van Landsverdediging over "de nota van 24 december van generaal Delcour" (nr. 2311)

12 Questions jointes de

- M. Wouter De Vriendt au ministre de la Défense sur "la critique du chef de la Défense M. Delcour" (n° 1932)
- Mme Annick Ponthier au ministre de la Défense sur "les propos critiques tenus par le chef d'état-major Delcour" (n° 1934)
- Mme Annick Ponthier au ministre de la Défense sur "les équilibres linguistiques au sein de l'armée" (n° 1937)
- M. Gerald Kindermans au ministre de la Défense sur "la récente lettre de vœux du chef de la Défense, le général Charles-Henri Delcour" (n° 1954)
- M. Anthony Dufrane au ministre de la Défense sur "la note du 24 décembre du général Delcour" (n° 2311)

12.01 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen!): Mijnheer de minister, Chef Defensie Delcour heeft in zijn nieuwjaarsbrief volgens berichten in de media heel wat kritische bedenkingen gemaakt bij het huidige defensiebeleid.

Ten eerste zou ik graag aan uw kabinet willen vragen om de leden van de commissie de integrale nieuwjaarsbrief van de CHOD te willen bezorgen.

Verder graag uw reactie op zijn kritiek op de vrijwillige legerdienst en meer bepaald de toch wel zeer geringe interesse bij jongeren en de grote uitval bij de jongeren die aan de opleiding begonnen zijn. In welke mate kunt u dit systeem blijven verdedigen? We merken op dat de kritiek van de CHOD overeenkomt met de kritiek van de groene oppositie in het verleden. Ik stel dat samen met u vast, mijnheer de minister.

Graag ook uw reactie op zijn stelling dat de concentratie van middelen en personeel voor de operatie in Afghanistan problematisch is voor

12.01 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen!): La presse a rapporté les propos très critiques du chef d'état-major Delcour à l'égard de l'actuelle politique de la Défense.

La commission peut-elle obtenir le texte intégral de la lettre de vœux du Nouvel An du CHOD? Comment le ministre réagit-il à la critique concernant le service militaire volontaire? Comment le ministre peut-il continuer à le défendre? Que pense le ministre de l'affirmation selon laquelle la concentration de moyens et de personnel dans le cadre des opérations en Afghanistan met en péril le fonctionnement de l'armée

het functioneren van het leger op andere gebieden. Ook dit sluit aan bij mijn eerdere kritische bedenkingen.

De CHOD pleit ook voor een efficiënte decompressieperiode voor militairen na buitenlandse operaties net zoals ik dat zelf al gedaan heb in een eerdere parlementaire vraag. U blijkt echter blijkbaar geen voorstander te zijn van decompressie.

Verder heeft mijn fractie in het Parlement allang het belang van internationale samenwerking en taakverdeling benadrukt op basis van de beheersing van de militaire budgetten. De tijd waarin elk land elk van de vier componenten moet uitbouwen ligt achter ons. Specialisatie en taakverdeling op Europees vlak of à la carte tussen verschillende landen zijn nodig. Kunt u ons een overzicht geven van uw initiatieven en realisaties op dat vlak sinds u minister bent?

Hoe dan ook is het een probleem voor u dat uw beleid als minister niet gesteund wordt door de man die verantwoordelijk is voor de uitvoering op het terrein. Ik vrees dat deze tweespalt tussen u en de CHOD niet nieuw is maar zonder twijfel een negatieve impact heeft op het functioneren van Defensie in het algemeen.

12.02 Annick Ponthier (VB): Mijnheer de minister, ook van mijnentwege een vraag in verband met de persoonlijke brief die de korpschef een tijd geleden heeft verspreid of die uitgelekt is.

Ten eerste, de algemene opmerkingen die hij geeft. Het blijven algemene opmerkingen maar ze moeten toch gestoeld zijn op concrete gegevens of concreet cijfermateriaal. We weten allemaal waar de oorsprong ligt van deze kritiek, dat hoeft geen verdere uitleg. Ik vraag mij vooral af welke gevolgen dit zal hebben voor de persoonlijke verhouding tussen de stafchef en uzelf als minister. Welke contacten hebt u met hem gehad in verband met deze uitspraken? Wat was hiervan het resultaat? Kunt u even de concrete opmerkingen die hij geeft overlopen en uw visie over de zaak geven, eventueel gestaafd met cijfermateriaal?

Mijn tweede vraag gaat over de uitspraken van de stafchef over de taalonevenwichten bij het leger. Over dat onderwerp is er al veel inkt gevloeid. Er is zelfs een werkgroep opgericht. Ongetwijfeld zal daar in de toekomst nog een en ander over gezegd worden.

Het standpunt van Vlaams Belang daaromtrent kent u: de wetten, alsook de mogelijkheden zijn voor iedereen dezelfde. Het staat iedereen dan ook vrij om er gebruik van te maken. Het is volgens ons dus vooral een attitudeprobleem, maar volgens stafchef Delcour is het een probleem als gevolg van het kwaliteitsverschil in het onderricht van de tweede taal en de mindere beschikbaarheid van Franstaligen om zich naar Brussel, Vlaanderen of internationale posten te laten overplaatsen.

Hij kondigt in zijn brief tot de korpschefs aan dat er maatregelen genomen zullen worden, wat u in het verleden ook al bevestigd hebt, om de tweetaligheid van legerofficiers te bevorderen.

Mijnheer de minister, werden daartoe in het verleden al initiatieven genomen? Welke initiatieven waren dat dan? Wat waren de concrete resultaten daarvan?

dans d'autres régions?

Nous soulignons depuis longtemps l'importance que revêtent la collaboration internationale et la répartition des tâches en fonction du contrôle des budgets militaires. La spécialisation et la répartition des tâches au niveau européen ou entre différents pays sont indispensables.

Quelles sont les réalisations du ministre dans ce domaine? Les dissensions entre le ministre et le chef d'état-major ne risquent-elles pas d'hypothéquer le fonctionnement de la Défense en général?

12.02 Annick Ponthier (VB): Les observations critiques du chef d'état-major doivent tout de même être fondées sur des données ou des chiffres concrets? Quelles en seront les conséquences pour les relations personnelles entre le ministre et le patron de l'armée? Quels contacts le ministre a-t-il eu avec ce dernier à la suite de ces déclarations et qu'en est-il résulté? Que pense le ministre de ces différentes observations et est-il en mesure de les réfuter au moyen de chiffres?

Ma deuxième question porte sur les déclarations du chef d'état-major à propos du déséquilibre linguistique au sein de l'armée. Le Vlaams Belang estime que chacun bénéficie des mêmes opportunités et choisit librement d'en profiter ou non. Il s'agit essentiellement à nos yeux d'une question d'attitude; pour le chef d'état-major il s'agit d'une différence de qualité dans l'enseignement de la deuxième langue et d'une disponibilité plus réduite de la part des francophones à accepter des mutations à Bruxelles, en Flandre ou à des postes internationaux.

Le chef d'état-major annonce des mesures pour encourager le

Welke maatregelen worden er gepland in de toekomst? Welke maatregelen bedoelt de stafchef?

Wat is de timing daarvoor?

Is er een evaluatie van die maatregelen gepland? Zo ja, wanneer zal die evaluatie uitgevoerd worden?

12.03 Gerald Kindermans (CD&V): Mijnheer de minister, De Standaard maakte rond de jaarwisseling bekend dat de redactie inzage heeft gehad in de jaarlijkse nieuwjaarsbrief die de stafchef, de heer Delcour, naar voren heeft gebracht voor, als ik goed ben ingelicht, een twintigtal generaals.

Volgens de krant zou de legerchef de volgende punten hebben aangestipt in zijn jaarlijkse brief: de taalverhoudingen in het leger, de deelname aan buitenlandse operaties, de vrijwillige legerdienst, het toelaten van embedded journalism en het budget dat het afgelopen decennium vrijgemaakt werd voor Defensie. Wat dat laatste betreft, werd er verwezen naar het zogenaamd NAVO-gemiddelde en de staat van het huidig materieel.

Hoewel die nieuwjaarsbrief voor defensiespecialisten weinig of geen nieuwe informatie lijkt te bevatten, willen wij u toch vragen om de verschillende punten chronologisch te overlopen en een korte analyse te maken van de bekommernissen van de stafchef.

Het is immers altijd moeilijk om zich op basis van krantenartikels een beeld te vormen van wat er juist gezegd werd. Het gebeurt al te vaak dat wij hier debatten moeten voeren op basis van krantenartikels.

12.04 Anthony Dufrane (PS): Monsieur le ministre, en début d'année, la presse se faisait l'écho d'une note interne du CHOD, qui dresse le bilan des activités du département de la Défense pour l'année 2010 ainsi que les perspectives 2011.

Tout d'abord, je souhaiterais revenir sur les propos du général Delcour concernant l'usure du matériel existant à la Défense. Selon lui, notre participation aux missions internationales et nationales a été réalisée "en tirant jusqu'à la corde" sur le matériel existant sans prévoir son remplacement. Afin de connaître la situation exacte sur l'état du matériel à la Défense, pouvez-vous nous donner les chiffres des investissements en matériel effectués de 1999 à 2007 ainsi que ceux effectués de 2007 à 2010, concernant les grands programmes d'investissements repris dans le Plan stratégique 2000-2015?

Pour ces deux périodes, pouvez-vous nous préciser les différents types de matériel dans lesquels la Défense a investi? À quel équipement le général Delcour fait-il allusion lorsqu'il parle de matériel usé "jusqu'à la corde"? Deuxièmement, le CHOD a affirmé que "la cohérence de nos investissements avec nos besoins opérationnels réels n'est plus assurée" étant donné que, par le passé, les tranches optionnelles concernant le remplacement des véhicules opérationnels de la composante terrestre auraient été "arbitrairement fractionnées".

Pouvez-vous, dès lors, nous préciser, de façon claire et vérifiable, le nombre de véhicules de type LMV, MPPV, AIFV engagés aujourd'hui

bilinguisme des officiers, mais de telles mesures n'ont-elles pas déjà été prises? Quels en ont été les résultats? Quelles sont les mesures envisagées par le chef d'état-major et quel en est le calendrier? Une évaluation est-elle prévue et à quel moment?

12.03 Gerald Kindermans (CD&V): À en croire *De Standaard*, dans sa lettre de vœux, le chef d'état-major aurait énuméré une série de points parmi lesquels l'équilibre linguistique, la participation à des opérations à l'étranger, le service militaire volontaire, la présence autorisée de journalistes embarqués et le budget de la Défense.

Le ministre peut-il brièvement commenter ces différents points?

12.04 Anthony Dufrane (PS): Volgens generaal Delcour is het bestaande materieel als gevolg van onze deelname aan internationale en nationale missies 'tot op de draad' versleten en werd er niet voor de nodige vervanging gezorgd.

Kunt u ons cijfers bezorgen in verband met de investeringen tijdens de periode van 1999 tot 2007 en van 2007 tot 2010? Welk materieel is er 'tot op de draad' versleten?

De CHOD zei ook nog dat de investeringen niet langer in overeenstemming zijn met de operationele noden, omdat de optionele schijven in verband met de vervanging van de operationele voertuigen van de landcomponent in het verleden op een willekeurige manier opgesplitst zouden zijn.

en opération à l'étranger par rapport aux véhicules commandés et livrés aujourd'hui? Pensez-vous qu'il serait vital pour la Défense d'équiper l'ensemble de son personnel et de ses unités de leurs propres équipements, aussi bien pour l'entraînement que pour les opérations, comme le laisse entendre le général Delcour dans sa note?

Le général Delcour relève également un problème au niveau des effectifs à la suite de la restructuration du personnel initiée par votre plan de 'finalisation de la transformation'. En effet, le général constate que ce plan a fait tomber les effectifs, dès 2009, au niveau prévu pour 2015 dans le Plan stratégique 2000-2015 sans pour autant résoudre les problèmes liés à l'attrition et au recrutement.

Mes questions sont donc celles-ci: qu'avez-vous pris ou que comptez-vous prendre comme mesure afin d'améliorer le recrutement? Comment comptez-vous endiguer le niveau préoccupant d'attrition présent durant la formation initiale aussi bien chez les volontaires que chez les sous-officiers et les officiers?

Un autre point sur lequel j'aimerais insister est celui de la restructuration des infrastructures du département de la Défense.

Quand aurons-nous l'occasion d'avoir au parlement une présentation de votre plan d'infrastructure pluriannuel et de l'état d'avancement de votre implémentation? Quelles sont ou quelles seront les décisions prises pour éviter les chancres dans les quartiers? Quel est l'état des discussions avec le SPF Finances, les autorités locales et d'autres partenaires comme les Régions en ce qui concerne les quartiers qui sont déjà fermés et qui seront peut-être, d'ici peu, aliénés?

En outre, je regrette que l'audition du CHOD n'ait pas été retenue par mes collègues. Il m'aurait semblé utile, comme ce fut le cas sous la précédente législature, d'avoir un débat général sur l'avancement de la réforme et de recevoir un éclairage plus technique.

Peut-être, monsieur le ministre, serez-vous disposé à exposer au parlement une sorte de bilan, à mi-parcours de votre réforme? Je dois d'ailleurs vous dire à ce propos que j'aurais souhaité qu'en fin de législature, vous vous prêtiez plus spontanément à cet exercice.

12.05 Pieter De Crem, ministre: Monsieur le président, chers collègues, vu le nombre de questions posées, une réponse écrite aurait, sans doute, été plus indiquée.

Depuis l'ouverture de cette session, je me vois amené à fournir des statistiques, des relevés reprenant de nombreux chiffres.

Pour en revenir à la question de M. Dufrane, je dois préciser que je suis prêt à faire un exposé sur l'évolution des investissements depuis 1999. Cependant, je vous propose, cher collègue, de vous transmettre toutes ces données par écrit. En effet, un tel exposé nécessiterait trop de temps. Toutefois, je répondrai à vos autres questions.

Als ik de vragen van de heer De Vriendt hoor dan vraag ik mij af of de CHOD een groene militant is geworden, ofwel of de heer De Vriendt een "tankist" is geworden. Ik laat het aan de wijsheid van deze

Wat is de verhouding tussen het aantal LMV-, MPPV- en AIFV-voertuigen dat momenteel in buitenlandse operaties wordt ingezet en het aantal bestelde en geleverde voertuigen? Is het volgens u essentieel dat het voltallige defensiepersoneel en alle eenheden over hun eigen uitrusting beschikken?

Generaal Delcour wijst ook op een probleem met het effectief, als gevolg van de personeelsherstructurering die op gang werd gebracht door uw plan 'de voltooiing van de transformatie'.

Welke maatregelen zult u nemen met het oog op een betere rekrutering? Hoe kan worden voorkomen dat kandidaten afhaken tijdens de basisopleiding voor vrijwilligers, onderofficieren en officieren?

Wat de herstructurering van de infrastructuur betreft, wanneer krijgt het Parlement een voorstelling van uw meerjarenplan? Ik betreur dat mijn collega's niet akkoord gingen met de hoorzitting van de CHOD.

Bent u bereid, halverwege uw hervorming, naar het Parlement te komen met een soort balans en er een en ander uit toe te lichten?

12.05 Minister Pieter De Crem: Ik denk dat een schriftelijk antwoord meer aangewezen is wanneer men mij vraagt cijfers voor te leggen.

Mijnheer Dufrane, ik ben bereid een uiteenzetting te geven over de evolutie van de investeringen sinds 1999. Maar om tijd te winnen, stel ik voor dat ik u al die gegevens schriftelijk meedeel.

Le CHOD déplore avant tout que l'on joue des jeux politiques et souligne que sa relation avec moi

vergadering over om te oordelen; misschien ligt de waarheid in het midden.

Er is natuurlijk een selectieve lezing geweest van de nota die de CHOD in beperkte verspreiding heeft rondgestuurd. Hij betreurt in de eerste plaats natuurlijk dat er heel veel politieke spelletjes worden gespeeld rondom Landsverdediging, maar dat is natuurlijk het verschil tussen de politiek en aan het hoofd staan van een overheidsdienst zoals Defensie.

De CHOD benadrukt in zijn schrijven dat de relaties met mijzelf correct zijn en dat wij op een zeer serene manier de transformatie van Landsverdediging tot een goed einde hebben gebracht.

Wat de vrijwillige militaire inzet betreft. Zij hebben daar nooit moeten van weten. De vrijwillige militaire bestaat nu vier maanden. Waarom heeft het zo lang geduurd vooraleer het werd ingevoerd? Men kan niet zeggen dat iedereen spontaan begon te applaudisseren over het project van vrijwillige legerdienst. Ik zie dat de rekrutering na drie maanden behoorlijk loopt en dat de uitval dezelfde is als in het andere, officiële rekruteringscircuit. Ik wil daar nog wel eens ten gronde op ingaan, maar ik stel voor dat wij dit doen in een andere vergadering.

De vrijwillige legerdienst laat toe om jonge mensen bij Landsverdediging te kunnen krijgen. 30 % van de kandidaten heeft over een periode van drie maanden Defensie verlaten. Dat is dezelfde verhouding als bij de gewone rekrutering. Ik vind het te vroeg om na drie maanden al conclusies te trekken.

De CHOD heeft in zijn balans geen uitspraak gedaan met betrekking tot de concentratie van middelen en personeel in Afghanistan. Ook daar is de lezing selectief. Hij zegt dat de condities waarin moet worden gewerkt extreem zijn en dat die niet altijd overeenkomen met de condities zoals wij die hebben gekend in de trainingsoperaties of in vroegere opdrachten. Hij zegt ook dat die extreme condities, bijvoorbeeld hitte en zand, invloed hebben op de toestand van het materieel en slijtage tot gevolg hebben. Dit geldt volgens mij voor al het materieel dat wordt ingezet zowel op militair als op burgerlijke vlak.

Ik heb altijd benadrukt dat de operaties een core business zijn van Landsverdediging. Ik ben daarin een loyale uitvoerder van het regeerakkoord. Er is geen enkele reden om eraan te twijfelen dat de regeringsopties niet zouden worden gevolgd door Landsverdediging, integendeel. Het hervormingsplan en de uitvoering ervan is daarvan het beste bewijs.

Over decompressie, het volgende. In 2010 was er geen ruimte voor decompressie om de heel eenvoudige reden dat het dossier slecht voorbereid en slecht aangepakt was. Dat sluit niet uit dat er decompressie kan zijn. In 2010 heeft de decompressie plaatsgevonden in België. Worden er andere oorden opgezocht of voorgesteld dan zullen wij dat onderzoeken, maar ik beschouw dit echt als een bijkomstigheid.

De discussie rond de taalverhoudingen is geen nieuw fenomeen. Er is nu een parlementaire werkgroep die onder het voorzitterschap van

est correcte et que nous avons sereinement mené à bonne fin la transformation de la Défense.

Le service militaire volontaire a été lancé il y a quatre mois. Le recrutement se déroule plutôt bien et le nombre d'abandons est comparable à celui constaté dans le cadre du circuit de recrutement officiel.

Le CHOD n'a pas fait de déclarations à propos de la concentration de moyens et de personnel en Afghanistan, mais il concède que les conditions de travail y sont extrêmes.

Il n'y aucune raison pour mettre en doute la mise en œuvre des choix du gouvernement par la Défense. Le plan de réforme et son exécution en constituent la meilleure preuve.

Il n'a pas été possible de prévoir une phase de décompression en 2010, étant donné que le dossier avait été mal préparé et mal conçu. J'étudierai toute proposition de site qui me serait faite pour la décompression, mais je considère ce point comme un élément accessoire.

La discussion relative aux équilibres linguistiques ne date pas d'hier. Je propose d'attendre les résultats des discussions qui auront lieu au sein du groupe de travail parlementaire présidé par M. Maertens avant de tirer des conclusions en la matière.

collega Maertens zal samenkomen. Ik heb daarvan de chronologie gezien. Wij moeten die werkgroep alle kansen geven. Ik hoop met mijn departement en kabinet alle medewerking te verlenen. Ik stel voor dat wij eerst de resultaten van die werkgroep afwachten vooraleer conclusies te trekken.

Ik zou nogmaals kunnen herhalen hoe de verhoudingen in de verschillende graden zijn, waar er scheeftrekking of uitval is, of al dan niet bestaande regionale verschillen, maar ik wil voorzitter Maertens de kans geven om rond dat probleem te werken en te concluderen.

Au sujet du recrutement, monsieur Dufrane, un nouveau concept m'a été proposé par les services compétents au sein de l'état-major. Ce concept compte trois piliers, le premier étant la mise en œuvre d'*active recruiters* – j'ai eu l'occasion d'en parler mais je répète – qui communiquent de manière assertive vers les jeunes en tant que spécialistes, au sujet des procédures de sélection et des possibilités de carrière au sein de la Défense; le deuxième, la mise en œuvre de *local recruiters*, de véritables témoins de leur métier qui sont complémentaires de ces *active recruiters* et qui incarnent le slogan *Every soldier is a recruiter*; le troisième et dernier, l'emploi par la Défense des canaux de communication et techniques qui sont proches du monde digital des jeunes.

J'avais constaté que la façon traditionnelle de concevoir le recrutement ne fonctionnait plus. Il y avait 1 350 places vacantes pour une année; tenant compte d'une fourchette de un sur huit, environ 10 000 candidats se présentent. Dans un marché très évolutif, nous sommes confrontés comme toute organisation de travail, que ce soit dans le secteur privé ou les administrations, au flux et au reflux des candidats, surtout des jeunes candidats. En effet, il y a de multiples possibilités sur le marché du travail et par conséquent il n'y a plus de lien 'éternel' entre le travailleur et l'employeur, quel qu'il soit, pendant toute une carrière.

D'autres choses ont été reprises. Il y a l'expression "le matériel usé jusqu'à la corde". C'est une allusion au matériel utilisé de manière intensive. Si certains éléments sont peut-être usés jusqu'à la corde, on les retrouve alors en grande partie dans les hangars. Bien entendu, les chars Léopard sont usés jusqu'à la corde mais ils ne sont plus employés pour nos missions à l'étranger. On utilise la nouvelle génération des AIV et des MPPV.

Le seul plan d'investissement qui a été réalisé ces trois dernières années, pour toutes les raisons que vous connaissez, était celui du précédent chef d'état-major, à savoir le plan Van Daele. Il faut savoir que, pour ce plan, tous les moyens nécessaires n'avaient pas été prévus en vue des acquisitions. J'ai donc dû moi-même rechercher des moyens pour réaliser ce plan d'investissement.

12.06 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen!): Mijnheer de minister, ik kan alleen maar vaststellen dat de CHOD een reeks kritiekpunten uit op het gevoerde defensiebeleid en dat heel wat van die punten van kritiek overeenkomen met de bemerkingen van mijn fractie in dit Parlement.

U bent verantwoordelijk als minister voor uw beleid, daar valt niets op af te dingen. Concentratie van middelen naar één operatie die ook

De bevoegde diensten hebben me een nieuw wervingsconcept voorgesteld. Het is gestoeld op drie pijlers: de *active recruiters*, de *local recruiters* en de communicatiekanalen die dicht bij de digitale wereld van de jongeren aanleunen.

Wat het materieel betreft, zijn de Leopard-tanks inderdaad tot op de draad versleten. Ze worden echter niet meer ingezet bij onze buitenlandse missies. Daarvoor wordt gebruikt gemaakt van AIV- en MPVV-voertuigen.

Het enige investeringsplan dat tijdens de voorbije drie jaar ten uitvoer werd gebracht, en waarvoor ik middelen heb moeten zoeken, is het plan-Van Daele.

12.06 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen!): De nombreuses critiques formulées par le CHOD sont identiques aux remarques de mon groupe. La concentration des moyens sur une seule opération entraîne un déséquilibre et n'est pas sans risques. L'unité est

blijkt uit de tabel die u zonet hebt laten ronddelen, brengt onevenwicht met zich mee, heeft bepaalde risico's en het was ook daarop dat de CHOD heeft willen wijzen.

Het defensiebeleid heeft belang bij eenheid, bij een coherente visie en als uw visie en uw beleid op tal van domeinen niet worden gedeeld door de CHOD dan is dat problematisch en dan kan dat niet zomaar worden weggewuifd.

12.07 Annick Ponthier (VB): Mijnheer de minister, ik kan mij voorstellen dat de verspreiding van een aantal kritische nota's niet bevorderlijk is voor de werking van Landsverdediging. Ik heb daar vragen bij.

Ik heb met aandacht geluisterd naar uw uitleg bij de verschillende kritische punten. In het algemeen zal ik het er voorlopig bij houden dat de waarheid waarschijnlijk in het midden ligt.

Voor de rest, wat de concrete gegevens betreft, zullen wij ons verder baseren op concrete cijfers en gegevens en also zelf onze conclusies trekken. Ik denk persoonlijk dat dit nog altijd de beste manier van werken is en naar onszelf toe ook de meest correcte wijze.

Wat de concrete vraag in verband met de taalkwesties betreft, over de initiatieven die in het verleden werden genomen, meen ik het antwoord erop te hebben gemist. Of hebt u initiatieven opgesomd? U hebt in het verleden in deze commissie ook al geantwoord op die vraag en ik dacht dat u dat nu misschien ook kon doen.

12.08 Minister Pieter De Crem: Staat u erop dat ik daarop nog wat antwoorden geef of refereer naar mijn vorige antwoorden? In het antwoord dat ik had voorbereid verwijs ik zelf naar mijn vorig antwoord. De waardeoordelen die daarbij komen en die meer te maken hebben met onderwijs en vorming en ingesteldheid, laat ik natuurlijk voor degenen uit wiens pen ze zijn gevloeid.

12.09 Annick Ponthier (VB): De reden van mijn vraag was omdat u bij de vorige vraagstelling ook niet concreet hebt geantwoord wat de initiatieven in het verleden zijn geweest. Er zouden maatregelen getroffen worden om de tweetaligheid te bevorderen, maar wat het concreet zal zijn hebt u toen niet gezegd. Daarom veroorloof ik het mij om deze vraag nogmaals te stellen.

12.10 Minister Pieter De Crem: Mijnheer de voorzitter, de initiatieven die genomen worden om de tweetaligheid van de kaderleden te bevorderen, zijn "multifocused". Er zijn heel wat maatregelen ingevoerd. Ik zal er enkele noemen, maar ik moet wel zeggen dat het altijd in grote mate te maken heeft met de ingesteldheid van het individu of men effectief wil ingaan op de mogelijkheden die worden geboden.

Ten eerste, het samen logeren van de Franstalige en Nederlandstalige leerlingen op dezelfde kamer in de Koninklijke Militaire School.

Ten tweede, het geven van een briefing om de leerlingen van de Koninklijke Militaire School ertoe aan te zetten een jaar in de andere

essentielle pour la politique de défense. Si le chef d'état-major ne partage pas le point de vue du ministre, il y a un réel problème.

12.07 Annick Ponthier (VB): La diffusion de certaines notes critiques n'est pas de nature à favoriser le bon fonctionnement de la Défense. Nous nous baserons sur des données et des chiffres concrets pour en tirer les conclusions.

Le ministre a-t-il fait mention dans sa réponse de ses initiatives concernant les questions linguistiques?

12.08 Pieter De Crem, ministre: Je fais référence dans la réponse que j'avais préparée à une réponse précédente sur le sujet.

12.09 Annick Ponthier (VB): Dans sa réponse aux questions précédentes le ministre n'a pas davantage indiqué quelles initiatives allaient être prises pour encourager concrètement le bilinguisme.

12.10 Pieter De Crem, ministre: Les initiatives prises pour stimuler le bilinguisme des cadres sont *multifocused*.

De nombreuses mesures ont été mises en œuvre. Leur succès dépend toujours dans une large mesure de l'état d'esprit des individus et de leur volonté effective de profiter des possibilités mises à leur disposition. Il en va ainsi de la possibilité de loger dans la même

landstaal te volgen, wat volgens mij nog altijd het beste is. De echte immersie, een volledige onderdompeling in de non-native speakers taal, is volgens mij het beste wat men kan doen.

Ten derde, het bieden van een individuele begeleiding aan de leerlingen van de Koninklijke Militaire School die het examen grondige kennis willen afleggen. Daarvoor is in alle middelen voorzien, gaande van het educatieve programma, de materiële middelen, de cursussen en de opleidingen tot de zelftests. Wij leveren voldoende inspanningen om dat te kunnen doen.

Ten vierde, de mogelijkheid voor officieren om op vrijwillige basis gedurende een vakantieperiode taalcursussen te volgen en het aanbieden aan de officieren van de mogelijkheid om op vrijwillige basis cursussen in een andere landstaal te volgen.

Ik meen dat dit toch vier zaken zijn waarop men zou moeten kunnen ingaan.

12.11 Annick Ponthier (VB): Mijnheer de minister, u bevestigt eigenlijk wat ik in mijn inleiding heb gezegd, namelijk dat er meer dan voldoende initiatieven worden genomen. Het is zoals het in het leven in het algemeen is, de kansen worden aangeboden, maar men moet ze willen grijpen.

12.12 Minister Pieter De Crem: Squeeze the opportunity.

12.13 Gerald Kindermans (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, het blijft jammer dat wij dit soort discussies moeten voeren op basis van krantenartikels. De CHOD heeft natuurlijk het recht om zijn mening te zeggen en om die ook kenbaar te maken. Hij moet hij er zich wel van bewust zijn dat, wanneer hij uitspraken doet die in de media kunnen terechtkomen, hij soms verkeerd geciteerd kan worden en dat bepaalde zaken met een politieke agenda bekeken worden.

Veel zaken die gezegd zijn, zullen in elk geval stof zijn voor de komende regeringsonderhandelingen. Ik meen dat een aantal van die aspecten ook zeker aan bod zullen komen.

12.14 Minister Pieter De Crem: Dan zullen wij nog een tijdje moeten wachten.

12.15 Anthony Dufrane (PS): J'attendrai avec beaucoup d'attention les chiffres promis par M. le ministre pour les investissements en matériel.

Si je comprends bien, les propos du CHOD parus dans la presse au sujet du matériel usé "jusqu'à la corde" n'ont pas lieu d'être. Vous dites que le CHOD parle de matériel déclassé, entreposé. Je ne vois pas pourquoi il aurait parlé de matériel déclassé. Cela m'étonne!

Vous n'avez pas non plus réagi à ma proposition de venir présenter un bilan de votre travail au parlement.

chambre des élèves francophones et néerlandophones de l'École royale militaire. Nous incitons également les élèves de l'École royale militaire à suivre une année de cours dans l'autre langue nationale. Nous offrons aussi un accompagnement individuel aux élèves qui souhaitent présenter l'examen de connaissance approfondie de la seconde langue. Enfin, les officiers peuvent, s'ils le désirent, suivre des cours de langue pendant les vacances et suivre un certain nombre de cours dans l'une des autres langues nationales.

12.13 Gerald Kindermans (CD&V): Le CHOD peut faire connaître sa position, mais il doit se rendre compte que dès l'instant où certains propos se retrouvent dans les médias, ils ont des chances d'être utilisés avec une arrière-pensée politique. De nombreuses déclarations seront notamment utilisées dans les négociations en vue de la formation du prochain gouvernement.

12.15 Anthony Dufrane (PS): Als ik het goed begrijp, zijn de uitspraken van de CHOD over het tot op de draad versleten materieel ongegrond, omdat het materiaal waarnaar hij verwees, afgeschreven is.

Waarom zou hij zich uitlaten over afgeschreven materieel? Dat vind ik toch opmerkelijk.

U bent ook niet ingegaan op mijn voorstel om naar het Parlement te

komen met een balans van uw werk.

12.16 Pieter De Crem, ministre: Je le ferai volontiers. Reste une date à fixer par le président.

12.16 Minister **Pieter De Crem**: Dat wil ik met alle plezier doen. Er hoeft alleen nog maar een datum vastgesteld te worden.

Le **président**: Monsieur Dufrane, vous posez maintes questions dans une question; en fait beaucoup trop! Il faut être sérieux.

De **voorzitter**: Mijnheer Dufrane, mag ik u vragen een datum voor te stellen voor februari of maart!

On organisera un débat à votre demande. Si la commission est d'accord, cela ne me pose aucun problème. Formulez une proposition pour que durant le mois de février ou en mars, on mène un grand débat. Mais insérer toutes ces interrogations dans une question orale, ce n'est pas possible! Je suis les propos du ministre sur ce point.

12.17 Anthony Dufrane (PS): Je voulais simplement demander ce que le ministre en pensait. Il a l'air d'être favorable à cette initiative.

Le **président**: Faites votre demande!

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

13 Question de Mme Juliette Boulet au ministre de la Défense sur "la disponibilité des terrains militaires pour des particuliers ou des entreprises" (n° 1958)

13 Vraag van mevrouw Juliette Boulet aan de minister van Landsverdediging over "de beschikbaarheid van legerterreinen voor particulieren of bedrijven" (nr. 1958)

13.01 Juliette Boulet (Ecolo-Groen!): Monsieur le président, monsieur le ministre, vous pourriez légitimement affirmer que la teneur de ma question se rapporte davantage à une question écrite. Cela dit, je l'ai néanmoins déposée sous forme de question orale: en effet, j'ai tenté vainement de chercher des informations au sujet de la propriété, la disponibilité et le caractère spécifique des terrains militaires en Belgique, notamment par le biais de la bibliothèque du Parlement; j'en ai obtenu quantité de documents intéressants, mais ceux qui devaient provenir de votre ministère ne sont jamais arrivés. C'est la raison pour laquelle je me permets cette question orale, les questions écrites prenant souvent un temps considérable.

13.01 Juliette Boulet (Ecolo-Groen!): Zijn alle militaire domeinen die thans gebruikt worden door Landsverdediging, nog steeds eigendom van dat departement? Genieten de militaire domeinen waarvan Landsverdediging eigenaar is, een bijzonder statuut? Nemen ze een speciale plaats in op het gewestplan? Zijn ze aan specifieke exploitatievereisten onderworpen?

Les terrains militaires actuellement occupés par la Défense nationale appartiennent-ils tous à la Défense? Si ce n'est pas le cas, à qui appartiennent-ils? Par quels genres de contrats sont-ils à la disposition de la Défense nationale?

Hoeveel terreinen worden er momenteel niet gebruikt door Defensie? Hoeveel terreinen van Defensie staan te koop en voor welke terreinen wordt er een nieuwe koper gezocht? Waar liggen ze en wat is de vraagprijs?

Les terrains militaires dont la Défense nationale est propriétaire ont-ils un statut particulier? Une référence spécifique au plan de secteur? Des contraintes particulières en termes d'exploitation?

Étant donné que le ministre actuel de la Défense a entrepris un plan de restructuration de la Défense, je ne doute pas qu'il cherche aussi à céder certains de ces terrains militaires en plus des casernes qu'il ferme.

Naar verluidt zouden een aantal lappen grond ter beschikking zijn gesteld van groepen burgers die op zoek waren naar landbouwgrond om er een gemeenschappelijke groentetuin op aan te leggen. Welke

Dès lors, combien de terrains sont-ils actuellement non utilisés par la Défense?

Combien de terrains dont la Défense est propriétaire sont-ils en vente ou en recherche d'un nouvel acquéreur?

Pouvez-vous nous remettre un listing précis de ceux-ci? Où sont-ils situés, quelles sont les surfaces disponibles et, s'ils sont à la vente, quels en sont les prix de vente?

Quelles sont donc les potentialités d'exploitation de ceux-ci?

J'ai appris récemment que certains terrains avaient été mis à la disposition de groupes de citoyens à la recherche d'un espace cultivable pour l'aménagement d'un potager collectif. Il m'a été rapporté que les contacts avec la Défense avaient été très riches et s'étaient conclus par un accord d'exploitation de ce terrain. Si mes souvenirs sont bons, la Défense aurait cédé le terrain sous bail emphytéotique.

Quelles sont les démarches à entreprendre pour des particuliers ou des entreprises qui désireraient éventuellement exploiter un terrain militaire à l'abandon?

Le statut des installations militaires est réglé par deux arrêtés du Directoire du 22 Germinal de l'an IV (11 avril 1796), qui en confient la gestion au commandement militaire. Il déroge ainsi à toute la législation régionale relative à l'aménagement du territoire.

Pourrions-nous disposer du texte exact de ces décrets? En fait, il devait parvenir à la bibliothèque du Parlement en provenance de vos services, mais ne nous est jamais parvenu.

13.02 Pieter De Crem, ministre: Monsieur le président, madame Boulet, chers collègues, les terrains militaires actuellement occupés par la Défense n'appartiennent pas tous à la Défense. En effet, quatre domaines appartiennent à une autorité publique autre, trois domaines appartiennent à une société et un domaine appartient à un particulier. Ces domaines sont occupés par la Défense sur la base d'une concession ou d'un contrat de location.

Les terrains militaires dont la Défense est propriétaire ont un statut particulier, sur la base du décret du 8 juillet 1791, confirmé par un avis du Conseil d'État du 20 août 1984 concernant la conservation et le classement des places de guerre et postes militaires, la police des fortifications et d'autres objets y relatifs.

En Région flamande, les domaines militaires sont en principe colorés en blanc sur le plan de secteur, domaines sans affectation. En Région wallonne, les domaines militaires ont reçu une affectation en zone d'intérêt public et, en Région de Bruxelles-Capitale, les domaines militaires ont généralement reçu une affectation en zone d'intérêt public sur le plan régional d'affectation. Les législations en vigueur sont d'application sur les domaines militaires, tenant compte de la spécificité des besoins militaires.

Dans le cadre de l'exécution du plan de restructuration, outre les casernes et domaines qui sont déjà fermés ou qui le seront prochainement, il y a actuellement également six terrains qui ne sont pas ou plus utilisés par la Défense. Deux de ces terrains sont en procédure de vente. Il s'agit des terrains à Marche-les-Dames et à Jambes. Je tiens à votre disposition un listing de ces terrains avec les informations demandées et disponibles.

procedure moeten particularieren of bedrijven die een braakliggend militair terrein willen exploiteren, volgen?

Het statuut van de militaire installaties wordt geregeld bij twee besluiten van het Directoire van 11 april 1796, waarin het beheer ervan wordt toevertrouwd aan het militair opperbevel.

Kan u ons de exacte tekst bezorgen? Uw diensten zouden die naar de bibliotheek van het Parlement sturen, maar we hebben die nooit ontvangen.

13.02 Minister Pieter De Crem: De terreinen die door Defensie worden gebruikt, zijn niet allemaal eigendom van het departement. Vier domeinen behoren toe aan een andere publieke overheid, drie zijn eigendom van een vennootschap en één is in het bezit van een particulier. Die domeinen worden gebruikt op grond van een vergunning of huurcontract.

De terreinen die wel eigendom zijn van Defensie hebben een specifiek statuut, op basis van het decreet van 8 juli 1791 betreffende de bewaring en de klassering van de vestingen en militaire posten, de politie over de vestingwerken en andere daarmee verband houdende zaken.

In het Vlaams Gewest hebben de militaire domeinen in principe geen bestemming in het gewestplan. In het Waals en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest staan ze ingekleurd als zone voor openbaar nut.

Je tiens à préciser que la détermination de la valeur vénale, comme vous le savez, relève de la compétence du SPF Finances et se fait par les comités d'acquisition d'immeubles. La réaffectation des terrains est, quant à elle, une compétence des autorités régionales. Les potentialités d'exploitation des domaines en question dépendent de la destination urbanistique. Les terrains militaires qui sont fermés sont désaffectés et ensuite remis au SPF Finances afin d'être aliénés. Les candidats acquéreurs peuvent toujours poser leur candidature auprès des comités d'acquisition d'immeubles. La Défense n'accorde plus de droit d'utilisation sur les domaines aliénables, sauf à une autorité publique dans le cadre d'une procédure d'expropriation ou s'il y a une plus-value pour la Défense.

Je tiens également à votre disposition un extrait de l'arrêté du 22 Germinal, an IV (11 avril 1796) concernant la garde et la conservation des places de guerre dont mes services sont en possession.

In het kader van de herstructurering zijn er ook zes terreinen die momenteel niet worden gebruikt, naast de domeinen die reeds werden gesloten of die binnenkort zullen worden gesloten. Voor twee van die terreinen, één in Marche-les-Dames en één in Jambes, is er een verkoopprocedure aan de gang.

De vaststelling van de verkoopwaarde gebeurt door de comités tot aankoop van onroerende goederen. De herbestemming van de terreinen is dan weer een gewestbevoegdheid. De gesloten militaire terreinen worden buiten gebruik gesteld en vervolgens aan de FOD Financiën overgedragen, die de verkoop ervan regelt. De kandidaat-kopers kunnen zich richten tot de comités tot aankoop van onroerende goederen. Defensie kent geen gebruiksrecht meer toe op vervreembare domeinen, behalve in het kader van een onteigeningsprocedure of als er een meerwaarde is voor het departement.

Ik kan u een uittreksel bezorgen uit het besluit van 22 germinal jaar IV betreffende de bewaking en de bewaring van de vestingen.

13.03 Juliette Boulet (Ecolo-Groen!): Monsieur le président, s'agissant d'une question technique, celle-ci n'appelle aucun commentaire de ma part.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

14 Vraag van de heer Bert Maertens aan de minister van Landsverdediging over "de twee kampeerterreinen van de CDSCA aan de Vlaamse kust" (nr. 2077)

14 Question de M. Bert Maertens au ministre de la Défense sur "les deux terrains de camping de l'OCASC à la côte belge" (n° 2077)

14.01 Bert Maertens (N-VA): Mijnheer de minister, mijn eerste vraag gaat over de twee kampeerterreinen van de Centrale Dienst voor Sociale en Culturele Actie van het leger, de CDSCA.

De CDSCA baat twee kampeerterreinen aan onze Vlaamse kust uit. Het gaat om een camping of vakantiecentrum in de duinen van Lombardsijde en ook om 't Liefwaard in Koksijde. Het vakantieaanbod

14.01 Bert Maertens (N-VA): L'Office central d'action sociale et culturelle de l'armée (OCASC) dispose de deux terrains de campings à la côte: un centre de vacances à Lombardsijde et 't Liefwaard à Koksijde. Les deux

ter plekke geldt enkel voor een beperkte doelgroep, met name Belgische militairen, burgerpersoneel van het leger en hun verwanten, zijnde weduwnaars en wezen, evenals nog een aantal andere personeelscategorieën.

Echter, beide campings liggen, zoals u weet, in natuurgebied. Zij beschikken bovendien niet over een exploitatievergunning in het kader van het Vlaams toeristisch logiesdecreet.

Eén zaak wil ik vooraf duidelijk stellen. Het gaat mij niet om het feit dat de doelgroep, zijnde de mensen van het leger, burgerpersoneel en militairen, geen beroep op het voormelde vakantieaanbod zouden mogen doen. Integendeel, ik gun iedereen zijn vakantie. Indien de CDSCA een dergelijke vakantie voor de betrokkenen ontwikkelt, lijkt mij dat een goed idee.

Bent u echter van mening dat de kampeerterreinen, mede gelet op hun zonevreemdheid, behouden moeten blijven, om de doelstellingen van de CDSCA te verwezenlijken? Zijn er volgens u daartoe niet voldoende, andere mogelijkheden? Ik verwijs naar bijvoorbeeld de andere, binnen- en buitenlandse vakantiedomeinen en ook het aanbod aan georganiseerde vakanties, evenals de gunstige tarieven voor pretparkbezoeken.

Kan de CDSCA daarentegen niet beter met de toeristische privésector aan de kust samenwerken, om zijn leden er een goedkope vakantie aan te bieden? Aan de kust zijn er immers voldoende alternatieven.

Ik heb ook een aantal cijfergegevens opgevraagd. Ik stel evenwel voor, gelet op de geringe belangstelling voor mijn vraag, mij de cijfers mee te geven of na te sturen. Mij maakt het niet uit. U mag alle cijfers voorlezen. Ik neem echter aan dat ze te gedetailleerd zijn om te worden voorgelezen.

In 2000 werden twee nabijgelegen campings al onteigend en gesloopt, omdat zij in natuurgebied lagen. Ik heb dan ook vragen bij het nut van de instandhouding van de campings in kwestie.

Ten tweede, uit een analyse van vroegere, gestelde, parlementaire vragen leer ik dat uw voorganger en ook uzelf zich in het verleden voor het behoud van de kampeerterreinen in kwestie beriepen op regelgeving uit 1791 en 1811, die militaire installaties van burgerlijke vergunningsplicht ontslaat, ongeacht de inkleuring van de bewuste installaties op het gewestplan.

Daarover gaat mijn eerste concrete vraag. Blijft u nog steeds bij die mening? Waarom behoren beide campings tot de categorie militaire installaties? Ik meen dat daarover toch enige discussie kan bestaan.

De **voorzitter**: Mijnheer de minister, mag ik eerst iets zeggen? Collega Maertens, een mondelinge vraag hoort kort en pertinent te zijn. Ik verwijt u niets, ik ben ook een beginneling geweest. Uw eerste vraag betreft het gebruik van de campings door de CDSCA, punt a, b, c, d. Dan komt vraag 2, punt a, b, c en dan komt vraag 3, punt a, b, c, d. Dat kunt u geen mondelinge vraag meer noemen.

campings sont situés dans une zone naturelle et ne possèdent pas de licence d'exploitation.

Le ministre estime-t-il que l'armée doit les conserver? Ne serait-il pas préférable de coopérer avec des domaines de vacances privés pour pouvoir proposer des vacances avantageuses?

Le ministre a déclaré précédemment qu'il accordait la préférence au maintien des campings. En vertu des réglementations de 1791 et 1811, il s'agit d'installations militaires qui ne sont pas soumises à l'obligation de licence civile.

Voici ma première question concrète: le ministre reste-t-il sur sa position?

14.02 Bert Maertens (N-VA): Ik ben mij heel bewust van de

Le **président**: Une question orale doit être concise et pertinente et ne pas inclure différents thèmes à chaque fois associés à des questions séparées.

uitgebreidheid van die vraag. Er zijn andere mogelijkheden. Ik kon daarover zeven of acht verschillende vragen hebben ingediend. Ik ben geen statistiekenjager, laat het ons daarop houden.

De **voorzitter**: U kunt inderdaad twee of drie aparte mondelinge vragen indienen, maar u kunt ook voor een deel van de gegevens waarom u vraagt schriftelijke vragen indienen. Dan krijgt u soms veel meer antwoorden dan hier in de commissie.

14.03 Bert Maertens (N-VA): Ik ben mij daar terdege van bewust. Ik heb echter al een aantal schriftelijke vragen ingediend, waarop geen antwoord komt. Wij zien dat in lopende zaken geen termijnen gelden, maar ik verwijt dat de minister noch zijn kabinet.

De **voorzitter**: Mijnheer de minister, u antwoordt niet snel genoeg.

14.04 Bert Maertens (N-VA): Neen, ik verwijt de minister en zijn kabinet niets.

14.05 Minister Pieter De Crem: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Maertens, ik deel uw analyse, maar in het kader van de positiviteit zal ik een antwoord geven.

Met betrekking tot de schriftelijke vragen, wil ik zeggen dat dit de enige statistiek is waarop ik nul behaal, nul voor laattijdigheid.

Ik heb een antwoord dat eigenlijk een schriftelijk antwoord is. Ik wil dat voorlezen, maar het gaat over procenten en centen - dat is trouwens een oude slogan van de PVV, geen centen, maar procenten. Ik ga dat antwoord geven.

De belangrijkste politieke vraag die u stelt, is wat mijn mening is over die kampeerterreinen. Ik zeg u heel duidelijk dat die kampeerterreinen volgens mij als militaire installaties moeten blijven beschouwd worden.

Om de redenen, die ook in mijn antwoord staan, zijn de centra niet getoetst aan het Vlaams toeristisch logiesdecreet en zijn er geen officiële rapporten.

Men heeft getracht een basisprotocol af te sluiten met het Vlaams Gewest om een definitief akkoord te bekomen om de toepassing van de gewestelijke regelgeving aan te passen aan de specificiteiten van Defensie. Mijn kabinet heeft in 2008 in samenwerking met de staf contact opgenomen met de drie Gewesten en heeft voorgesteld door middel van een ad-hocwerkgroep het kader te bepalen waarin Defensie zou kunnen werken. Er werd toen overeengekomen dat de Gewesten zelf de basisprincipes van een protocol milieu zouden evalueren tussen Defensie en de Gewesten, en de bevindingen aan Defensie zouden overmaken.

In 2009 heb ik aan de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur gevraagd mij op de hoogte te brengen van het resultaat van die evaluatie en bilaterale contacten tussen onze kabinetten, evenals meer gedetailleerde discussies tussen onze respectieve administraties, toe te laten. Tot op heden heb ik geen antwoord gekregen. Ik zal mijn vraag herhalen.

Le **président**: Une partie des informations peut également être demandée au ministre par écrit.

14.03 Bert Maertens (N-VA): Je l'ai fait, mais je n'obtiens pas de réponse. En période d'affaires courantes, il n'existe pas de délais.

14.05 Pieter De Crem, ministre: M. Maertens n'a pas entièrement tort.

Je transmettrai une partie de la réponse, en l'occurrence les chiffres, à la commission par écrit. Mon opinion sur les terrains de camping est claire: ils doivent être considérés comme des installations militaires.

Les centres ne sont pas contrôlés à l'aune du décret flamand sur les logements touristiques et il n'existe pas de rapports officiels.

Nous avons cherché à conclure un protocole de base avec la Région flamande concernant l'application des réglementations régionales par la Défense. En 2008, la Défense a proposé aux trois Régions de créer un groupe de travail *ad hoc*. Les Régions évalueraient elles-mêmes les principes de base d'un protocole sur l'environnement et communiqueraient leurs conclusions à la Défense. J'ai demandé cette évaluation au ministre flamand de l'Environnement en 2009 mais je n'ai toujours pas reçu de réponse. Je réitérerai ma question.

14.06 Bert Maertens (N-VA): Mijnheer de minister, ik zal kort reageren.

Ik heb begrip voor wat er daarnet is gezegd. Ik heb dat ook al duidelijk gemaakt. Het is alleen zo dat er juridische twijfels zijn over de vrijstelling van de burgerlijke vergunningsplicht. In 2005 werd door Toerisme Vlaanderen een extern juridisch advies ingewonnen. Dat stelt duidelijk dat die campings niet behoren tot de militaire installaties. Maar goed, ik neem aan dat er andere juridische wegen zijn die zouden moeten worden bewandeld.

U kent mijn standpunt. Los van de vraag of het militaire installaties zijn, blijft de vraag of u dergelijke kampeerterreinen in zonevreemd natuurgebied moet behouden en of Defensie daarin geen voorbeeldrol kan spelen.

Ik wijs ook nogmaals op het zeer concurrentieel privé-aanbod aan de kust waarop de CDSCA een beroep zou kunnen doen. Als het nodig is, kan zij daarmee samenwerkingsakkoorden sluiten om gunstprijzen te verkrijgen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

15 Vraag van de heer Bert Maertens aan de minister van Landsverdediging over "de staat van de Belgische militaire kerkhoven" (nr. 2195)

15 Question de M. Bert Maertens au ministre de la Défense sur "l'état des cimetières militaires belges" (n° 2195)

15.01 Bert Maertens (N-VA): Vzw Monumentenwacht inspecteerde in 2010 de 10 Belgische militaire begraafplaatsen in West-Vlaanderen. Er zijn er natuurlijk veel meer dan 10, maar enkel die in West-Vlaanderen werden geïnspecteerd. Uit de rapporten blijkt dat er een aantal klachten is: schade aan de grafzerken, barsten, scheuren, mosaanslag, beschadigde of losgekomen naamplaatjes van de soldaten, schade aan de afsluitingsmuur, het afsluitingshek van de begraafplaats enzovoort.

Monumentenwacht heeft per begraafplaats een reeks aanbevelingen voor dringende verbeteringswerken opgesteld. Van 2014 tot en met 2018 zullen we de Eerste Wereldoorlog herdenken, dan 100 jaar geleden. Vlaanderen verwacht daarvoor meer dan 2 miljoen bezoekers uit binnen- en buitenland. Daarom is het belang van kwaliteitsvolle infrastructuur en mooie herdenkingssites in uitstekende staat natuurlijk niet te onderschatten. Die zijn nodig om van "100 jaar Grote Oorlog" een geslaagd en wereldwijd evenement te maken.

De Vlaamse regering investeert daarom 15 miljoen euro in toeristische projecten en maakt werk van de bescherming van het meest waardevolle erfgoed uit Wereldoorlog I in Vlaanderen. Ook Duitsland en de landen uit het Commonwealth investeren de eerstvolgende jaren stevig in hun militaire begraafplaatsen in Vlaanderen. Mocht u dat recent nog niet gezien hebben, dan nodig ik u graag uit om het verschil vast te stellen tussen de begraafplaatsen van het Commonwealth als Tyne Cot Cemetery en Lijssenthoek in Poperinge en dan de Belgische kerkhoven, waarvan ik er vorige week of twee weken geleden enkele bezocht heb.

14.06 Bert Maertens (N-VA): La situation juridique n'est pas claire en ce qui concerne la dispense de l'autorisation civile. Selon un avis juridique externe demandé par *Toerisme Vlaanderen*, les campings ne font pas partie des installations militaires.

15.01 Bert Maertens (N-VA): En 2010, l'ASBL Monumentenwacht a inspecté les dix cimetières militaires de Flandre occidentale et a noté diverses dégradations des tombes et des infrastructures. Une série de recommandations ont été formulées par cimetière pour la réalisation de travaux de réfection urgents.

Le ministre est-il informé de l'état des cimetières militaires belges? Comment la Défense contrôle-t-elle l'entretien des cimetières militaires belges et avec quelle périodicité? Quelles sont les conclusions de la Défense à l'issue des dernières évaluations? Le ministre dispose-t-il des rapports d'inspection et des recommandations de Monumentenwacht? Quelles sont les actions entreprises sur cette base? Le budget pour assurer la bonne gestion, l'entretien et la restauration des cimetières militaires belges est-il suffisant? Quelles sont les dispositions

Mijnheer de minister, kent u de huidige toestand van de Belgische militaire kerkhoven? Hoe en hoe vaak controleert of evalueert Defensie het onderhoud van de Belgische militaire kerkhoven, dat door privéondernemingen gebeurt? Welke conclusies trekt Defensie uit de recentste evaluaties?

Beschikt u over de inspectierapporten van Monumentenwacht en hebt u kennis van zijn aanbevelingen? Welke acties ondernam of onderneemt u op basis van die aanbevelingen?

Is er volgens u voldoende budget voor een goed beheer, onderhoud en restauratie van de Belgische militaire begraafplaatsen? Uit informatie van uw diensten leer ik dat er in 2010 een jaarbudget was van afgerond 437 000 euro. Is dat voldoende of zal er in de toekomst meer nodig zijn?

Welke extra aandacht en investeringen in de restauratie en het onderhoud van die kerkhoven zijn gepland met het oog op de herdenking van 100 jaar Eerste Wereldoorlog, waarvan ik het belang nogmaals wil onderstrepen?

Welke acties ondernam of onderneemt u om de toegankelijkheid en het bezoekersonthaal van deze kerkhoven te verbeteren?

Er is niet alleen sprake van schade aan sommige grafzerken, er is ook een grote noodzaak aan een grotere parking. De onthaalinfrastructuur is abominabel. Er staan kleine schuilhuisjes met een lijst van gesneuvelden. Er is zeer veel verbetering nodig om de stroom van bezoekers tijdens de periode 2014-2018 aan te kunnen.

U ziet dat de andere overheden, niet alleen de Vlaamse, maar ook Duitsland en de landen van het Commonwealth, daarin sterk investeren. Ik hoop dat Defensie dat ook zal doen. Zoals uw eerste minister altijd zegt zou het een mooie vorm van samenwerking federalisme kunnen zijn.

15.02 Minister **Pieter De Crem**: De huidige toestand van de kerkhoven is mij goed bekend. Ik ben een kleinzoon van twee fronters. Ik heb mijn grootvaders nooit gekend maar ik ben op regelmatige tijdstippen met mijn grootmoeders en weduwen naar de oorlogskerkhoven geweest. Die hebben op mij altijd een grote indruk gemaakt. Ik zal mij met mijn departement inspannen om de herdenkingsactiviteiten 2014-2018 waardig te laten verlopen.

Ik ken de toestand van de kerhoven. Binnen mijn departement informeert het Nationaal Instituut voor de Veteranen, Oorlogsinvaliden, Oud-strijders en Oorlogsslachtoffers mij over de toestand van die kerkhoven. Het onderhoud door privé-ondernemingen wordt geëvalueerd door het lokaal personeel dat belast is met de opvolging van die onderhoudscontracten. De staat van de graven wordt enerzijds lokaal opgevolgd door het militaire kwartier dat het betrokken kerkhof onder zijn verantwoordelijkheid heeft en anderzijds door de vernoemde dienst Oorlogsgraven. De infrastructuurgebonden werken worden opgevolgd door de regionale centra voor de infrastructuur. Recente evaluaties hebben aangetoond dat werken noodzakelijk waren en die werken werden reeds uitgevoerd, zoals het herstel van muren. Andere werken zijn in de nabije toekomst gepland.

prises et quels sont les investissements supplémentaires prévus en prévision de la très prochaine commémoration du 100e anniversaire de la Première Guerre mondiale?

Quelles actions tendent à améliorer l'accessibilité et l'accueil des visiteurs des cimetières en question?

15.02 **Pieter De Crem**, ministre: La situation dans ces cimetières m'est bien connue et, avec mon département, je mettrai tout en œuvre pour que les activités de commémoration 2014-2018 se déroulent dans la plus grande dignité. À la Défense, l'Institut des Vétérans et l'Institut National des Invalides de Guerre, Anciens Combattants et Victimes de Guerre m'informent de la situation des cimetières. L'entretien par des entreprises privées est évalué par le personnel local. L'état des sépultures est suivi au niveau local par le quartier militaire responsable, mais aussi par le service des Sépultures militaires. Les centres régionaux des infrastructures veillent aux travaux d'infrastructure. Des travaux

Het departement beschikt via de dienst Oorlogsgraven over de inspectierapporten van monumentenwachters. Het departement heeft in 2010 de situatie van het geheel van de Belgische militaire kerkhoven in kaart gebracht. De doelstelling is om voor het eerste semester van 2011 een actieplan op te stellen, in het bijzonder op het vlak van het onderhoud, de staat van de grafstenen en de infrastructuur. Ik beschik over een structureel budget voor het lopend onderhoud van de kerkhoven. Bijkomende maatregelen kunnen ook worden genomen om aan de specifieke behoeften te kunnen beantwoorden.

In het kader van de herdenkingsplechtigheden zal een *letter of agreement* tussen de gewestelijke overheden en de federale overheden van Landsverdediging tot stand worden gebracht.

indispensables ont déjà été effectués et d'autres travaux sont prévus à bref délai.

Disposant des rapports d'inspection de Monumentenwacht par le biais du service des Sépultures militaires, la Défense a effectué en 2010 un relevé de l'état de l'ensemble des cimetières militaires belges. L'objectif consiste à rédiger un plan d'action dans le courant du premier semestre de cette année.

Je dispose d'un budget structurel pour l'entretien des cimetières. Des mesures supplémentaires sont envisageables pour rencontrer des besoins spécifiques. En ce qui concerne les cérémonies de commémoration, une lettre d'accord sera signée à ce sujet entre les autorités régionales et la Défense.

15.03 Bert Maertens (N-VA): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik ben er heel tevreden mee.

Ik merk dat u ook affiniteit hebt met het dossier en dat u zeker bereid bent om daarvoor de nodige inspanningen te doen, maar ik wil nog eens benadrukken dat het niet alleen gaat over de graven zelf, maar ook – daarvoor moet er ook zeker aandacht zijn – over de omgeving, ontsluiting, parking, onthaal, infrastructuur, enzovoort.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

16 Vraag van de heer Theo Francken aan de minister van Landsverdediging over "de sterke stijging van het aantal ongevallen tijdens operaties" (nr. 2320)

16 Question de M. Theo Francken au ministre de la Défense sur "la forte augmentation du nombre d'accidents survenant lors d'exercices militaires" (n° 2320)

De **voorzitter**: Dit is de laatste vraag, althans voor vandaag.

16.01 Theo Francken (N-VA): Last but not least!

De **voorzitter**: Dat zegt u zelf!

16.02 Theo Francken (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb alweer heel wat schriftelijke antwoorden gekregen van u, waarvoor ik u zeer dankbaar ben. Ik heb al 80 tot 90 schriftelijke vragen ingediend aan allerhande ministers en staatssecretarissen, vooral aan de heren Courard en Wathelet, omdat ik mij vooral bezighoud met al wat met migratiecontentieux te maken heeft. Met die schriftelijke antwoorden kan ik heel wat...

(...): Ik wist dat al. Men kan ook de krant lezen.

16.03 Theo Francken (N-VA): Ik zou ook alleen de krant kunnen lezen, inderdaad.

Ik heb een schriftelijk antwoord gekregen op mijn vraag over het aantal ongevallen bij militairen, in dienst en bij oefeningen in het binnenland en in het buitenland, met fysieke letsels of alleen stoffelijke schade, enzovoort, sinds 2000. Die cijfers zijn op zich nieuws, al zullen wij dat nog wel zien.

Op twee vlakken hebben die cijfers mij de ogen doen openen. Over de belangrijkste zaak wil ik u ondervragen.

Het gaat over de sterke stijging van het aantal ongevallen tijdens operaties. De reden is blijkbaar niet het aantal soldaten in die operaties en evenmin waar zij gestationeerd zijn. Anders zou u kunnen stellen dat het misschien logisch is dat er bijvoorbeeld in Afghanistan of Libanon meer risico is op ongevallen dan in andere plaatsen waar wij actief zijn, zoals bijvoorbeeld in de Golfregio. Dat blijkt dus niet het geval te zijn.

Mijnheer de minister, met mijn mondelinge vragen wil ik daarop nu even doorgaan.

Mijnheer de voorzitter, ik stel deze vragen nadat ik een schriftelijke vraag gesteld had.

De **voorzitter**: Dát is de manier van werken.

16.04 Theo Francken (N-VA): Mijnheer de minister, ziehier cijfers met betrekking tot de stijging van het aantal ongevallen. In 2005 gebeurden er 118 accidenten in operaties, en in 2009 al 631. Voor 2010 is dat aantal blijkbaar iets aan het zakken, wat goed nieuws is. De genoemde cijfers staan echter tegenover een sterke daling in dezelfde periode van het aantal ongevallen in gewone dienst of oefeningen, met name van 1 498 in 2005 tot 943 in 2009. Wij zien dus een omgekeerde beweging.

Mijnheer de minister, ik wil vragen stellen over de dingen die mij daarin opvallen.

Ten eerste, hoe vallen die sterke stijging en dito daling te verklaren? Wat zijn de vijf belangrijkste oorzaken van ongevallen?

Ten tweede, kunt u een overzicht geven van het aantal ongevallen per operatie sinds 2000? Die cijfers heb ik in mijn schriftelijke vraag namelijk niet gevraagd, spijtig genoeg. Wat waren de vijf belangrijkste oorzaken? Hoeveel daarvan hadden een lichamelijk letsel tot gevolg, dus in het buitenland? Hoe vaak leidde dat tot de repatriëring van de betrokken soldaat of soldaten?

Ten derde, zijn de cijfers voor 2010 al volledig beschikbaar? In het schriftelijk antwoord liepen de cijfers tot eind september. Misschien hebt u die cijfers nu wel.

Ten vierde, klopt het dat er veel ongevallen gebeuren door het verouderd materieel, maar ook door de kennismaking met het nieuw

16.03 Theo Francken (N-VA): Dans la réponse à l'une de mes questions écrites, il apparaît que le nombre d'accidents survenant lors d'opérations est en forte augmentation. Le nombre de soldats et le lieu où ils sont stationnés ne semblent pas déterminants en la matière.

16.04 Theo Francken (N-VA): Le nombre d'accidents en service normal ou pendant des exercices est, en revanche, en forte diminution.

Qu'est-ce qui explique cette forte augmentation des accidents en opération et leur forte diminution lors d'exercices? Le ministre pourrait-il fournir un aperçu du nombre d'accidents par opération depuis 2000? Quelles en ont été les causes principales? Combien d'accidents ont entraîné des lésions corporelles? Combien de fois un tel accident a-t-il nécessité le rapatriement du soldat blessé? Tous les chiffres en la matière sont-ils déjà disponibles pour 2010? Dans sa réponse écrite, le ministre avait fourni les chiffres valables jusqu'à fin septembre.

Est-il exact que nombre d'accidents sont liés au fait que le matériel est obsolète ou au fait que les soldats ne sont pas encore

materieel? Ik heb mij dat laten vertellen door iemand die het zou kunnen weten. Volgens betrokkene gebeuren er veel ongevallen enerzijds omdat men met vaak verouderd materieel zit, maar anderzijds ook wanneer er nieuw materieel wordt geïmplementeerd.

Ten vijfde, de belangrijkste vraag. Hoe kunnen wij het aantal ongevallen tijdens operaties verminderen? Welk beleid voert u ter zake? Ik heb dat ook schriftelijk gevraagd en u hebt mij daarop een algemeen antwoord gegeven dat er elke keer een verslag wordt opgemaakt en de preventiedienst bekijkt hoe dat kan worden opgelost. Misschien kunt u mondeling nog enkele toelichtingen geven, want de stijging is toch opvallend.

16.05 Minister **Pieter De Crem**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Francken, ik zal eens te meer een algemeen antwoord moeten geven. De vraag werd gisterenochtend om 08.10 uur ingediend. Het is geen kwade wil, maar het is onmogelijk om op al die specifieke vragen een antwoord te geven. Ik geef nu een algemeen antwoord en een verder antwoord zal volgen.

Het aantal ongevallendossiers daalde van 2000 tot 2005. Dat is te danken aan het dalend aantal manschappen in operaties, in het bijzonder in Kosovo. De toename van 2005 tot vandaag is te wijten aan het toegenomen aantal militairen in de nieuwe operatiegebieden Libanon, Afghanistan en andere.

Het voornaamste soort ongevallen zijn verkeersongevallen en sportongevallen. Op te merken valt dat voor elk incident of ongeval een ongevallendossier wordt geopend. Dat was niet het geval in de periode voor 2005.

De analyse van de ongevallen sinds 2000 waarnaar u vraagt, vergt dus wat tijd en zodra ik erover beschik, zal ik u die zo snel mogelijk bezorgen. Ik wil wel zeggen dat er in het antwoord op de schriftelijke vraag nr. 47 van 27 september 2010 een drukfout is geslopen. Het aantal ongevallen in normale dienst en/of oefeningen bedraagt 1 047 en natuurlijk niet 11 047.

Ten slotte, in 2010 hebben zich 1 070 ongevallen voorgedaan in normale dienst en/of oefeningen tegenover 542 in operaties.

Er bestaan geen aanwijzingen die toelaten te beweren dat veel ongevallen zouden te wijten zijn aan verouderd materieel of aan de invoering van nieuw materieel. Defensie streeft ernaar ongevallen- en gezondheidsrisico's zowel in operaties als daarbuiten tot een minimum terug te brengen. De aanpak in operaties maakt het onderwerp uit van een continue inspanning die zowel voor, tijdens als na een operatie wordt opgevolgd. We werken dan ook met een scorebordgegevens dat u zou kunnen vergelijken met het in de gaten houden van ongevallen op de werkvloer zoals dat in de privésector en in sommige overheden ook gebeurt.

De meeste ongevallen waarmee wij bij Defensie worden geconfronteerd, zijn sportongevallen, al dan niet tijdens of na de diensturen.

suffisamment familiarisés avec le nouveau matériel? Comment pourrions-nous réduire le nombre d'accidents? Quelle politique le ministre met-il en œuvre en la matière?

16.05 **Pieter De Crem**, ministre: Étant donné que cette question n'a été déposée qu'hier et qu'elle vise à obtenir des informations très spécifiques, je dois me borner à vous fournir une réponse générale.

Entre 2000 et 2005, le nombre de dossiers d'accidents a diminué. Cette diminution est due au fait que les hommes participant à des opérations sont moins nombreux. C'est particulièrement le cas pour l'opération au Kosovo. L'augmentation observée après 2005 est imputable au fait qu'un plus grand nombre d'hommes sont envoyés sur de nouveaux théâtres d'opérations comme le Liban et l'Afghanistan. Les accidents recensés dans ces zones sont essentiellement des accidents de roulage et des accidents sportifs. Un dossier est constitué pour chaque accident. Ce n'est toutefois le cas que depuis 2005.

L'analyse des accidents depuis 2000 prend beaucoup de temps. Je vous la ferai parvenir ultérieurement. Une erreur d'impression s'est glissée dans ma réponse à la question écrite n° 47 du 27 septembre 2010. Le nombre d'accidents en service normal et lors d'exercices est de 1 047 et non de 11 047.

En 2010, 1 070 accidents se sont produits en service normal ainsi que lors d'exercices, contre 542 en opération.

Aucun indice n'accrédite la thèse

selon laquelle de nombreux accidents seraient dus au matériel, que ce soit du matériel ancien ou neuf. La Défense ambitionne de réduire au maximum le risque d'accident dans chaque situation. Nous nous servons à cette fin d'une espèce de tableau d'affichage sur lequel nous surveillons en permanence l'évolution des accidents.

16.06 Theo Francken (N-VA): Als ik het goed begrijp, zijn de meeste ongevallen verkeersongevallen en dan zijn er nog sportongevallen.

Toch nog een opmerking. U zegt dat de oorzaak is dat er meer soldaten actief zijn op andere theaters. Ik heb de cijfers erbij genomen en dat is volgens mij niet helemaal correct. Bijvoorbeeld in Afghanistan 2005 1 121, in 2009 1 170, nu 822. Atalanta 173. Daar is toch niet zo'n gigantisch risico op ongevallen, denk ik. Beluif 620. Die cijfers blijven, zoals ik het zie, tamelijk gelijklopend aan die van 2005.

16.06 Theo Francken (N-VA): Le ministre attribue le nombre croissant d'accidents au fait que depuis 2005, nous envoyons de nouveau un plus grand nombre de soldats dans le cadre de nouvelles missions à l'étranger. Toutefois, les chiffres ne reflètent pas tout à fait cette façon de présenter les choses. En Afghanistan, par exemple, les chiffres relatifs à 2009 sont à peu près conformes à ceux relatifs à 2005.

16.07 Minister Pieter De Crem: De ratio sportongevallen zit in die cijfers, ook sportongevallen in opdracht. Ik kan niet anders dan rekening houden met de aanbevelingen: al die mensen moeten aan hun BMI werken en ze moeten beginnen sporten.

16.07 Pieter De Crem, ministre: Les chiffres que j'ai communiqués se rapportent également aux accidents sportifs, y compris à ceux qui surviennent pendant des opérations. La pratique sportive est nécessaire car les militaires doivent veiller à avoir un bon IMC.

16.08 Theo Francken (N-VA): Daarmee ben ik het eens. Ik ben goedgelovig, dat weet u ongetwijfeld, maar u gaat mij toch niet wijsmaken dat er veel verkeersongevallen zullen gebeuren op het fregat in de golf van Aden.

16.08 Theo Francken (N-VA): Le ministre ne va tout de même pas me dire que beaucoup d'accidents de roulage se produisent sur la frégate qui croise dans le golfe d'Aden?

16.09 Minister Pieter De Crem: Wel bij het aanleggen aan de kade, en ook bij het inslaan van rollend materieel dat aan- en afgebracht wordt. Ieder bezoek aan de dokter wordt bij de Louise-Marie 172-173 gerepertorieerd. Wanneer gaat men bij de dokter? Meestal wanneer men een ongeval heeft.

16.09 Pieter De Crem, ministre: De nombreux accidents de roulage se produisent sur les quais et lors des opérations d'acheminement et d'enlèvement de matériel roulant.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

*De openbare commissievergadering wordt gesloten om 13.01 uur.
La réunion publique de commission est levée à 13.01 heures.*